

**OBRADOR III:
MATERIALS PER A
LES VACANCES**

**Sobre el document dels teòlegs:
un dossier**

137

**QUA
DERNS DE
PASTORAL**

QP

- 0 Pastoral de Quaresma (*exhaurit*).
- 1 Evolució en la imatge del sacerdot. Antologia: Joan B. Manyà (*exh.*).
- 2 Pastoral del turisme. Antologia: Francesc Vidal i Barraquer.
- 3 Parròquia i comunitat.
- 4 Sacerdots en el treball. Vidal i Barraquer, home d'Església.
- 5 Parròquia i moviments obrers. Renovació a Lleida. Antologia: Guillem Rovirosa.
- 6 El sagrament de Penitència. Marginació social a Barcelona (*exh.*).
- 7 La JOC, oportunitat perduda? Sobre pastoral infantil. Antologia: Jaume Collell i Bancells.
- 8 De la cristiandat al pluralisme (*exh.*).
- 9 Pastoral rural (*exh.*).
- 10 Església catalana l'any 1970.
- 11 Escola i catequesi. Demarcacions diocesanes a les terres de Lleida.
- 12-13 La pastoral del bateig. La Llei fonamental de l'Església.
- 14-15 Consells presbiterals i pastorals (*exh.*).
- 16 Parròquies petites. Església catalana, 1971.
- 17 JAC, Escoltisme, Equips de la Mare de Déu. Església i home d'avui.
- 18 Els cristians i la política. Antologia: Manuel Carrasco i Formiguera.
- 19 Pastoral en medi urbà. Ant.: J.M. Capdevila.
- 20 Entorn de la sacramentalització.
- 21 Conversa amb un monjo. Index 1969-1971.
- 22 Psicologia, experiència religiosa i pastoral.
- 23 Fe i joventut catalana.
- 24 Com reestructurar el bisbat de Vic. Història de la JOC. Jacques Maritain.
- 25 Catequesi d'adults. Immigració nordafricana.
- 26 Pastoral urbana. Consells pastorals. L'ensenyament de la Teologia (*exh.*).
- 27 L'ACO i la Missió Obrera. El Secretariat d'universitaris cristians. Darrers dies de Joan Alsina. Antologia: Josep Carner (*exh.*).
- 28 Comunitats de base. Església catalana, 1973.
- 29 Pastoral en el món burgès. Antologia: Jaume Bofill i Mates. El cas Añoveros.
- 30 L'economia de l'Església.
- 31-32 L'Església al País Valencià. Els cristians i la ciutat. Taizé: el concili dels joves.
- 33 Nous camins de vida religiosa.
- 34 Teologia, política i alliberament. La Pastoral als Països Catalans l'any 1974.
- 35 La fe, categoria cristiana. Pasqua i joventut. El dret dels immigrants a ser catalans.
- 36-37 Ciutat de demà i educació religiosa. La immigració a Catalunya. Antologia: F.V. Garcia, «el rector de Vallfogona»
- 38 El laïcat, avui.
- 39 Canvis en l'Església i en els ministeris.
- 40 Església i canvi social. Capellans i classe obrera. Església catalana, 1975.
- 41 Renovar la celebració de Pasqua. Pastoral de vocacions. L'11 de maig de 1966.
- 42-43 Iniciació a la revisió de vida. Testimonis de preveres.
- 44 Programar un nou curs. Tipologies del ministeri. La marxa de la llibertat.
- 45 Relacions Església-Estat 1975-76. Cent anys de colònies. L'Església l'any 1976.
- 46-47 Equips de preveres. Transmetre la fe.
- 48 Confirmació i comunió. Economia de l'Església. Escarré a «Le Monde» 1963 (*exh.*).
- 49 Programar la pastoral. Els catòlics de Barcelona als pares conciliaris (1965).
- 50 Després de les eleccions.
- 51 Festes cristianes i religiositat popular.
- 52 L'Església en la represa de Catalunya.
- 53 El cardenal Vidal i Barraquer.
- 54 Fer cristians conscients i responsables.
- 55 Cristians en el món.
- 56 Cristians entre els marginats (*exh.*).
- 57 Aparellament i matrimoni (*exh.*).
- 58 Moment present de l'Església catalana.
- 59 Entre el desencant i l'esperança.
- 60 Taizé: una interpretació.
- 61 Damià Estela, testimoni d'excepció.
- 62 Assemblees a l'Església catalana.
- 63 Pastoral i llengua catalana.
- 64-65 Vida de fe i presència en el món.
- 66 Preguar amb el poble.
- 67 Mossèn Antoni Batlle.
- 68 Informe sobre Pastoral de joventut.
- 69-70 Els consells pastorals (*exh.*).
- 71 Cristians catalans al Tercer Món.
- 72 Pastoral del bateig (*exh.*).
- 73-74 Qüestions sobre la parròquia.
- 75-76 El servei de la caritat (*exh.*).
- 77 Cardijn i l'evangelització del món obrer.
- 78 Pastoral dels malalts.
- 79 Descreença i agnosticisme.
- 80 Religiosos als barris.
- 81 Pastoral de preparació al matrimoni (*exh.*).
- 82-83 L'economia de l'Església catalana.
- 84 Pastoral rural.
- 85 Pastoral dels deficients mentals (*exh.*).
- 86-87 C. Cardó, L. Carreras i J.B. Manyà.
- 88 Els malalts marginats.
- 89-90 La pastoral a debat.
- 91-92 Església i normalització lingüística.
- 93 La parròquia, lloc d'educació de la fe.
- 94 Debat sobre la guerra i la pau.
- 95 Aportacions pastorals del C. Vaticà II.
- 96 La llengua de l'Església a Catalunya.
- 97 La guerra civil. Les sectes. Catequesi dels més petits.
- 98-99 Ministeris per a la comunitat. La poesia religiosa de Verdaguera.
- 100 La Vella pasqual.
- 101 Sobre la pastoral a Catalunya (1969-1987).
- 102 Religiositat popular.
- 103-104 La classe de religió (*exh.*).
- 105 Acollir el deficient (*exh.*).
- 106-107 El cant a les esglésies.
- 108 Fe i cultura postmoderna.
- 109 Els nous moviments (*exh.*).
- 110 La parròquia. L'arxiprest. Parròquies sense preveres. Llengua i pastoral.
- 111 L'Església i el Mil·lenni de Catalunya.
- 112-113 Mitjans de comunicació i pastoral.
- 114 Religiosos i religioses a Catalunya.
- 115-116 Presència dels cristians en el món.
- 117 Els cristians i el voluntariat.
- 118 Els cristians i el nacionalisme.
- 119-120 Obrador I: Inici de curs.
- 121 Realisme i utopia.
- 122 Obrador II: Pasqua.
- 123 Padrinatge comunitari. Antologia: J. Ruyra.
- 124 La pastoral rural a Catalunya.
- 125 Els jesuïtes a Catalunya.
- 126 La sacramentalització, encara.
- 127-128 La pastoral als santuaris.
- 129-130 Església catalana: la necessària llibertat.
- 131 Qüestions sobre la missa dominical.
- 132 Un concili pastoral per a Catalunya.
- 133-134 Les noves migracions.
- 135 Cardijn i la JOC.
- 136 Amb els més pobres.
- 137 Materials per a les vacances.

QUA DERNS DE PASTORAL

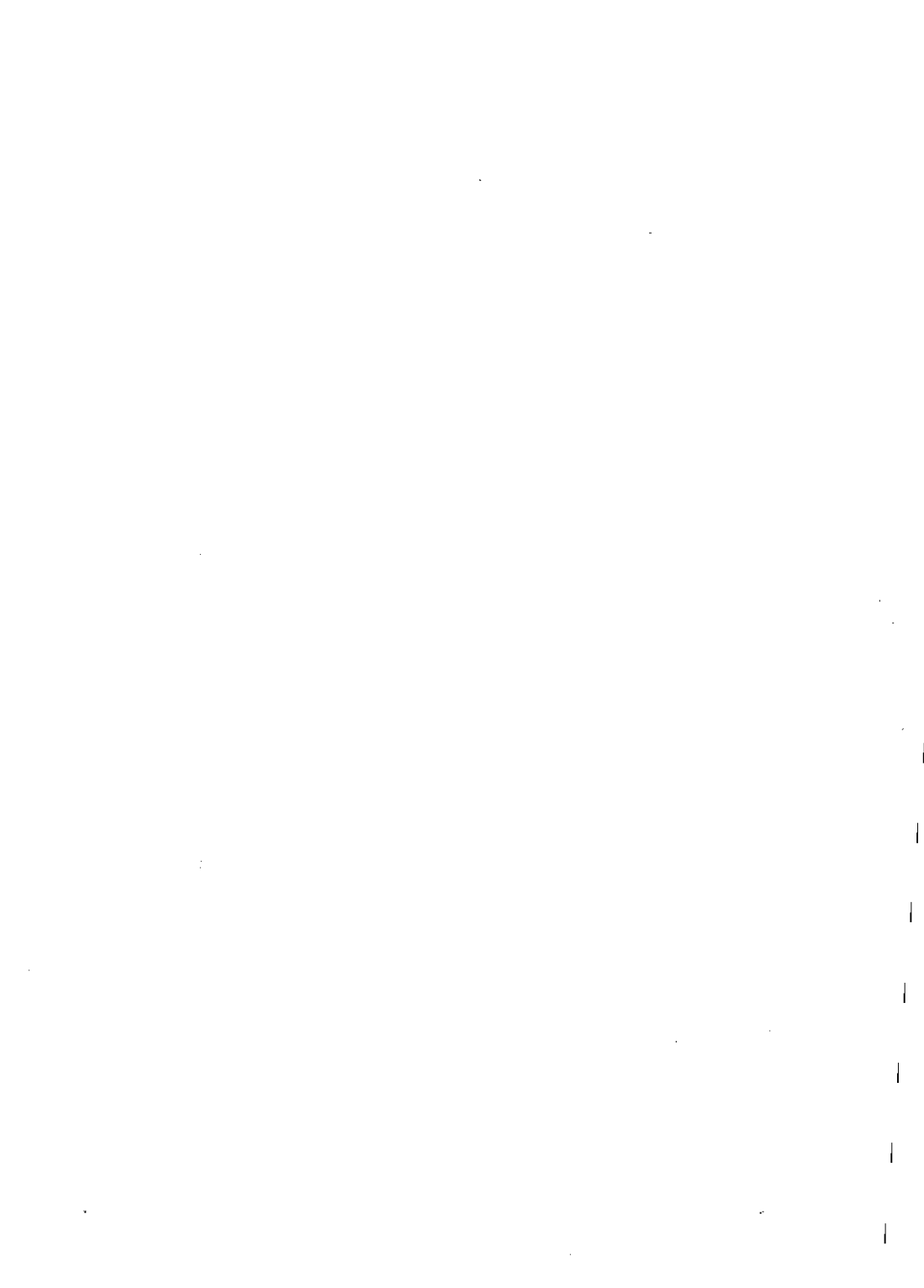
137

1 9 9 3

SUMARI

● PÒRTIC	
Tres consideracions per a les vacances	7
● TESTIMONIS	
Exercicis JOC/JOBAC, <i>Jaume Grané</i>	12
Exercicis ACO, <i>X. Molans, P. Pérez, J. Ramirez</i> i <i>E. Saiz</i>	14
● MATERIALS	
Pautes per a un dia de recés, <i>Jaume Grané</i>	20
Pregàries per als dies de vacances de grups i famílies, <i>Joan Sanmartí</i>	26
Mare de Déu d'Agost	37
Pregària d'acció de gràcies	39
Pregària matrimonial.....	40
El bon ús del cos	41
Pregària pel nostre poble.....	43
Salms de motxilla.....	45
● AGENDA D'ESTIU	
Activitats diverses per a aquest estiu	50
● QUATRE VENTS	
Sobre el document dels teòlegs, <i>Josep M. Totosaus</i>	53
Girona, <i>Jaume Reixach</i>	64
Lleida, <i>Joaquim Colell</i>	66
Mallorca, <i>Pere Llabrés</i>	69
Menorca, <i>J. Bosco Faner</i>	73
Solsona, <i>Climent Forner</i>	78
Tarragona, <i>Jordi Fiqueras</i>	82
Tortosa, <i>Joan A. Martínez</i>	84
Urgell, <i>Antoni Mirabet</i>	88
Vic, <i>Sebastià Codina</i>	89

MATERIALS PER A LES VACANCES

Ha arribat l'estiu. I, amb l'estiu, les vacances, almenys per a un nombre considerable de persones. I també per a moltes comunitats urbanes i de viles grans, que entren en un període de repòs, en què les activitats del curs s'extingeixen i només resten, gairebé, les celebracions de l'eucaristia dels dies de cada dia i de les festes, i encara, sovint, amb algunes reduccions. A molts pobles, en canvi, i a poblacions grans de la costa la cosa canvia, les comunitats s'inflen i la feina s'hi multiplica. Això pel que fa a les vida «normal». Però hi ha moltes altres activitats cristianes durant les vacances: dies de recés, sortides de grup, camps o colònies per a joves i mainada, casals d'estiu, jornades de formació...

I nosaltres, què farem, aquestes vacances? A hores d'ara ja tothom ho sap, qui més i qui menys. Perquè no heu pas esperat que arribés aquest número de QUADERNS per a il·luminar-vos. Tanmateix, ens ha semblat que fóra bo d'oferir-vos una sèrie de materials pràctics per si us poden fer companyia i servei. Aquest estiu o altres estius successius. O per si us poden donar alguna idea. I passem, ja, a presentar-vos-els.

1. El PÒRTIC ofereix «tres consideracions per a les vacances»: per a tothom (cristians, famílies, responsables pastorals), per a les parròquies que es buiden i per a aquelles que s'inflen d'un públic divers.

2. A la secció TESTIMONIS us oferim dues experiències d'exercicis espirituals o jornades de reflexió i pregària, com en vulgueu dir. Unes per a joves de medis populars (JOC-JOBAC): el paper l'ha escrit mossèn Jaume Grané, que a més de consiliari és rector de Sant Andreu de la Barca; al final hi trobareu les dades per a aquest estiu, si algú hi està interessat. La segona experiència és per a adults: els exercicis que organitza l'ACO. Hi trobareu diverses aportacions de tipus testimonial. Si algú de vosaltres té interès a participar-hi, que connecti amb algun membre de l'ACO.

3. La secció **MATERIALS** constitueix el gruix del número. S'obre amb una pauta, ben elaborada, per a un dia de recés, que segueix la pregària de Sant Francesc i la desglossa amb l'ajuda de textos de l'evangeli i qüestionaris; també l'ha escrita mossèn Jaume Grané. Segueix una pregària que ens ha escrit mossèn Joan Sanmartí, de la comunitat de preveres de Cornellà de Llobregat i que pot ser útil per als dies de vacances de grups i de famílies cristianes; parteix dels evangelis dels diumenges, des de l'11 de juliol al 29 d'agost. Vénen després dues pregàries per la Mare de Déu d'agost, una pregària d'acció de gràcies, una pregària familiar, i una reflexió sobre el bon ús del cos (les vacances ens poden ajudar a (re)descobrir admiradament el seu llenguatge. I finalment una «Pregària pel meu poble», que originalment és el Quebec, però que és aplicable a Catalunya (no oblidem que tot just acabades les vacances celebrem la diada nacional), i uns «salmes de motxilla», lectura relativament lliure d'alguns salms pensada per a les colònies i campaments, per a uns dies de contacte amb la netedat de les muntanyes. Per a bastir aquesta secció hem pouat en diversos indrets, tal com diem al final de cada text, sobretot, ja ho veureu, a «Missa jove». I hem comptat amb l'ajut inestimable del pare Genís Samper, el qual ens ha preparat una tria de textos, que ens ha estat de molta utilitat. Mireu-vos tots aquests materials i utilitzeu-los. Però no us fieu de la improvisació. Prepareu-ho abans.

4. **AGENDA** dona compte d'algunes activitats que es faran aquest estiu. Per a informació, naturalment. Però també per si podeu participar en alguna. Doneu-hi una ullada, si us plau. I no resteu inactius.

5. I **QUATRE VENTS**, que s'obre amb un dossier-recull de les reaccions a què va donat origen el document de divuit teòlegs de la facultat de Teologia que publicàvem fa dos números, i continua amb cròniques de nou bisbats.

En resum, doncs, un número força extens, però variat, pràctic i llegidor. I que desitgem que us sigui útil, aquestes vacances.

Barcelona, primer dia de juliol de l'any de gràcia de 1993.

J.T.

PÒRTIC

TRES CONSIDERACIONS PER A LES VACANCES

Les vacances canvien el ritme de vida i les activitats de les persones, de les famílies, dels grups, dels moviments, de les comunitats parroquials. El temps adquireix una altra fluïdesa i s'omple d'una manera ben diferent que durant el curs.

Hi ha cristians per als quals els dies de vacances són una ocasió propícia per a llegir algun llibre o per a pregar amb més calma, d'una manera més distesa i en un entorn més favorable. Tots hauríem de mirar de ser d'aquests.

Hi ha esposos per als quals les vacances representen un temps propici al trobament i a la intimitat. Sense l'engrae-

llat dels horaris laborals, i aprofitant els dies que els nois són fora, l'un i l'altre poden compartir, dialogar amb calma, intercanviar punts de vista, passar revista als fills: als seus estudis, al seu creixement, a la seva formació, a les seves relacions, al seu futur. I poden passar revista, també, a les seves relacions mútues i al seu amor de parella i fer-lo emergir refrescat i rejuenit.

Hi ha famílies per a les quals les vacances representen una ocasió favorable per a trobar-se tots junts en un marc ben diferent al del curs, en què el treball del pare i de la mare i l'escola dels nois i les noies imposen el seu ritme i les seves obligacions i només deixen petits retalls per a fer vida familiar, tal vegada alguns caps de setmana. Per molt que els nois facin la seva vida i tinguin els seus plans —un viatge, un campament, una sortida amb els amics, un curset a Anglaterra o a Alemanya...—, val la pena que la família es retrobi sencera, uns dies: les vacances haurien de representar, també, un temps d'experiència de vida familiar gratuïta i compartida.

Hi ha grups cristians, moviments i parròquies per als quals les vacances són alguna cosa més que un temps buit de dos mesos, o gairebé de tres, durant els quals es paren les activitats, que ja no seran repeses fins a mig setembre, passada la diada. Per a ells, les activitats no cessen, sinó que canvien: recessos o exercicis, sortides, campaments, jornades de formació... Unes activitats que afavoreixen l'assaonament, la maduració interior de les persones, el seu trobament amb Déu i també el trobament dels uns amb els altres, l'intercanvi, l'experiència d'anar junts.

Hi ha responsables de comunitats i de moviments per als quals les vacances són una ocasió favorable per a mirar-se la comunitat o el moviment amb perspectiva. Per veure per on coixeja, quins buits presenta, quines possibilitats té de cara al curs vinent. Per a fer balanç, en definitiva. Però amb calma, sense neguits, sense precipitacions. I pensant-hi en presència del Senyor.

Hi ha, doncs, tantes manera d'aprofitar, cristianament, les vacances!

Hi ha parròquies, però, que sembla que si no posen el rètol «tancat per vacances» és perquè no gosen. De fet estan tancades, paradés. Asseguren uns mínims de misses i prou, «perquè això és un desert». I encara sense massa preparació ni de la celebració en ella mateixa ni de l'homilia, «perquè la gent no està per sermons, amb aquesta calor».

Als qui tenen la temptació de procedir d'aquesta manera potser caldria recordar-los que hi ha tota una pila de cristians que continuen assistint a la celebració dominical –sigui perquè encara no fan vacances, sigui perquè es troben de pas, sigui perquè la parròquia habitual ha variat els horaris i els va més bé aquesta altra església...– i que bé val la pena que hi trobin aquell nodriment setmanal que els ha de proporcionar la reunió dels cristians: la pregària al Pare, la interiorització, l'acarament amb l'Evangeli de Jesús, la Bona notícia, la interpel·lació de la pròpia vida, el memorial de Jesús... Recordar-los, doncs, que no s'hi val a fer vacances a l'hora de preparar les celebracions dominicals. I recordar-los, també, que facin atenció a les misses dels dies de cada dia i als qui hi participen: potser poden intentar fer unes celebracions més a l'abast, més participades, qui sap si amb algun assaig d'homilia dialogada o de pregària eucarística glossada...

Hi ha parròquies petites i poblacions de la costa eminentment receptores d'un públic nombrós i divers. La comunitat que s'aplega a la celebració dominical presenta un rostre ben diferent de l'habitual, estranyament inflat i canviant. Els seus responsables estan enfeïnats –els diumenges, sobretot, però també els dies de cada dia– amb la celebració de tantes misses i potser també al confessionalari. Per poc que badin, la seva feina es redueix a multiplicar les celebracions de l'eucaristia per atendre la demanda dels forasters,

de més a prop o de més lluny. Sense adonar-se que corren el risc que la comunitat habitual no es reconegui en aquelles celebracions que es fan pensant en els altres, els turistes: ni en l'estil, ni en els cants, ni en la llengua. I que no tinguin altre remei, els seus membres, que esperar que les aglomeracions es redueixin, les aigües tornin a mare i les coses recuperin les proporcions de sempre, per tal que ells puguin tornar-se a trobar a casa. És una situació comparable a la que s'esdevé en més de quatre comunitats urbanes quan arriba la temporada de les primeres comunions: els fidels habituals es troben malament en aquelles assemblees inflades i deformes i esperen amb candeletes que s'acabin les primeres comunions per retrobar l'eucaristia dominical normal. De vegades fins desapareixen i tot, aquells diumenges.

Es tracta de comoditat, de rutina, per part dels fidels? O potser es tracta d'una desnaturalització de les coses? En uns casos, perquè, en comptes de dinamitzar una comunitat viva que celebra la fe i obre la seva celebració als qui s'hi afegixen els diumenges d'estiu, els responsables han prescindit massa precipitadament de la comunitat i ofereixen unes celebracions pensades pràcticament per als visitants. En els altres, perquè la comunitat ha desaparegut, pràcticament, ofegada per un turbamulta que omple l'església duta per preocupacions altres que la confessió de la fe en Jesucrist i la celebració del memorial del Senyor. De manera que, en comptes d'afrontar aquestes situacions extraordinàries dinamitzant la comunitat local i fent-la irradiar de manera missionera, els qui van al seu davant sembla que la perdin de vista, que en prescindixin. ¿Potser no hi ha cap més remei, atesa la desproporció numèrica entre comunitat habitual i comunitat extraordinària? En tot cas, sí que convé que els responsables de les comunitats es plantegin la qüestió, facin recurs a la imaginació i no es deixin endur pel pendent de la facilitat i per l'esperit del botiguer que, allò que vol, en definitiva, és vendre, amb més raó perquè, com més despatx té, més calaix fa.

Una darrera pregunta: L'església d'aquestes poblacions receptores massives –o no tan massives– de turisme, ¿no té altres serveis a oferir als forasters que aquesta multiplicació de misses? Potser hi hauria altres maneres d'atendre'ls i de convidar-los a un acostament a l'Evangelí, a una interiorització cristiana, i a un intercanvi, sempre enriquidor, amb la comunitat local.

TESTIMONIS

EXERCICIS ESPIRITUALS JOC-JOBAC

JAUME GRANÉ

Era l'estiu de 1984 quan es van convocar per primera vegada aquests exercicis per als joves del moviment i de les parròquies on aquest està arrelat. Els d'aquest estiu seran, per tant, la desena edició. Es vol ajudar els membres del moviment a aprofundir en la pròpia espiritualitat d'una manera personalitzada, perquè puguin orientar la seva vida al servei del regne de Déu, no només com Jesucrist, sinó també en comunió fonda amb ell.

Van dirigits als joves (nois i noies entre els 20 i 30 anys) que volen dedicar una setmana a viure intensament amb el Senyor, per la pregària personal, tot formant una petita comunitat cristiana. S'hi convida especialment tots aquells que han d'exercir alguna responsabilitat com a iniciadors o consiliaris, com a responsables de federació, etc.

Els dos primers anys es van fer en una casa de colònies a Pedra de la Cerdanya; però els altres anys s'han fet al Bagís (entre Sta. Coloma de Farners i Sant Hilari Sacalm). Una casa de colònies té algunes limitacions, perquè no hi ha un espai aïllat per a cadascú, però facilita un marc pobre que convida a sortir a la ventura i a buscar-se l'espai personal de la pregària. Per altra banda fa possible una pensió discreta (cosa molt important per a l'economia d'aquests joves d'ambients obrers i populars), perquè cada any hi ha voluntaris que vénen per atendre la cuina i entre tots es fan les feines de la casa.

Cada any ha variat el director dels exercicis i gairebé sempre s'han fet en equip. Hi han participat religiosos i religioses (Jesús Renau, Josep M. Rambla, Mireia Galobart), diversos consiliaris del moviment (Xavier Morlans, Joan E. Vives...). Normalment han suggerit pistes de treball dues vegades al matí i dues a la tarda per a facilitar la meditació a uns joves que no hi estan gaire entrenats.

Cada dia es fa comunitàriament la pregària del matí, la del vespre, i la missa (on també es comparteix la pregària). L'estona dels àpats serveix per a parlar amb els companys.

Durant els 9 anys han passat molts joves a fer els exercicis (alguns anys eren grups de 30 persones i altres anys al voltant de 20). En tornar a casa, han valorat principalment que se'ls ha fet connatural la presència de Déu i la pregària; s'han relacionat amb la persona de Jesús i l'han conegut (aquell que lliura la vida sencera perquè tots i especialment els més febles, tinguem vida; i que troba la seva força en la comunió fonda amb el Pare, que el fa viure del seu mateix Esperit); han après a llegir a fons els textos bíblics i de retruc els ha quedat més clar el fil conductor de l'evangeli. Però sobretot s'han entrenat a pregar des de la vida, cosa que els serà útil per sempre.

Els joves interessats en aquests exercicis que es faran al Bagís la darrera setmana sencera de l'agost, poden inscriure's a la secretaria de la JOC-JOBAC (c. Llúria 7, 2-2, 08010-Barcelona, tel. 318.81.87) o bé a la parròquia de sant Andreu de la Barca (plaça de l'església 9, 08740-Sant Andreu de la Barca, tel. 653.01.15). També n'hi ha una altra tanda, on es privilegia l'estudi d'evangeli, del 20 al 28 del mateix agost a càrrec dels consiliaris Pere Farriol i Josep Escós.

EXERCICIS ACO

Revisió de vida obrera i exercicis espirituals

1. Per tercera vegada he pogut compartir amb un grup de membres d'ACO i simpatitzants uns dies d'exercicis espirituals al Casal de pau, d'Arbúcies. Un marc incomparable, de veritat. La primera nit, com sempre, es nota en l'ambient una certa expectativa. Què serà això d'uns exercicis espirituals? La pregunta flota en l'ambient expectant. Jo també passo les mateixes angúnies de sempre: si sabré enfocar-ho, que ajudi a entrar en matèria, que la gent no es bloquegi...

2. «No el mucho saber harta y satisface al ánima, mas el sentir i gustar las cosas interiormente» (St. Ignasi de Loiola, Exercicis Espirituals, n. 2). Insisteixo en aquest aspecte: seran uns dies d'experiència personal de Déu. «Experiència» més que no pas acumulació de saber teòric. «Personal»: caldrà treballar en solitari (i això és dur). «De Déu»: misteri i presència permanent en la vida da cada dia que ara volem acollir de forma conscient i càlida. Imagino les dificultats i recels. Les mateixes que jo he experimentat i experimento. «És artificial?, és forçar l'experiència?» Intento respondre: quantes coses en la vida cal forçar-les una mica perquè surtin: el diàleg entre esposos després d'un temps de refredament, la preparació d'unes opcions, la consciència de classe...; ¿per què no dedicar uns dies a intensificar la relació amb Déu, fonament de la nostra militància obrera i cristiana?

3. Enguany comencem el dia fent «estiraments» (una gimnàstica suau per desvetllar el cos). Coincideix amb el moment en què el sol treu el cap per entre les muntanyes. Ajuda a començar el dia tonificats. Som una unitat tan misteriosa de cos, psicologia, esperit, arrels, classe social, món en lluita... i ens fa bé posar-ho tot en moviment aquests dies. Segueix la pregària dels salms i l'esmorzar. Tothom va entrant en matèria. Comença l'aventura, una mena de «rafting» de l'esperit.

4. Fer treballar la memòria, el record, la fantasia, la imaginació guiades per l'Esperit de Jesucrist. Reviure records positius d'infantesa, de joventut, descobrir-hi el Déu vivent present. Donar-li gràcies. Renéixer a una relació més espontània, més natural, amb Ell. El primer dia plantejat així ajuda a entrar-hi. Tanmateix algú dirà més tard que és com si li haguessin donat un pic i una pala i li haguessin dit: «Apa, a cavar!». I és que, quan no se'n té l'hàbit, afrontar-se al tu a tu de la soledat costa. El mètode de St. Ignasi –enriquit amb altres referències– ajuda a no per-

dre's. Insisteixo en els passos de la pregària, en «com» fer-ho; el «què» li posa cadascú.

5. «Algú em va obrir la clau del cor». Expressió d'una militant d'ACO als primers exercicis del 90, referint-se al seu desbloqueig per a començar una relació amb Déu més fluïda. Vet aquí la qüestió primordial d'aquests dies: obrir el centre de la persona, el jo profund, «l'ànima» a Déu, a Jesucrist ressuscitat perquè hi puguin entrar. No manquen les objeccions mentals: «no és massa carrincló tot això?»; «és una cosa massa centrada en el jo? (quan hi ha tants problemes en el món...)». I tanmateix hi insistim i alguna cosa va esdevenint-se en molts: accedir a una manera més aprofundida de percebre's un mateix/a, i la pròpia relació amb els altres, la societat i evidentment...ell.

6. «He après a resar». «Tants anys de reunions i trobades... mai no havia pregat així». Alguna cosa hem guanyat. Sumem a l'experiència de revisió de vida obrera i de treball en equip l'experiència de «desert», d'haver de fer-s'ho sol/a... «Desolacions, consolacions». Alguna o moltes llàgrimes. Per què no alliberar una mica la nostra emotivitat? Vivim massa tibats, com a bons occidentals fills dels grecs i de Descartes.

7. Celebrem l'eucaristia al capvespre. Compartim les dificultats i els encerts del dia. I ens recordem del món que continua donant voltes: camps de concentració hitlerians a Bòsnia-Herzegovina, magrebins apilotats a Cadis, morts a Sud-Àfrica... i més a la vora, companys que no podran fer vacances perquè el contracte se'ls acaba cada sis mesos, avis abandonats, infants maltractats...

I retrobem l'arrel del mal del món, baixem al fons de l'abisme en una contemplació del pecat del món, estructural, interpersonal i personal. I sobretot redescobrim el realisme de l'alliberament i la salvació guanyats per Jesucrist morint i ressuscitant. I volem que ens «afecti» la seva victòria així com ens ha afectat el mal del món.

8. Converses personals, experiències compartides el vespre, pregàries espontànies, em permeten anar resseguint el fi d'un procés que cadascú i cadascuna fa al seu aire, deixant-se treballar per Déu aquests dies. També les sequegats i els dubtes. Tots ens fem costat en el silenci, en la pregària i en la fidelitat al mètode, tot i que a estones es fa més difícil. Alguna tarda, estudi d'evangeli en grup per amorosir-ho.

9. Enllacem amb la revisió de vida i amb la necessitat que el jutjar sigui fet no només com Jesús (model de la nostra valoració), sinó també amb Jesús: amb la presència viva de Jesús ressuscitat en l'equip d'ACO, acollit en un clima de pregària explícita i de lectura cordial de l'Evangeli (Veure Albert Maréchal, «La Revisió de Vida». Nova Terra. Barcelona, 1961). Anem enllaçant, doncs, i relacionant coses de la nostra vida i de la nostra militància, segons l'Esperit ens dóna a entendre a cada un i a cada una.

10. Sols, però junts. Al final, una mena de comunió s'ha establert en-

tre tots. Érem trenta persones d'edats i procedències molt variades. Necessitem compartir-ho i donar-ne testimoni. També hi ha qui intueix que això només ha estat un començ i que caldrà insistir-hi. Acabem amb els avisos per a l'operació retorn: cal baixar de la muntanya i tornar a la vida quotidiana on tot serà més rutinari i difícil. Queda el fonamental: un aprenentatge fet sobre com pregar a partir de la vida, queda una música interior, hem experimentat que tot això de Déu i de la salvació és real i és ben a prop nostre: només cal obrir el centre de la nostra persona perquè Ell vitalitzi tota la xarxa de relacions i de compromisos.

Xavier Morlans

Només ha estat una parada

Del 30 de juliol al 3 d'agost, vaig participar en el recés d'estiu al casal de la pau (Arbúcies).

El primer que destacaria és l'entorn del qual ja havia sentit parlar. El contingut fort era una profundament personal, des de dins. Feia molt temps que sense presses, no profunditzava en el meu interior, que no feia parlar el meu cor.

Vulguessis o no, una vegada que ens donaven «certes pistes» havies de trobar-te amb tu mateix, parlar en el teu interior: ¿Qui sóc jo?; on sóc?; què faig? I a partir d'aquest silenci personal retrobar-me amb mi i amb Déu, creure en el seu Esperit.

El dia començava amb il·lusió, amb ganes de treure'n tot el profit amb una gimnàstica adaptada i lliure, saludar el sol, dansar amb els companys, sentir els ocells i el soroll del riu... Després fèiem la pregària, plena de bones intencions, esmorzàvem i aviat ens trobàvem amb el tema, les pistes i el treball personal. Després de dinar, tornem-hi, fins a l'hora de l'eucaristia, plena de contingut: assaborint les lectures, cantant, donant-nos la pau; sentint-nos senzills, nets de cor, sense malícia, com nens, rebent el Crist.

Després de sopar, lliure posada en comú de les experiències viscudes, enriquidora per a tots i molt participativa.

És veritat que allà dalt sembla que hi muntem tres tendes; però solament és una «parada» i tots som conscients que estem «omplint piles» i que tornarem amb més forces interiors als nostres barris, treballs, llars, compromisos. Acabo dient que ha valgut la pena i que els militants hem d'aprofitar l'oportunitat de conèixer-nos millor i d'acostar-nos més a Déu i als germans.

Josep Ramírez

He demanat a Déu d'escoltar la seva crida

Passeig amb Maria Magdalena al sepulcre.

És diumenge i he decidit passejar amb Maria Magdalena, però pel riu.

No sé per què he triat aquesta companyia. He pensat, ja veuràs que difícil que em serà fer un estudi d'evangeli de qualsevol del tres textos!

He fet l'exercici tal com ens ha dit en Xavier. He demanat a Déu d'escoltar la seva crida.

He llegit el text un parell de vegades i m'he quedat en silenci, mirant l'aigua del riu, caminant.

De cop, m'he identificat amb Maria Magdalena plorant. He pensat que jo aquests dies també he plorat.

Ella plorava perquè no trobava el seu Senyor.

Jo he plorat, perquè el pecat del món el visc en els meus éssers estimats, o qui sap potser també perquè no trobava aquest Senyor que em deixa patir.

Jesús l'ha cridada i li ha dit: «dona, per què plores?, qui busques?»; ella no l'ha reconegut i ell li ha tornat a dir: «Maria!»

Jo aquests dies també he sentit com Déu m'ha dit: «Ester, per què plores?, què busques?», i jo no el reconeixia.

Maria l'ha cridat: «mestre», i Jesús li ha demanat que el deixés marxar, que havia de tornar al Pare, i que anés a explicar-ho als germans, i ella ho va fer així.

Jo també he demanat a Déu que vingués a mi, que era aquí per fer la seva voluntat, m'he ofert en silenci i he esperat. La seva voluntat m'ha obert el cor, m'ha netejat, m'ha donat pau interior i ganes d'estimar, com ell m'ha estimat. L'he deixat entrar, és dintre meu. Aquesta experiència me l'emporto a dins. Ell també em dirà com l'haig de comunicar, igual com ho va dir a Maria Magdalena.

Ester Saiz

Me'n torno amb el cistell ple

Se m'ha demanat que faci una reflexió sobre l'experiència dels exercicis espirituals a Arbúcies, animats per l'estimat Vicenç Amargós.

Em poso a escriure conscient que és molt difícil expressar amb paraules una vivència com aquesta. Aquest ha estat el tercer any que fem exercicis i és un motiu d'alegria retrobar-nos entre nosaltres per anar fent-ne l'experiència.

Aquest any el treball estava centrat en la persona de Jesús i el mètode va ser l'estudi d'evangeli. El Vicenç és un valencià molt compromès amb

el món dels treballadors, dels pobres, dels marginats, dels explotats leprosos, vídues, coixos, cecs, sords... Tots aquests estaven exclosos de la societat, havien perdut la dignitat de persones i, fins i tot, les bones persones els retreien que, si es trobaven així era una conseqüència de ser pecadors i, per tant, Déu els castigava. Jesús es troba profundament afectat per aquesta realitat dels que pateixen l'explotació, la malaltia, el dolor...: «Jesús veient les multituds se sentia trasbalsat de llàstima que li feien perquè anaven fatigades i desorientades com ovelles sense pastor» (Mt. 9,36). Vàrem veure com Jesús es troba amb la gent i hi estableix un diàleg alliberador, Jesús trenca tots els esquemes i les barreres: és un home lliure que valora l'home, tot home, per damunt de tot. Però l'home no és una expressió vaga, sino concreta, encarnada en la realitat d'injustícia. Jesús se sent «com-mogut», té llàstima, es compadeix i té misericòrdia. Jesús té la seva experiència personal, prega, descobreix la crida de Déu, allò que li demana. Va descobrint la seva missió que és anunciar la Bona Nova als pobres. «L'Esperit del Senyor està sobre mi, m'ha enviat per alliberar els pobres...» (Lluc 4,18). Jesús opta per l'home, per aquesta raó entra en conflicte: «Jesús s'entristeix en veure la ruresa de cor (Mc 3,1-6); «això els ofuscà l'enteniment i parlaven entre ells sobre la manera d'agafar Jesús» (Lluc 6,6-11). La mort de Jesús no sols és la duresa de cor, ni el pecat, sinó la més gran irracionalitat que es va repetint avui en els crucificats del nostre temps. I això en la nostra civilització que es diu occidental i cristiana.

Fins aquí he intentat explicar el treball que vàrem fer i d'on vàrem partir. Falta dir alguna cosa sobre el mètode. El mètode d'estudi d'evangeli ens va ajudar a conèixer més la persona de Jesús, la seva radicalitat i el seu cor ple de tendresa i de misericòrdia pel sofriment dels pobres. Tot aquest treball, el vàrem fer amb una actitud d'obrir el cor i compartir entre nosaltres les experiències que anàvem vivint. A mesura que passaven els dies, hi havia temps per a tot: temps de pujades i de baixades, temps d'angoixes i de pau, temps d'amargor i també de joia. Cal ressaltar l'aportació d'en Vicenç i com ens va ajudar a fer camí a tots nosaltres. Moments de gran vivència eren els de després de sopar, quan ens trobàvem al voltant de la taula de pedra per compartir les nostres experiències i vivències i de manera natural i senzilla ens anàvem comunicant els uns als altres el que sentíem. Moments de joia i d'agraïment molt especial eren les eucaristies dels vespres, unes eucaristies plenes de sentit, de vida, de germanor. Com ens sentíem units com a germans amb un mateix Pare que ens estima i que té cura de nosaltres perquè també nosaltres donem fruit al lloc on som!

Els exercicis són una experiència personal i comunitària que obre el cor i l'enteniment, un temps d'obrir-se per escoltar, per pregar, per deixar-se interpel·lar, per fer una posada en ordre de la vida, per fruir de

l'amor de Déu i dels germans; un temps per destapar les orelles, discernir i... continuar caminant.

Dono gràcies a la Rosa, la Pilar, la Maria, l'Ernestina, l'Edmond, la Victòria, la Cristina, la Fina, els Alberts, l'Anna i en Vicenç: gràcies a vosaltres per tot el que m'heu aportat, commogut, interpel·lat. Gràcies al nostre moviment ACO per haver-nos donat aquesta altra oportunitat de compartir amb vosaltres aquests dies. Demano a Déu que jo sàpiga correspondre a tanta generositat i sigui conseqüent amb ell i amb vosaltres. Gràcies! Deixeu-me acabar recordant unes paraules que la Rosa ens va dir l'últim dia i que expliquen molt bé tot el que us he volgut transmetre: «He passat unes vacances amb el Pare amorós. He vingut amb el cistell buit i me'n torno amb el cistell ple».

Una abraçada.

Pere Pérez

MATERIALS

PAUTES PER A UN DIA DE RECÉS O DESERT

JAUME GRANÉ

*Senyor, feu de mi un instrument de la vostra pau!
On hi hagi odi, que jo hi porti amor;
On hi hagi ofensa, que jo hi porti el perdó;
On hi hagi discòrdia, que jo hi porti unió;
On hi hagi dubte, que jo hi porti la fe;
On hi hagi error, que jo hi porti la veritat;
On hi hagi desesperació, que jo hi porti l'esperança;
On hi hagi tristesa, que jo hi porti la joia;
On hi hagi tenebra, que jo hi porti la llum.
Oh Mestre, feu que no cerqui tant
ser consolat, com consolar
ser comprès, com comprendre;*

ser estimat, com estimar.

*Perquè és donat que es rep,
perdonant que s'és perdonat,
morint que es ressuscita a la vida eterna.*

Teniu aquí una pregària secular. La pregària de sant Francesc. Ens recorda moltes actituds que ens cal canviar. Llegim-la atentament, a poc a poc, fixant-nos en les paraules. Tot allò de negatiu que hi ha en nosaltres ha d'esdevenir positiu. Hem de canviar. No podem estar satisfets de com som. Cerquem el silenci i la pau interior. Que no ens faci por el silenci. Mirem de retrobar-nos a nosaltres mateixos. I arribem a compromisos de canvi en les nostres actituds. Deixem que Déu treballi els nostres cors i ens canviï.

Confrontem la pregària de sant Francesc amb l'evangeli i interroguem-nos.

Odi-amor: Lluc 6,26-36

«Però a vosaltres que m'escolteu, us dic: Estimeu els vostres enemics, feu bé als qui no us accepten, desitgeu bé als qui us volen mal, pregueu pels qui us maltracten. Si un et pega en una galta, para-li també l'altra, i si un et vol prendre l'abric, no li neguis tampoc la camisa. Dóna a tot-hom que et demani; i al qui et prengui allò que és teu, no li ho reclamis.

Comporteu-vos amb els altres tal com voleu que ells es comportin amb vosaltres. En efecte, si estimeu els qui us estimen, vaja quina gràcia! També els pecadors estimen aquells que els estimen. I si feu bé als qui us en fan, vaja quina gràcia! Els pecadors fan exactament igual. I si feu un préstec a aquells de qui espereu cobrar, vaja quina gràcia! També els pecadors presten als pecadors per cobrar-s'ho. No! no! Estimeu els vostres enemics, feu bé i presteu sense esperar-ne res a canvi. I la vostra recompensa serà gran i sereu fills de l'Altíssim, perquè Ell és benèvol amb els malagraits i dolents. Mostreu-vos misericordiosos com també és misericordiós el vostre Pare.»

Tinc enemics? Dono més del que se'm demana?

Paro la galta de seguida? Sóc conscient quan m'envolta la violència i procuro desactivar-la amb la meua conducta?

Sé estar disponible a la gent?

Sóc generós a l'hora de perdonar? Quins odis em cal vèncer?

Concreta-ho en compromisos. Subratlla el que més et manqui.

Ofensa-perdó: Lluç 23,34-38

«Jesús deia: Pare, perdona'ls, perquè no saben el que es fan.

Per a repartir-se els vestits de Jesús se'ls van fer a la sort. El poble s'ho estava mirant a peu dret. Fins i tot els magistrats l'escarnien, dient: Bé en va salvar d'altres, que se salvi ell mateix; si realment aquest és el Messies de Déu, l'elegit!

També els soldats es burlaven d'ell, acostant-s'hi i oferint-li vinagre, tot dient: Si realment ets tu el rei dels jueus, salva't tu mateix!

Hi havia també aquest rètol damunt d'ell: el rei dels jueus és aquest.

Sé perdonar quan me l'han feta grossa? Quina és la meua actitud?

Contempla l'actitud de Jesús.

Potser faig burla de la gent, em rabejo en la burla?

Discòrdia-Unió: Mateu 20,20-28

«Llavors se li va atansar la mare dels fills de Zebedeu; anava amb els seus fills i es prosternà en terra per demanar-li un favor. Jesús li digué: què vols? Ordena, li diu ella, que aquests dos fills meus s'assèguin l'un a la teva dreta i l'altre a la teva esquerra quan seràs rei.

Ja sabeu què demaneu?, li replica Jesús. Us veieu amb cor de compartir amb mi la mateixa copa? Sí, li diuen.

Bé, els diu Jesús, la meua copa prou la beureu. Ara, això de seure a la meua dreta o a la meua esquerra no em toca pas a mi de concedir-ho: això és per aquells a qui el meu Pare ho té reservat.

Quan els altres deuen sentir-ho, es van indignar contra els dos germans. Jesús els cridà al seu costat i els digué: Com sabeu, els dirigents de les nacions, les governen dictatorialment, i els magnats exerceixen sobre elles un poder opressiu. No serà pas així entre vosaltres. No, ben al contrari: el qui aspiri a ser el més gran entre vosaltres, es posarà al vostre servei, i el qui aspiri a ser el primer entre vosaltres serà el vostre esclau. Com el Fill de l'home, que no ha pas vingut perquè el serveixin, sinó per servir i donar-se ell mateix com a preu de rescat per a tothom».

Ofego de seguida els altres?; cerco privilegis?

Com reaccio davant del consumisme (imatge, modes, marques...)?

Visc les actituds de servei?; sóc generós?

Estic a prop dels més forts o dels més dèbils?; sóc útil als altres?

Com ho visc al treball, a l'institut, amb les amistats, al barri, a la ciutat o poble?

Poso discòrdia de seguida?; m'aprofito dels qui m'ajuden?

Dubte-fe: Mateu 8,23-27

«Pujà Jesús a la barca i el van seguir els seus deixebles. De sobte, es produí en el mar un sacseig tan fort que les onades cobrien, com aquell qui diu, la barca. Però ell, mentrestant dormia. Els deixebles van acostar-se a Jesús i el van despertar dient: Senyor, salva'ns! Ens enfonsem!

Ell els va dir: Que en sou de porucs! Quina poca fe!

Aleshores s'aixecà, va renyar severament el vent i el mar i es féu una gran bonança. I aquells homes comentaven meravellats: Qui deu ser aquest home? Fins el vent i la mar l'obeeixen!».

Sóc desconfiat davant els altres?, o els dono un xec en blanc?
Deixem que la gent confii en nosaltres? Els som fidels?
Quan algú es troba perdut, estic al seu costat o m'escaquejo?
I quan tu estàs perdut, busques algú?
Dono oportunitat als altres, ajudo?

Error-Veritat: Marc 15,39

«Jesús, fent un gran crit, expirà, i la cortina del santuari s'esquinçà en dues, de dalt a baix. El centurió que s'estava davant per davant, quan el va veure expirar d'aquella manera, exclamà: Veritablement aquest home era fill de Déu!».

Dic sempre la veritat? Hi sóc fidel?
Corregeixo les meves actituds?
Defenso la veritat?
Sóc contestatari quan cal?

Desesperació-Esperança: Joan 11,17-27 i 38-44

«Quan Jesús va arribar, trobà que Llätzer duia ja quatre dies al sepulcre. Com que Betània era prop de Jerusalem —uns tres quilòmetres encara no— molts jueus havien anat a casa de Marta i de Maria a expressar-los el condol per la mort del seu germà. En sentir Marta que Jesús venia, va sortir a trobar-lo, mentre Maria continuava asseguda a casa seva.

Marta va dir a Jesús: Senyor, si haguessis estat aquí no s'hauria mort el meu germà. Però fins i tot ara, estic convençuda que Déu et donarà tot el que li demanis.

El teu germà ressuscitarà, li diu Jesús. Ja ho sé que ressuscitarà quan ressuscitarà tothom el darrer dia, li fa Marta. Jesús li digué: Jo sóc la re-

surrecció i la vida: el qui creu en mi, ni que hagi mort viurà, i tot el qui viu creient en mi, no morirà mai. Ho creus això?

Sí, Senyor –li diu–, jo crec fermament que tu ets el Messies, el Fill de Déu que ve al món!

Jesús, profundament trasbalsat altra vegada, va arribar al sepulcre: era una cova, tapada amb una llosa. Traieu la llosa, diu Jesús. Marta, la germana del difunt li diu: Uf, Senyor, quina fortor! ja fa quatre dies!

No t'he dit –li fa Jesús–, que si tens fe, veuràs la intervenció de Déu?

Llavors van treure la llosa. Jesús alçà els ulls enlaire i va dir: Pare, gràcies perquè m'has escoltat! Jo ja sé que sempre m'escoltes; però ho dic per aquesta multitud que m'envolta a fi que creguin que m'has enviat. I havent dit això, va cridar amb veu forta: Llätzer, surt!

Va sortir el mort lligat de peus i mans amb bandes, amb la cara embolcada amb un mocador. Jesús els diu: Deslligueu-lo i deixeu-lo anar!».

Sóc optimista davant les coses o de seguida dic que no hi ha res a fer?

Creus que pots canviar el món?

Segur que hi pots fer alguna cosa! Pensa-hi.

En els moments de desesperació i d'alegria, sabem recórrer a l'evan-geli, a Jesucrist?

Faig un acte de fe en els moments de desesperació?

Ploro amb els qui ploren i m'alegro amb els qui s'alegren?

Tristesia-joia: Joan 2,1-11

«Al cap de tres dies se celebraven unes noces a Canà de Galilea. Hi havia la mare de Jesús. També hi eren convidats Jesús i els seus deixebles. Com que es va acabar el vi, la mare de Jesús li diu: No tenen vi!

Dona, li diu Jesús, què vols fer-hi? No ha arribat encara la meua hora. La mare diu als criats: feu tot allò que us digui!

Hi havia allí sis gerres per a satisfer l'exigència de purificació ritual dels jueus. Cadascuna podia encabir uns cent litres. Jesús els diu: Ompliu les gerres d'aigua! Els criats les van omplir fins a vessar. Ara, els diu, traieu-ne i porteu-ne al cap de servei!

Així van fer-ho. El cap de servei va tastar el vi sense saber d'on provenia. Els criats és clar que ho sabien, perquè ells havien tret l'aigua. Va cridar, doncs, el nuvi i li digué: Un home com cal serveix primer el vi de marca. Després quan la gent ja n'ha begut un got de més, el de qualitat inferior. En canvi tu tenies reservat el vi de marca fins ara.

Aquest fou el primer signe de Jesús. El féu a Canà de Galilea. Així demostrà que Déu actuava en Ell i els deixebles hi van creure».

On hi ha tristesa, què faig per posar-hi alegria?
Com ajudo a fer que funcioni el meu entorn: amistats, grup, entitat on estic?
En les reunions, com hi faig les meves aportacions?
Quina relació tinc a casa: amb la família, parella, fills, pares?
La meua cara, els meus gestos, la meua vida transparenten alegria i confiança?

Tenebra-llum: Mateu 5,13-16

«Vosaltres sou la sal de la terra; però si la sal perd el seu gust, amb què la salaran? No val per a res: la tiren fora i la gent la trepitja.

Vosaltres sou la llum del món. No es pot camuflar una ciutat dalt d'un turó. Tampoc no encenen un llum per posar-lo sota un mesuró, sinó al portallànties; així il·lumina tots els de casa.

Que la vostra llum resplendeixi de tal forma als ulls de la gent, que vegin les vostres bones accions i glorifiquin el vostre Pare del cel».

Som protagonistes de la nostra vida i testimonis del que creiem i vivim davant dels altres?

Com trametem la fe als altres?

Revisem les nostres accions: com actuo en la comunitat cristiana (grup o comunitat, moviment, parròquia), en les diverses entitats, enmig de la societat?

Si no actuo prou, a què em puc comprometre més?; a qui demano ajuda?; amb qui puc comptar?

Pregària final: 1 Pere 2,21-24

«Crist patí per nosaltres. I així ens deixà el seu exemple perquè seguim les seves petjades.

Ell no obrava amb violència, ni tenia mai als llavis la perfídia. Quan l'insultaven, no responia insultant, quan el turmentaven, no responia amb amenaces, sinó que confiava la seva causa a aquell que judica amb justícia.

A la creu, ell portà en el seu cos les nostres culpes, perquè no visquem més com a pecadors, sinó com a justos. Les seves ferides ens curen».

PREGÀRIA PER ALS DIES DE VACANCES DE GRUPS I FAMÍLIES

JOAN SANMARTÍ

Aquestes pregàries segueixen les celebracions de cada diumenge i poden servir per als dies següents de cada setmana. És una forma pràctica perquè els grups i famílies puguin pregar junts en el temps de vacances, de manera que la intensitat de convivència també es realitzi en la dimensió de la fe. El material que presentem permet fàcilment tenir uns espais de pregària conjunta, sigui en els viatges o excursions, en les estades a la platja o a la muntanya, en la residència familiar, en convivències i campaments. Seguim sempre un mateix esquema, de manera que és fàcil retrobar-s'hi. Naturalment, poden afegir-se intencions de pregària, al lloc corresponent.

Des del diumenge 11 de juliol (15è. del temps ordinari)

Un símbol pot ajudar a viure la paràbola del sembrador: una planta en un test, i potser una branca seca al costat. És millor posar-ho al peu d'una imatge o de la Bíblia o en una espècie d'altaret.

Lector 1: En el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant. Amén. Ens sentim convocats pel Senyor a escoltar la seva Paraula i a renovar la nostra adhesió a la seva persona. Demanem el seu ajut per fer-ho (*silenci*).

Lector 2: Déu i Pare nostre, que feu veure als esgarriats la llum de la vostra veritat perquè pugin trobar el bon camí: concediu als qui ens professem cristians de rebutjar el que és contrari a aquest nom i de seguir el que li escau. Per nostre Senyor Jesucrist, que viu i regna pels segles dels segles.

Lector 1: Jesús fa servir imatges molt adients per a parlar d'una cosa tan important com el Regne de Déu, de Déu mateix i de nosaltres. Escoltem, com si fos de llavis del mateix Jesús, la paràbola del sembrador, que ens ensenya l'eficàcia de la Paraula de Déu.

Lector 2: Lectura de l'evangeli segons St. Mateu (13,1-23). (Es pot llegir un dia Mt 13,1-9, un altre dia Mt 13,10-17; un altre dia Mt 13,18-23. Després d'uns moments de silenci, es pot conversar sobre què ens vol ensenyar Jesús o què ens ha fet pensar aquesta lectura).

Lector 1: Preguem amb confiança el Pare del cel que envia la seva Paraula a la terra perquè doni fruit. Preguem tot dient: Us ho demanem, Senyor.

Lector 2: Preguem per l'Església, per la nostra parròquia i per les altres comunitats: Que la Paraula de Déu doni fruit d'amor fratern en tots els cristians i ens faci conscients del nostre deure de fer arribar aquesta paraula a tots els homes.

Lector 1: Pels qui dediquen el lleure de l'estiu a servir els altres en casals, colònies, campaments o altres formes de voluntariat: Que els sigui una ocasió per a descobrir el Jesús que va venir a servir i no a ser servit.

Lector 2: Pels més pobres i marginats del nostre entorn: Que els arribi la vida que Déu sembla abundantment en el nostre món, a través de l'acció solidària de tots nosaltres.

Lector 1: Per la nostra família i els nostres amics: Que la paraula de Déu que hem escoltat ens mogui a la conversió, a la transformació constant de les nostres vides.

Lector 2: Com a cloenda de la pregària, resumim ara les nostres peticions amb les paraules de l'oració que ens va ensenyar Jesús: Pare nostre...

Lector 1: Preguem: Ja hem rebut, Pare els vostres dons. Feu que amb aquesta celebració augmentin en nosaltres els fruits de la salvació. Ho demanem per Crist Senyor Nostre. Amén

Cant final: Oh cridem amb tots els homes, amb tots els germans d'arreu del món. Oh cridem amb tots els homes: Vós sou el nostre Déu!

Des del diumenge 18 de juliol (16è. del temps ordinari)

Pot ajudar a l'ambientació un ram de flors amb una argelaga o card entremig. Sempre se suposa que hi ha una imatge religiosa o la Bíblia o un ciri encès.

Lector 1: En nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant. Amén. Des de la nostra família, no podem oblidar les reunions de pregària d'altres famílies, dels monestirs i de tantes comunitats cristianes que com nosaltres

es troben per pregar. Tots junts formem l'Església del Crist, som els fills de Déu Pare. Per això preguem:

Lector 2: Pare, sigueu propici als vostres servents i doneu-nos abundantment els dons de la gràcia; perquè fervents en la fe, en l'esperança i en la caritat, perseverem en la guarda dels vostres manaments. Pel Crist Senyor Nostre. Amén

Lector 1: Com el diumenge passat, Jesús ens continua parlant en paràboles. Són narracions que hem sentit molts cops, però val la pena que les escoltem atentament, ja que en elles aprenem què és el Regne de Déu que Jesús va venir a anunciar.

Lector 2: Lectura de l'Evangeli segons St. Mateu (13,24-43).

(Es pot fer un moment de silenci per pensar què ens ensenya i després conversar una mica sobre com l'explicaríem a altres persones o quina comparança trobaríem que fos més adaptada a la gent de les nostres viles o les nostres ciutats).

Lector 1: Amb l'Esperit de Déu que ajuda la nostra feblesa i es posa en lloc nostre perquè sapiguem què hem de demanar, presentem a Déu Pare les nostres pregaríes. Responguem: *Us ho demanem, Senyor*

Lector 2: Perquè els cristians visquem a fons la nostra fe i la nostra esperança, i sapiguem transmetre-la als qui conviuen amb nosaltres.

Lector 1: Perquè el Papa, els bisbes i tots els qui tenen responsabilitats en l'Església i en la nostra parròquia (o comunitat), actuïn moguts per la pau i la joia que vénen de l'Esperit.

Lector 2: Perquè tots els homes sentin dintre seu l'anhel d'un món millor i s'afanyin a treballar per fer-lo possible.

Lector 1: Perquè el nostre país amb l'esforç de tots, també del nou govern, creixi en la llibertat i la justícia.

Lector 2: Perquè els qui han mort aconseguixin la llum per sempre, en la festa eterna del cel.

Lector 1: Perquè la nostra parròquia (o comunitat) creixi cada cop més en la capacitat d'acollir i d'unir.

Lector 2: Nosaltres no sabem pregar com cal, però l'Esperit de Déu ve a ajudar la nostra feblesa i ens fa dir: *Pare nostre...*

Lector 1: Senyor, assistiu benignament aquests servidors vostres i feu que alimentats amb la vostra paraula, passem de la petitesa a què ens condemna el nostre pecat a la nova vida que ens ve de Crist, el vostre Fill, que viu i regna pels segles dels segles. Amén.

Cant final: Jo crec en Vós, bon Déu, jo crec en Vós, vivent misteriós ben a prop meu. Si el dubte algun cop ve, feu-me fort en la fe. Jo crec en Vós, bon Déu, jo crec en Vós.

Des de la festa de l'apòstol sant Jaume, diumenge 25 de juliol

Pot ambientar-se la pregària amb 12 ciris, espelmes, o flors davant la imatge que normalment es fa servir: un símbol dels dotze apòstols. Tal volta es podria posar un ciri més gros o d'un altre color o bé una flor diferent de les altres onze, per a subratllar la figura de sant Jaume.

Lector 1: En el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant. Amén. Avui celebrem la festa de sant Jaume, pescador d'ofici, un dels dotze apòstols, germà de sant Joan, evangelista i apòstol, els dos fills del «Zebedeu». (Una tradició, en la qual no sabem on comença la llegenda i on acaba la història, ens parla, al segle X, del seu sepulcre a Santiago de Compostel·la i explica que Jaume va arribar fins a Galícia i, al seu retorn a Palestina, fou empresonat i condemnat a mort, després els seus deixebles portaren les despulles a Galícia).

Lector 2: Déu omnipotent i etern, que consagràreu els primers esforços dels apòstols amb la sang de l'apòstol Jaume, feu que, en virtut del seu martiri, l'Església sigui enfortida i que la nostra terra es mantingui fidel a Vós fins al final. Per Crist, Nostre Senyor, que viu i regna pels segles dels segles. Amén

Lector 1: Els apòstols eren com nosaltres i tenien els seus defectes i varen haver de madurar. Escoltem-ho en les pàgines de l'Evangeli

Lector 2: Lectura de l'Evangeli segons St. Mateu: (20,20-28)

(Moments de silenci per reflexionar sobre el que hem escoltat. Es pot comentar la feblesa dels cristians, quines en són les causes, com és un obstacle per evangelitzar).

Lector 1: Ens sentim plens de fe i per això parlem amb confiança al Pare del cel. Responguem: *Us ho demanem, Senyor.*

Per l'Església universal: perquè amb valentia i esperança continuï l'obra dels apòstols.

Lector 2: Per l'Església del nostre país: Perquè promogui en el món en què viu la renovació que és fruit de l'Evangeli, la solidaritat i la justícia.

Lector 1: Pels pobles d'Espanya: Que la festa de St. Jaume ens sigui una invitació a avançar en la fraternitat i la col·laboració.

Lector 2: Pels cristians i cristianes dels monestirs, que han dedicat la seva vida a la pregària per tots els homes: Que siguin fidels a la seva vocació i que no els manqui el nostre ajut.

Lector 1: Pels qui celebrem aquesta diada: Que ens reafirmem en la voluntat d'acceptar les molèsties que comporti ser fidels a l'evangeli de Jesús.

Lector 2: Podríem demanar encara tantes coses! Les posem en mans del Pare que ens estima tant, amb les paraules de Jesús: *Pare nostre...*

Lector 1: Preguem: Ajudeu-nos, Senyor, per la intercessió de l'apòstol sant Jaume, ja que la celebració de la seva festa ens ha proporcionat el goig de contemplar l'obra de Déu. Pel Crist, Senyor nostre, que viu i regna pels segles dels segles. Amén.

Cant final: Oh quan els sants marxin plegats, Oh quan els sant marxin plegats. Oh Déu meu, també vull ser-hi, quan els sants marxin plegats.

El company que jo estimava va passar primer que jo; vam quedar que ens reveuríem quan el Senyor els coronarà.

Des del diumenge 1 d'agost (18è del temps ordinari)

Pot fer-se la pregària davant d'una panera amb pa, posada davant d'una imatge o de la Bíblia.

Lector 1: En el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant. Amén. Molta gent comença avui les seves vacances. Ens anirà bé que el descans de les vacances ens deixi temps i oportunitats per compartir una mica més amb el Pare del cel.

Lector 2: Comencem demanant a Déu que sigui ell qui prepari el nostre cor, perdonant-nos les nostres mancances i maldats:

Lector 1: Vós que ens acompanyeu sempre en el camí: *Senyor, tingueu pietat.* Vós que heu vingut per donar-nos vida. *Crist, tingueu pietat.* Vós que ens convoqueu a escoltar la vostra Paraula. *Senyor, tingueu pietat.*

Lector 2: Preguem ara: Senyor, assistiu els vostre fidels i mostreu-vos bondados amb els qui us imploren. I ja que l'Església es gloria de tenir-vos com a Pare i Pastor, doneu-nos els dons de la vostra gràcia. Per Crist, Senyor nostre. Amén.

Lector 1: L'Evangeli ens fa entendre a través de la multiplicació dels pans i dels peixos, la importància del pa de l'eucaristia, de la comunió. Recordem que en la celebració de l'eucaristia es repeteixen bona part de les mateixes paraules que ara escoltarem.

Lector 2: Lectura de l'evangeli segons sant Mateu (14,13-21).

(Moments de silenci per reflexionar sobre el que s'ha escoltat. També es pot conversar sobre quina relació hi ha entre aquesta multiplicació i la comunió, sobre quines són les paraules de l'evangeli que es repeteixen a la missa; sobre com ens afecta la gana física o espiritual dels altres).

Lector 1: Ja que tornem a constatar la capacitat de Jesús de compadir-se de la gent, sobretot dels qui pateixen, preguem per les necessitats nostres i per les de tot el món. Diguem: *Escolteu-nos, Senyor.*

Lector 2: Per tots els homes i les dones que no tenen il·lusió ni esperança per viure.

Lector 1: Pels qui es troben mancats del pa de cada dia, especialment en tantes nacions d'Àfrica i d'Àsia.

Lector 2: Pels malalts, pels que experimenten més la feblesa de la condició humana.

Lector 1: Per tots els qui no coneixen Jesucrist i no han pogut tastar el goig del seu evangeli.

Lector 2: Preguem també en aquest temps de vacances pels infants i pels adolescents, a fi de que creixin en l'amor i l'alegria.

Lector 1: I pels qui ens hem reunit aquí, per la nostra parròquia (o comunitat), pels nostres familiars i amics.

Lector 2: La llista de peticions es podria allargar. Tot el que hem demanat i les immenses necessitats de la humanitat les presentem al Senyor amb les paraules que ens va ensenyar Jesús: *Pare nostre...*

Lector 1: Preguem: Pare, no negueu el vostre ajut a aquells que alimenteu amb el pa de la vostra paraula, i ja que mai no deixeu d'afavorir-nos, feu-nos també dignes de la salvació eterna. Pel Crist Senyor nostre. Amén.

Cant final: Amistat uneix-nos. Llibertat, deslliura'ns. Germans, el demà serà millor.

Des del diumenge 8 d'agost (19è del temps ordinari)

Per ambientar millor l'oració d'avui es pot encendre un ciri que representi la pregària.

Lector 1: En el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant. Amén. Encara que el ritme de vacances altera la vida de molta gent i de moltes famílies, nosaltres volem continuar pregant i escoltant la Paraula de Déu. Disposem-nos, doncs, de manera que allò que escoltem pugui enriquir la nostra vida.

Lector 2: Preguem: Déu totpoderós i etern, que gosem invocar amb el nom de Pare; feu que creixi sempre en els nostres cors l'esperit de fills que heu volgut donar-nos, a fi que un dia meresquem d'entrar en l'heretatge promès. Pel Crist, Senyor Nostre. Amén.

Lector 1: Després de la multiplicació dels pans que vàrem escoltar diumenge passat, contemplem com Jesús dedica temps a la pregària i com està atent als deixebles, els seus amics.

Lector 2: Lectura de l'Evangeli segons sant Mateu (14,22-33)
(Deixar uns moments de silenci per reflexionar o per poder després parlar una estoneta sobre quin sentit té la pregària, si val la pena dedicar-hi gaire estona, de quina manera ens va millor resar).

Lector 1: Sant Pere cridà Jesús: «Senyor, salveu-me». Preguem també nosaltres amb confiança, perquè salvi tots els homes. Responguem: *Senyor, salveu-nos.*

Lector 2: Per tots els homes i dones del món: Que descobreixin l'amor salvador de Déu en totes les actituds d'amor, de bondat, de justícia i de solidaritat. I que el nostre comportament de cristians sigui un bon senyal d'aquest amor de Déu.

Lector 1: Per l'Església: Que sigui sempre optimista de cara al futur, i que confi en la presència del Senyor, quan es presentin moments difícils enmig del món.

Lector 2: Pels qui s'han allunyat de la fe i de la vida cristiana: Que nosaltres tinguem un gran interès per ells i preguem i treballem perquè s'acostin altra vegada al Senyor de la pau i de l'amor.

Lector 1: Per nosaltres i per la nostra parròquia (o comunitat), pels nostres amics i per les persones amb qui ens relacionem aquest estiu.

(Es pot deixar un moment per fer algunes peticions espontànies)

Lector 2: Acabem ara dient tots: *Pare nostre...*

Lector 1: Preguem: Enfortits pel trobament amb Vós, ens sentim tots junts Església i us donem gràcies perquè ens acompanyeu sempre pels camins de la vida. Per nostre Senyor Jesucrist, que viu i regna pels segles dels segles. Amén.

Cant final: Cantem, germans, hem arribat al temple del Senyor. Amb Jesucrist, lloem el Pare entorn d'aquest altar.

Des del diumenge 15 d'agost, festa de Maria assumpta

Procurem fer la pregària al voltant d'una imatge de la Mare de Déu. Millor si podeu posar-hi al davant un ciri encès i un ram de flors.

Lector 1: En el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant. Amén. Celebrem una de les festes principals de Maria, «la Mare de Déu d'agost», que en molts llocs és també la Festa Major.

Lector 2: Maria ha deixat que Déu fes en ella tota la seva obra. La seva fidelitat tan plena ens invita a demanar perdó a Déu dels nostres pecats: Vós que vareu néixer de la Verge Maria, *Senyor, tingueu pietat.*

Lector 1: Vós que heu vençut el pecat i la mort, *Crist tingueu pietat.*

Lector 2: Vós que heu fet participar Maria del vostre triomf, *Senyor, tingueu pietat.*

Lector 1: Preguem: Déu omnipotent i etern, Vós heu portat a la glòria del cel en cos i ànima la immaculada verge Maria, Mare del vostre Fill; feu que, amb l'esguard fit en les coses celestials, mereixem de tenir part en la seva glòria. Pel Crist, Senyor nostre. Amén.

Lector 2: Lectura de l'Evangelí segons sant Lluc: 1, 39-56.

(Moments de silenci per veure què ens diu l'evangelí que acabem d'escoltar. Bona ocasió per comentar com Maria és present en la nostra vida, en el seguiment de Jesús).

Lector 1: Tot celebrant amb alegria la festa de Maria, mare nostra, fem arribar al Pare la nostra oració. Responguem: Us ho demanem, *Senyor.*

Lector 2: Per l'Església: Que Déu totpoderós l'ompli amb els dons de l'Esperit Sant, la congregui en la unitat i li concedeixi d'arribar a la glòria del Regne definitiu.

Lector 1: Per la nostra parròquia i per tots els pobles i les ciutats que tenen aquesta diada com la seva Festa Major: Que tinguem a Maria per model i intercessora, que siguem prompts a lloar Déu i a ajudar els altres.

Lector 2: Per la nostra família i per totes les famílies, pels més grans i pels més petits, pels qui viuen sols, per les persones consagrades a Déu: Que el Senyor els guardi en el seu amor i els concedeixi l'esperança ferma de la glòria.

Lector 1: Pels difunts de la nostra comunitat i de tot el món, especialment pels qui han mort en guerres: Que puguin estar sempre amb Crist en la festa del cel.

Lector 2: Resumim totes les nostres pregàries i tantes necessitats que no han quedat expressades. Diem: *Pare nostre...*

Lector 1: Preguem: Senyor, reconeixem la vostra bondat i us preguem per mitjà de Santa Maria verge, assumpta al cel, que puguem arribar a la glòria de la resurrecció. Per Crist, que viu i regna pels segles dels segles. Amén.

Cant final: Des del món us mirem, Mare nostra, la pregària dels fills escolteu, és la fe que demana pels homes el perdó de Jesús mort en creu.

Des del diumenge 22 d'agost (20è del temps ordinari)

Per a l'ambientació, un pa i al costat unes molles o unes miques tres del mateix pa.

Lector 1: En el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant. Amén. Que la nostra reunió de pregària ens serveixi per a renovar la nostra fe, esperança i amor.

Lector 2: Demanem perdó de les nostres faltes. Confessant la nostra poca disponibilitat, us preguem: *Senyor tingueu pietat*. Confessant el nostre dèbil amor, us preguem *Crist, tingueu pietat*. Confessant la tebiesa de la nostra fe, us preguem *Senyor, tingueu pietat*

Lector 1: Preguem: Pare de tots els homes, Vós heu preparat béns invisibles per als qui us estimen; infoneu el vostre amor als nostres cors, perquè, estimant-vos en tot i per damunt de tot, aconseguim allò que Vós ens prometeu, que és més que tot el que puguem desitjar. Per Crist, Senyor nostre, que viu i regna pels segles dels segles. Amén.

Lector 2: Qui està cridat a la salvació? Qui són els escollits? A qui escolta Déu? L'Evangeli ens presenta la reacció de Jesús davant la pregària d'una dona cananea.

Lector 1: Lectura de l'evangeli segons sant Mateu (15, 21-28).

(Moments de silenci per reflexionar. Es pot comentar sobre la universalitat de l'amor de Déu; la força de la pregària; fins on som portats a actuar quan hi ha veritable amor).

Lector 2: Preguem per tothom, pels homes de qualsevol creença. Per tots ells preguem sentint com a nostres els seus problemes. Responguem: *Ajudeu-nos, Senyor*.

Lector 1: Perquè els pobles i els grups marginats aconseguixin superar les muralles que els encerclen, perquè trobin la nostra ajuda eficaç en el seu esforç.

Lector 2: Perquè el poble jueu i els pobles àrabs trobin camins de convivència i de respecte mutu dels seus drets.

Lector 1: Perquè en aquest temps de vacances procurem obrir-nos als altres i conèixer-nos millor els uns als altres.

Lector 2: Perquè els qui participem d'aquesta pregària sapiguem descobrir en cada home, proper o llunyà, la presència de Déu.

Lector 1: Ara que ens hem posat a parlar de problemes internacionals, ens sortirien tants desitjos! Posem-ho tot dintre la pregària del *Pare Nostre*...

Lector 2: Preguem: Déu i Pare nostre, aquesta celebració ens ha unit a Crist, el vostre Fill; feu que esdevinguem semblants a ell a la terra i que

meresquem de compartir amb ell la vida del cel. Per Crist, Senyor nostre, que viu i regna pels segles dels segles. Amén.

Cant final: Germans hem arribat dels quatre punts de l'horitzó, som aquí, Senyor. Germans, hem arribat dels quatre punts de l'horitzó, amb el Senyor.

Des del diumenge 29 d'agost (21è del temps ordinari)

Per ambientar la pregària, es podria posar un manyoc de claus davant la imatge que es faci servir.

Lector 1: En el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant. Amén. Que la pau i l'amor de Jesucrist siguin amb vosaltres. Avui a l'evangeli sentirem com Pere manifesta la seva fe en Jesús. La seva fe és la nostra mateixa fe i la seva esperança és la nostra mateixa esperança. Comencem, doncs, amb un acte d'adhesió a Crist, i demanem-li perdó per les vegades que li hem estat poc fidels.

Vós que ens guieu cap a la vida, *Senyor, tingueu pietat*

Vós que sou la nostra esperança, *Crist, tingueu pietat*

Vós que ens estimeu sempre, *Senyor, tingueu pietat*

Lector 2: Preguem: Déu i Pare nostre, que uniu els cors dels vostre fidels en un mateix anhel, concediu als cristians de tots els pobles, que estimin allò que maneu i desitgin allò que prometeu, perquè enmig de les coses inestables del món, els nostres cors es mantinguin fermes allí on es troba l'alegria veritable. Pel Crist, Senyor nostre, que viu i regna pels segles dels segles. Amén.

Lector 1: L'evangeli d'avui ens mostrarà un moment important en la vida de Jesús: Pere, en nom dels apòstols, manifesta la seva fe en Jesús i aquest li promet les claus del regne del cel.

Lector 2: Lectura de l'evangeli segons sant Mateu (16,13-20)

(Moments de silenci. També es pot conversar sobre la nostra fe en Jesús, si l'expressàrem com Pere, què dóna Jesús a Pere).

Lector 1: Preguem ara el Pare, units en una mateixa fe. Responguem: *Escolteu-nos, Pare.*

Lector 2: Per l'Església d'arreu del món, edificada en Jesucrist. Pels cristians de totes les esglésies i confessions.

Lector 1: Pels sant Pare Joan Pau II, successor de Pere, cridat a ser punt de referència de la fe i de la unitat de l'Església. Per tots els bisbes, continuadors dels apòstols.

Lector 2: Per la concòrdia i la col·laboració entre les nacions d'Europa. Per la justícia i la llibertat de tots els pobles del món, especialment dels qui pateixen guerres.

Lector 1: Per l'atenció als més senzills, pel respecte vers els immigrants d'altres països, per la bona convivència entre tots.

Lector 2: Per nosaltres i per la nostra parròquia (o comunitat), pels nostres parents i amics, pels nostres veïns i companys de treball.

Lector 1: Amb la senzillesa i la confiança de Pere, moguts per l'Esperit de Déu, gosem dir: *Pare nostre...*

Lector 2: Preguem: Concediu-nos, Pare, que aquest remei, que ens ve de la vostra misericòrdia, ens ajudi a complaure-us en tot. Pel Crist, Senyor nostre, que viu i regna pels segles dels segles. Amén.

Cant final: Amb la força del Senyor, al·leluia, de cap mal no tenim por, al·leluia

Vós, Senyor, ens estimeu tant, al·leluia, escolteu el nostre cant, al·leluia

SANTA MARIA D'AGOST

Missa de l'Assumpció

A la processó d'entrada podem portar una creu processional ben guarnida de flors. També podem portar el ciri pasqual. És important destacar que és una festa en honor del Senyor que «ha mirat la petitesa de la seva serventa i ha fet meravelles en ella». Així mateix podem portar una icona de la Mare de Déu, voltada de llums i de flors, que col·locarem prop de l'altar.

Es poden acompanyar les paraules del «Magnificat» amb gestos (dintre de la proclamació de l'evangeli o a part). Una nena o un grup d'infectants (que poden anar revestits d'una túnica blanca) van fent els gestos a mesura que es proclama o es canta el càntic de Maria.

La meva ànima magnifica el Senyor... Aixequen lentament els braços enlaire, tot mirant cap al cel;

perquè ha mirat la petitesa de la seva serventa... Genolls en terra, braços creuats al pit, tot inclinant el cap;

perquè el Totpoderós... Mantenint les mans creuades, s'aixequen;

El seu nom és sant... Estenen les mans juntes cap endavant;

Les obres del seu braç... Fan un gest ràpid de separar i dispersar;

Exalça els humils... Caps i braços abaixats, els alcen.. i fan el gest d'aixecar alguna cosa;

omple de béns els pobres... Posen una mà sobre l'altra, com per rebre la comunió;

els rics se'n tornen... Acoten el cap amb els braços pengim-penjam;

Ha protegit Israel... Cos ben dret, mirada enlaire, mans lleugerament alçades, palmells cap amunt;

S'ha recordat del seu amor... Cap acotat, mans creuades sobre el pit;

i de la seva descendència... Obren els braços cap amunt, mirant enlaire, i en aquesta posició se'n van poc a poc.

(De «Missa familiar», dossier 3: Fi de curs-vacances)

Santa Maria de les benaurances

Maria, l'amor t'ha fet lliure, com el primer raig de sol del matí.
El teu cor pobre és lliure, amb la llibertat de ser teu el Regne.
El teu cor senzill és lliure, amb la llibertat de posseir la terra.
El teu cor en dol és lliure, amb la llibertat d'un Déu que et mira.
El teu cor de fam i set de justícia és lliure, amb la llibertat d'un Déu
que ho és tot.

El teu cor misericordiós és lliure, amb la llibertat d'un Déu amor.
El teu cor net és lliure, amb la llibertat que et fa filla de Déu.
El teu cor perseguit per la justícia és lliure, amb a llibertat de ser teu
el Regne de Déu.

La teva llibertat et fa ser feliç quan la injúria i la persecució a causa
de Jesús truquen a la teva porta. Llavors, te n'alegres i saltes de goig
perquè la teva recompensa és gran en el cel.

Benaurada tu que has cregut en Jesús, el teu Senyor i el teu Allibe-
rador.

*(Emilio Mazariegos «Orar a pie descalzo»,
traduït i recollit per «Missa Jove»)*

ACCIÓ DE GRÀCIES

Gràcies, Pare, perquè ens heu fet imatge vostra, presència vostra. En acabar la creació del món, veiéreu que era bo de debò i que valia la pena d'haver-lo fet.

Vós ens donàreu aquest món perquè el nostre treball el transformés i en fes una terra de germanor, lloc d'enriquiment mutu i talaia de la vostra glòria.

Vós poseu als nostres cors les ganes de ser feliços, de córrer i respirar, de veure coses boniques i us plau contemplar-nos quan, alliberats de pors i angúnies, estem atents a la nostra vocació de ser la vostra fillada, contents de viure, satisfets de parlar amb Vós.

Gràcies, Pare, perquè tot és diferent ara que coneixem Jesús. A Natza-ret, fou un treballador com el qui més. Pels camins de la seva terra va passar anunciant als pobres que s'havia acabat l'opressió. No tenia on reposar el cap i cada dia era per a ell un dia de feina, perquè treballava com Vós treballau. Però sabia també dir als seus amics, quan estaven cansats: «Veniu, anem a un lloc tranquil i descansau una mica».

Recordem la seva estada enmig dels amics, pels camins de Galilea, a la vora del llac, a dalt de la muntanya. No hem pas oblidat ni els àpats de festa, en els quals fou un convidat més, ni el darrer sopar en què ens convidà amb el pa i el vi del seu amor. *(Aquí es poden introduir les paraules de la celebració eucarística).*

Nosaltres sabem que, després de la seva mort, continua enmig dels seus, compartint per sempre el seu Esperit de llibertat, d'amor i de pau.

Que aquest mateix Esperit ens faci acollir en la fe la seva presència i el seu fer, que sigui la nostra vida, el nostre amor i el nostre somriure, que compartim les seves ànsies d'aplegar tots els germans separats.

Pare, conjuntament amb Maria, esperança dels pobres i Mare nostra, us preguem pels qui no tenen mai vacances, pels malalts i pels qui viuen sols, pels qui pateixen les conseqüències del mal que no han fet, pels qui arrosseguen arreu el pes de la tristesa i del pecat.

Us preguem pels nostres difunts, perquè trobin en Vós el seu repòs i el seu acompliment etern.

Us preguem per tot el vostre poble i per nosaltres: que siguem enmig del món un senyal del vostre amor, per Jesucrist, Senyor nostre.

(de «Missa Jove»)

PREGÀRIA MATRIMONIAL

Senyor, Vós ens heu creat a la vostra imatge i semblança, home i dona; misteriosa barreja de terra, animada pel vostre alè diví. Veniu a emplenar la respiració del nostre amor.

Que cadascuna de les nostres aspiracions sigui acolliment i que cadascuna de les nostres expiracions sigui un do, al ritme del vostre amor.

Senyor, Vós, la font d'on brolla tot l'amor humà, feu-nos el do d'esdevenir, l'un per l'altre, un signe de la vostra presència invisible, una crida a estimar sense recompensa, un sagrament, un camí que duu al vostre Regne de vida eterna.

Senyor, doneu-nos la fe que ens cal per bastir la llar del nostre amor pedra a pedra sobre la roca de Crist. Protegiu-nos de les esquerdes que l'enrunarien.

Ensenyeu-nos a construir una casa, que tanqui els finestrons als mals vents del desgat del temps, i obri les portes a tots els qui necessitin escalfar el seu cor a la flama viva de la nostra felicitat.

Senyor, ensenyeu-nos a teixir l'abric del nostre amor amb les malles de la fidelitat, del perdó i de la paciència, de la veritat, de la joia i del sofriment. Ajudeu-nos a no deixar desfilar cap punt, perquè no s'escorri tot el nostre amor.

Senyor, quan arribin les hores de tempesta, doneu-nos la força de tirar cap a Vós l'àncora de la pregària, a fi de poder aconseguir, junts i per sempre, la riba de la vostra eternitat.

Senyor, que la gratuïtat i la fecunditat del nostre amor cantin la vostra Aliança amb la terra i celebrin les noces de Crist amb el vostre poble.

(Michel Hubaut. Traduit i recollit de «Missa Jove»)

EL BON ÚS DEL COS

Pobre cos, tan maltractat durant l'any, en els tràfecs de cada dia, amb àpats massa ràpids, amb nits massa curtes! ¿Sabem aprofitar les vacances per respectar i honorar una mica aquest vell company de camí, el nostre germà el cos? ¿Sabem prendre novament consciència que el nostre cos és un meravellós mitjancer amb l'univers creat, un llenguatge amb els altres i amb Déu?

Un mitjancer. Quan aspirem els polsims de la mar o respirem els perfums de les flors del camp; quan observem la prodigiosa activitat d'un formiguer o escoltem el xerroteig o la piuladissa dels ocells; quan caminem llargues hores per viarans muntanyencs, entre herbes altes, o posem de bon matí els peus nus a l'aigua, quan la platja encara és deserta; quan tallem un tros de fusta per fer-ne sorgir una figureta... Quin goig senzill i intens poder redescobrir que tenim un nas, uns ulls, unes orelles, unes mans... un cos!

Durant l'any, un sentit o altre és sovint esmussat pel ritme de les activitats professionals o els entortolligaments de la vida urbana. Ara cada un dels nostres sentits capta els missatges que ens arriben de lluny, des de les fonts de la vida.

Vacances. Un temps per conscienciar-nos novament que el cos és un llenguatge. Amb Déu i amb tots els éssers vivents. Una ocasió privilegiada que ens proporciona temps per escoltar, per contemplar com viuen la natura, el proïsme i els habitants del lloc on som. Per retrobar la lògica del misteri de l'encarnació, la unitat de l'home en el seu creixement humà i la seva aventura espiritual.

Un temps per redescobrir que també el nostre cos aspira a Déu: «Ple de goig i amb tot el cor aclamo el Déu que m'és vida!» (Ps 84,3). Un temps per retrobar, lliures de l'agitació habitual, que aquest cos animat per l'Esperit pot esdevenir ell mateix una paraula adreçada a Déu, que sempre escolta la pregària del cos. Un temps per tornar a aprendre a fer del nostre cos una crida, una espera disponible, una ofrena, una adoració; en una paraula, un servidor d'aquest diàleg amb el nostre Creador.

¿Per què no aprofitar les vacances, en un racó tranquil, per retrobar tota la intensitat de certs gestos que mai no gosem fer? Aixecar les mans vers Aquell que és la font de la vida, com la corol·la d'una flor que s'obre a l'escalfor del sol: «Senyor, jo t'invoco cada dia i alço a tu les mans» (Salm 88,10). Prosternar-se de cara a terra: «És el teu Senyor, fes-li homenatge» (Salm 45,12). Agenollar-se en silenci: «Diu el Se-

nyor: Tan cert com que jo visc: tots se m'han d'agenollar, tothom parlarà per reconèixer Déu» (Rm 14,11). Retrobar aquest bell agenollament, dret d'un home lliure. O asseure's senzillament en silenci sobre l'herba o sobre la sorra, amb les mans obertes: «Si tu, doncs, aparelles el teu cor i estens cap a ell els teus palmells» (Jb 11,13).

Gestos senzills que poden trencar blocatges inconscients o paràlisis interiors. Gestos de pregària corporal que poden ajudar a obrir un camí de llibertat i de silenci interior.

També la nostra respiració pot esdevenir una pregària. Espirar, ¿no és sortir de si mateix, donar-se? Inspirar, ¿no és rebre gratuïtament la vida? El qui viu en harmonia amb el seu cos se situa millor en les seves relacions amb els altres i amb el món. La vida espiritual implica respectar el nostre cos com un do de Déu.

«El cos és per al Senyor i el Senyor és per al cos» (1Co 6,13). Provem de retrobar durant el temps de vacances aquest llenguatge del cos, la simplicitat i l'espontaneïtat dels infants, que saben dansar amb les papallones, les flors, els arbres i els estels. Mirem de tornar a aprendre aquests gestos veritables per donar gràcies a Déu, lloar-lo, escoltar-lo amb el nostre cos. «Així, doncs, honoreu Déu amb el vostre cos» (1Co 6,20).

Sense oblidar els cossos doblegats per la malaltia i el dolor. A despit de les propagandes publicitàries que volen fer-nos creure el contrari, l'home és més que un cos bell, atlètic i colrat. Aquests cossos soffrents ens inviten a no fer del nostre cos mortal un ideal o un mestre tirànic. Aquest servent és cridat a esdevenir un cos unificat i transfigurat per l'Esperit, a imatge del Crist ressuscitat. Tots aquests cossos ferits participen també de la pregària del cos de Crist soffrent. Malalt o amb bona salut, el nostre cos sempre pot ser una pregària: «Germans: en nom d'aquesta misericòrdia us demano d'oferir tot el que sou com a sacrifici vivent, sant i plaent a Déu, com l'autèntic culte del vostre esperit» (Rm 12,1).

Aprofitem les vacances per retrobar el bon ús del cos. Habitem-lo i respectem aquest mitjancer i aquesta llengua incomparable.

Michel Hubaut. De «Catalunya Cristiana»

PREGÀRIA PEL MEU POBLE

Senyor, us vull pregar pel meu poble.

Tinc el sentiment de pregar per molts països que busquen qui són.

Tinc el sentiment de pregar per un navili gosat que la tempesta fa anar amunt i avall en alta mar.

Tinc el sentiment de pregar per un escalador audaç que tempteja on posar el peu amb la punta del calçat.

Vós el coneixeu millor que jo, Senyor, el meu país.

L'heu vist com obria goludament els seus espais culturals a la ventada de tots els corrents ideològics.

L'heu vist, talment un adolescent agressiu, com deixava els seus punts de referència tradicionals: el poble, l'escola, l'església, la família.

L'heu vist com s'aventurava, decidit, cap a la modernitat;

L'heu vist com cremava una mica follament les seves arrels culturals i religioses.

I ara el veieu buscant a les palpenes, confós i angoixat, la fesomia del seu demà.

Us va agradar, potser sí, Senyor, veure com els homes del meu país redreçaven l'espina amb orgull i amb llibertat;

recuperaven la identitat, massa temps desfigurada;

reorganitzaven eficaçment i democràticament la xarxa dels serveis col·lectius;

construïen la casa, on van i vénen els camins del món.

Però us ha sabut tan greu com a mi que, amb les presses per créixer, hàgim perdut bons trossos d'humanitat.

Molts d'entre nosaltres, volent-ho o no, hem perdut:

l'harmonia amb la natura,

el temps de viure,

la fantasia alliberadora,

la responsabilitat sobre la nostra vida,

l'alegria i el bon humor,

el gust del treball,

el sentit de la festa inventada,

la paciència creadora,

la gratuïtat humanitzadora,

la tendresa per donar-se,

la generositat del servei,

l'amor que dura...

M'entristeix tant com a Vós, Senyor, que molts d'entre nosaltres hagin perdut el sentit joiós de la vida, perquè han perdut la fe en Vós, han perdut l'esperança en Vós.

M'entristeix que molta gent del meu país visquin una vida angoixada, perquè ja no senten que el vostre amor els agombola i els crida, i els garanteix un avenir més enllà de la pena, més enllà de la mort, més enllà del temps...

Per això que us prego amb confiança que voldria absoluta pel meu poble. Us demano que ens torneu a donar:

l'harmonia amb la natura, que ens farà ritmar la nostra evolució amb la cadència del cor de la vida;

el temps de viure, perquè cadascú es pugui trobar amb els seus almenys cada vespre, i tingui temps per mirar i admirar les flors, el jardí i el sol que se'n va a la posta;

la fantasia alliberadora, que embeulleix la realitat amb el somni;

la responsabilitat sobre la nostra vida, perquè puguem modelar amb les nostres mans i a la nostra manera el nostre present i el nostre futur;

el bon humor i l'alegria que ens posen bons i ens fan oblidar la mala sort i la poca sort a la vida;

el gust del treball, perquè cadascú vegi que val la pena esforçar-se, pugui contemplar amb orgull el producte de les seves hores, tingui temps de passar la mà amb satisfacció damunt la peça de fusta que ha tallat;

el sentit de la festa, que aplega amb plaer espontani els de casa i els amics; la paciència creadora, que coneix l'esforç que ha calgut perquè es puguessin collir els fruits de l'hort, de l'educació, de la solidaritat, de l'amor;

la gratuïtat del gest, de l'art, de les cerimònies, que transcendeix allò que és simplement l'utilitari, i aprofundeix les joies més duradores;

la tendresa, que sap compartir amb una mirada, amb una encaixada o amb paraules que surten del cor, l'afecte que escalfa i anima;

la generositat solidària i lúcida, que converteix els llocs de treball, els sindicats, els serveis públics, el país sencer, en un espai viu de trobada, de fraternitat i de construcció col·lectiva...

Us demano, Senyor, que els homes i les dones de casa nostra alliberin el seu cor del pes del poder, del diner i de la dominació;

que els homes i les dones de casa nostra tinguin ganes de compartir, d'ajudar-se i de fer servei,

i que això es vegi clar a l'hospital, i a l'escola, en política, als despatxos sindicals...

Us demano, Senyor, que amareu l'ànima del meu poble d'una passió tan absoluta per la justícia i la pau, que sàpiga deslliurar-se de tota competència violenta, de tota la producció sense sentit, del consumisme esbojarrat,

i que sàpiga refer una harmonia atenta, solidària i joiosa entre empleats i patrons, treballadors i intel·lectuals, joves i grans.

Us demano, Senyor, que desvetilleu altra vegada al mig del vostre poble profetes que cridin a cops d'amor la veritat de l'home, la veritat de la història, la veritat de Vós.

I us demano que aquest crit ressoni en els homes i en les estructures.

Us demano, sobretot, Senyor, que us torneu a donar Vós mateix al vostre poble com la Font es dóna al rierol, l'Amor es dóna a la vida, l'Eternitat es dóna a la història, l'Avenir es dóna al present.

Recordeu-vos, Senyor, del vostre poble, que Vós vau posar al món.

(Ivon Poitras,
tret de «Missa Jove»)

SALMS DE MOTXILLA

Senyal de pista: bon camí (Ps 1)

Feliç l'home que sap orientar-se
i no es perd pel fons de la vall,
segueix el camí de la virtut i el bé
i deixa estar corriols perdedors...

Feliç l'home que diu la veritat
i fa allò que diu,
que estima la llei del Senyor
i la té en compte nit i dia,
que no es desentén del seu company
i compleix sempre la seva paraula.

El Senyor protegeix els seus passos
i el fa triomfar.

Serà com l'arbre
a la vora d'una font,
que dóna fruit quan n'és el temps
i no es marceix mai el seu fullatge.

Himne de l'home, glòria de Déu (Ps 8)

Senyor Déu nostre, és formidable
el vostre nom per tota la terra!

La immensitat del cel
proclama i canta la vostra grandesa!

Quan veig els cels,
l'obra de les vostres mans,
la lluna i els estels
que il·luminen la nit,
em dic: «Què és l'home per a vós,
que l'heu fet tan digne?»

El vau fer a imatge vostra,
senyor de la creació,
i tot ho vau posar sota els seus peus:

les ramades de bous i d'ovelles,
els animals de la selva i del camp,
els ocells del cel i els peixos del mar».

Senyor Déu nostre, és meravellosa
la vostra empremta per tota la terra!

Llenguatge galàctic (Ps 18)

La natura canta la glòria de Déu;
l'univers és un gran pentagrama.

Senyor,
el vostre llenguatge és sorprenent:
un llenguatge nou, sense paraules.

És un llenguatge que s'entén,
la sintonia dels espais siderals.

El vostre univers creat
emet constantment ones misterioses
que arriben a nosaltres.

Un bilió de galàxies
en l'univers exploràble
giren i volten com carrussells.

El sol descriu una òrbita gegantina
que inicia cada dia a l'alba
sense sortir gens del seu camí.

La llei del Senyor ens tranquil·litza;
és perfecta com la llei de la gravetat.

Els preceptes del Senyor són justos,
i valen més que l'or preciós.
Són més dolços que la mel
regalimant de la bresca.

Que us siguin agradables
les paraules dels meus llavis
i la meditació del meu cor.
Senyor, allibereu-me!

El senyor de la tempesta (Ps 28)

Nois, aclameu tots el Senyor,
feu-li homenatge
en l'esplendor de la seva tenda.

Con se sent la veu del Senyor!
El Senyor fa sentir el seu tro
a les aigües de la pluja;
Déu fa esclatar la tempesta
sobre les aigües del mar.

La veu del Senyor
estavella els arbres més alts,
i arrenca de rel els arbres més forts.

La veu del Senyor
fa trontollar les muntanyes,
i encén els volcans.

La veu del Senyor
arremolina l'alzinar,
i escorça les bosquíries.

En la natura
resplendeix la seva glòria,
i en la tempesta, el seu gran poder:
Ell n'és amo i senyor.

Que el Senyor de la tempesta
ens beneeixi amb la seva pau.

Lloança al Senyor del campament (Ps 47)

És gran el Senyor
i no ens cansem de lloar-lo
al seu campament.

La seva muntanya
és admirable,
és el goig de tot el món;

La muntanya del Senyor
és a tocar el cel
i revela la seva glòria;
el turó on Ell resideix
és goig per tota la terra.

Ho havíem sentit a dir
i ara ho veiem:
som al campament del nostre Déu,
al lloc de la seva estada:
Déu és amb nosaltres per sempre.

Senyor, escoltem la vostra paraula
al cor de la vostra creació;
el vostre amor no ens deixa mai
d'un cap a l'altre de la terra.

Sou lloat pertot arreu, Senyor;
tots els qui acampen
reconeixen la vostra bondat.

Canteu des de les tendes:
«Sou el nostre Déu, el nostre Senyor».

Que responguin muntanyes i valls:
«Ell és el qui ens ha fet».

No ens cansarem de lloar-vos,
Senyor,
quan aixequem el campament:
anem, on anem
vós ens guiareu sempre.

Senyor de la creació (Ps 92)

El Senyor és rei,
mireu quina majestat!
El Senyor és rei, mireu quin poder!
Ferm i estable va crear l'univers,
el vostre soli es manté des de sempre.

Les fonts fan sentir la seva veu,
els rius fan sentir el so de l'aigua.

Més fort que el soroll dels oceans,
més potent que les onades del mar,
és el Senyor a les altures.

El pacte que heu fet amb nosaltres
és irrevocable:
som els vostres fills,
som de casa vostra,
ahir, avui i sempre.

Lloança de la creació (Ps 103)

Tot jo beneixo el Senyor!
Senyor Déu meu, que en sou de gran!
Heu estès el cel com un tendal,
us embolcalla la llum com un mantell.

Els vents són els vostres missatgers;
el llamp i el tro, els vostres servidors.

Assentàreu la terra
sobre fonaments fermes,
enfonsàreu els oceans
i aixecàreu els continents.

De les fonts en feu brollar torrents
que s'escolen entre les muntanyes.

S'hi abeuren els animals del camp,
a les seves ribes hi nien els ocells.

Des del cel regueu les muntanyes,
i la terra fa néixer l'herba,
els arbres i els fruits.

L'home recull el blat de la terra
i el vi que li alegra el cor.

Teniu cura dels arbres,
dels cedres, dels xiprers i dels avets.

Hi fan niu els ocells
i, al cim de tot, les cigonyes.

Els cabirols
corren per l'alta muntanya,
als roquissars
es refugien les fagines.

Esteneu la fosca i es fa de nit,
i ronden els animals de la selva.

Feu sortir el sol, i se'n van,
i l'home es posa a la feina.

Envieu el vostre Esperit
i renoueu la faç de tota la terra.

Que n'és de gran el que heu fet;
que bé que ho heu fet tot,
Senyor, Déu de l'univers!

Al·leluia universal (Ps 116)

Lloeu el Senyor, tots els pobles;
glorifiqueu-lo, totes les nacions.

Lloeu-lo, totes les races i cultures;
glorifiqueu-lo, totes les religions.

Celebreu-lo, grans i petits;
celebreu-lo, joves i vells.

Canteu-li, noies i nois;
canteu i danseu.
Perquè és ferma la seva misericòrdia
i és fort el seu amor.

Lloeu el Senyor,
tots els agrupaments;
lloeu el Senyor,
tots els campaments.

Perquè el seu amor no té fi
i la seva fidelitat durarà sempre.

La festa de les tendes Ps 117)

Doneu gràcies al Senyor
perquè és bo,
perquè és etern el seu amor.

En el perill el vam cridar,
ens va escoltar i ens va salvar.

El Senyor és amb nosaltres,
res no ens fa por.

El Senyor fa camí amb nosaltres,
ell ens defensa.

Val més confiar en el Senyor
que refiar-se dels homes.

Escolteu quins cants de victòria
al campament dels justos:
«La dreta del Senyor ens ha aixecat,
el braç del Senyor ens ha salvat».

A la festa de les tendes,
cantarem les lloances al Senyor,
i tot el temps que visquem
cantarem les seves proeses.

Obriu les portes de bat a bat
i entrarem

per donar gràcies al Senyor:
alegrem-nos i celebrem-ho!

Porteu rams
i aneu a la tenda del Senyor.

Beneït qui ve en nom del Senyor!
Us beneïm i exalcem, Déu nostre!

Donem gràcies al Senyor
perquè és bo,
perquè és etern el seu amor.

L'esforç humà (Ps 126)

Si el Senyor no construeix la casa,
de res no serveix
l'afany dels constructors.

Si el Senyor no protegeix la ciutat,
res no hi fa que vigilin els guardes.

Si ell no guarda el campament,
de res no serveix
que vigilin els sentinelles.

Es inútil que us lleveu tan de matí
i que aneu tan tard a dormir.

Es inútil que us afanyeu
a procurar-vos el pa:
Déu el dona als qui l'estimen.

La millor herència són els fills,
ells són la millor recompensa.

Són com fletxes
en mans d'un guerrer;
feliç l'home que se n'omple el buirac.

Que el Senyor construeixi la ciutat,
i que guardi el nostre campament.

Gran al·leluia (Ps 135)

Doneu gràcies al Senyor
perquè és bo,
perquè és etern el seu amor.

Ell sí que ha fet meravelles,
perquè és etern el seu amor.

Mireu quin cel que ha creat,

perquè és etern el seu amor.

Mireu com afirmà la terra,
perquè és etern el seu amor.

Mireu quants estels,
mireu el sol, quina meravella,
perquè és etern el seu amor.

El Senyor féu sortir el seu poble,
perquè és etern el seu amor.

El Senyor el féu passar mar enllà,
perquè és etern el seu amor.

El Senyor el va guiar pel desert
perquè és etern el seu amor.

Déu s'ha recordat de tots nosaltres,
perquè és etern el seu amor.

Déu ens ha donat aquesta terra,
perquè és etern el seu amor.

Déu ens ha donat la llibertat,
perquè és etern el seu amor.

Doneu gràcies al Pare del cel,
perquè és etern el seu amor.

Ens coneixeu prou (Ps 138)

Vós ho veieu tot, Senyor,
Vós sí que sabeu qui som.
Vós veieu què anem a fer,
què fem i què deixem de fer.

Veieu si caminem o reposem,
sabeu si ens llevem o si dormim.

Encar no tenim als llavis la paraula
i Vós ja sabeu què volem dir.

Es admirable com ho sabeu tot,
és admirable com ens estimeu.

On anirem que Vós no ens veieu?
Que farem que Vós no ho sapigueu?

Escalem el cim més alt:
allí dalt us trobem.

Fem l'avenc més profund:
allí baix hi sou Vós!

Si volem amb les ales de l'aurora
i anem a viure a l'altra banda del mar,
és la vostra mà que ens hi porta.

Diem: «en la fosca no ens veurà».
Per a Vós la nit és clara com el dia,
i en la fosca també ens veieu.

Quina sort que ens estimeu tant!
Quina sort que ens guieu
per camins eterns!

Himne de l'alegria (Ps 145)

Tots junts cantem
un al·leluia al Senyor;
lloem el Senyor tota la vida.

No confiem en els homes
que es creuen poderosos;
els amos del món no ens poden salvar.

Quan es moren es tornen pols,
i aquell mateix dia
s'acaben els seus projectes.

Nosaltres fem camí amb Déu
i posem en Ell tota l'esperança.

El Senyor ha fet el cel i la terra,
el Senyor es manté fidel per sempre.

El Senyor allibera els oprimits,
dóna pa als qui passen fam.

Obre els ulls als cecs
i fa aixecar els qui han caigut.

Fa camí amb els qui fan camí.
Fa bé als qui fan el bé.

Déu ens estima sempre.
Al·leluia!

*(tret de «Missa Jove» a partir
d'Ernesto Cardenal, «Salms»
i de «Salmos para scouts»,
Parroquia de San Lázaro.
València)*

AGENDA D'ESTIU

Tandes d'exercicis

La casa d'espiritualitat del Miracle (973-48.00.45), la cova de sant Ignasi de Manresa (93-872.04.22), la casa d'espiritualitat-santuari de la Gleba, a prop de Vic, (93-857.04.54), Montserrat (93-835.02.51), la casa d'exercicis de Sarrià a Barcelona (93-203.88.62), la casa missió de Banyoles (972-57.17.58) i altres organitzen un seguit de setmanes o caps de setmana de recés i pregària particularment durant els mesos d'estiu. També podeu veure a la secció QUATRE VENTS algunes propostes interessants per aquest estiu, que ens comuniquen els autors de les cròniques dels bisbats de Vic i de Menorca.

XIII Escola d'estiu per a catequistes

El Secretariat interdiocesà de catequesi de Catalunya i les illes ofereix com els altres estius un atractiu programa, per a sis dies de curset, amb una divisió temàtica entre matèries de fonamentació, altres de procés catequètic i altres complementàries. L'Escola d'estiu es fa per partida doble, a Barcelona la setmana del 19 al 24 de juliol i a Vic la setmana del 2 al 7 d'agost. Per a informació adreceuvos a la delegació diocesana de cada bisbat o bé directament al mateix secretariat interdiocesà (SIC), tel. 93/302.10.41.

Multifestival David

Té lloc des de la tarda del dijous 15 fins al dilluns 19 de juliol, a les cotxeres de Sants, a Barcelona. Informació al telèfon 93/268.02.74. El tema «Celebrar en temps de lamentacions» té molt presents la guerra a l'antiga Iugoslàvia, l'Europa perplexa i les tres quartes parts de la gent del món que viuen en condicions de desenvolupament humà precari. Són cinc dies amb concerts, dansa i altres expressions artístiques en relació amb la fe. També hi ha conferències, exposicions i tallers dedicats a un aspecte artístic concret.

Taizé i Ruta per la pau

A Taizé del 10 de juliol al setembre hi ha un seguit de possibilitats; cada cap de setmana surt un autocar des de Barcelona. Informació: tel. 93/792.22.57 de 21 a 22 hores.

Ruta per la pau del 13 al 17 de juliol. Informació al telèfon 93/589.36.81.

Camps de treball

Es fan en el període de l'estiu per a portar a terme alguna tasca social, cultural, ecològica, de solidaritat internacional. Moviments de joves, l'escoltisme, entitats, congregacions religioses, com els germans de St. Joan de Déu, solen

organitzar-ne amb objectius i modalitats diverses. Informació al tel. 93/630.30.90.

En relació a la solidaritat internacional hi ha també diversos camps de treball. Aquests últims anys cal remarcar la tasca de SETEM (Servei al Tercer Món), vinculat a l'Escola Pia. Els mesos de desembre i gener va rebre unes 1.100 peticions, de les quals han estat seleccionades 220 persones que aquest estiu participaran en els 33 camps de treball de Mèxic, Cuba, República Dominicana, Guatemala, El Salvador, Nicaragua, Brasil, Equador, Bolívia, Perú, Xile, Argentina, Senegal, Togo, Camerun, Congo, Txad, Índia. Són 136 noies i 84 nois, dels quals 127 tenen entre 21-24 anys, 69 entre 25-28 anys, 24 més de 28 anys. SETEM-Catalunya té l'adreça al c. sant Antoni Abat 49, 08001-Barcelona, tel. 93/241.53.35.

Celebració dels 400 anys del bisbat de Solsona

El diumenge 1 d'agost a les 6 de la tarda se celebra l'acte més important de la commemoració del IV centenari de la diòcesi: la concelebració de l'eucaristia. Durant tot el dia es projectarà el vídeo, fet expressament, sobre la història de la diòcesi. I el divendres anterior, a les deu del vespre, a la catedral, hi haurà concert per la polifònica de Puig-reig, que interpretarà l'oratori de la creació de Haydn.

«Les dones trenquem el silenci».

El «col·lectiu de dones en l'Església» ha preparat del 19 al 23 de juliol unes jornades de reflexió teològica a la residència dels maristes de Sant Andreu de Llavaneres. Els temes seran: la dona en l'antic testament per Gabriel Cañellas; la dona en el nou testament per Antònia M. Mora; la dona en les quatre grans èpoques de la teologia per Evangelista Vilanova; els ministeris i la dona per Maria-José Arana; cap a una espiritualitat amb elements masculins i femenins per Maria Martinell. També hi haurà uns tallers entorn «el treball de les dones en les esglésies» amb Maria-Pau Trayner i Manolita Capó, «la religiosa avui» amb Núria Cases, «i ara, què?» amb Magda Tomàs, Maria Josefa Amell, i Lola Fumal.

En la presentació llegim «Dintre l'Església la dona ha estat tot temps silenciosa i silenciada. No l'han deixada parlar i ella potser tampoc no s'atrevia a fer-ho. La seva veu és important per al diàleg dintre l'Església i també en la societat. Organitzem aquest curs per a donar elements de coneixement d'algunes realitats actuals de les dones, el feminisme, l'espiritualitat i també del que ha estat la seva situació i tractament en la Bíblia i en la història de la teologia. Saber o no saber és important per a l'inici i l'afirmació d'un veritable diàleg entre homes i dones iguals».

El III Congrés de capellans casats a Madrid

Del 18 al 22 d'agost a Madrid unes 300 persones assistiran a aquest congrés, com a representants dels diversos grups organitzats de sacerdots casats en la majoria de països on és present l'Església catòlica.

El MOCEOP «movimiento por el celibato opcional», nom del col·lectiu que agrupa els grups d'Espanya, i que a Catalunya existeix amb el nom de «Minicel» (ministeri i celibat), s'encarrega de l'organització del Congrés. El MOCEOP va començar a funcionar el 1978 i té reconeixement civil. Publica una revista trimestral «Tiempo de hablar», que té 1.500 subscriptors.

El tema del congrés és «la nostra experiència pastoral i ministerial: el model d'església que vivim». Per això s'han demanat aportacions prèvies dels diversos grups. Els organitzadors donen les següents característiques d'aquest Congrés: Que sigui pastoral, que defugi, per tant, les teoritzacions i els debats teòrics; que sigui d'església, no de capellans, sinó de comunitats, no centrat en temes clericals, encara que siguin reivindicatius, sinó de grups vius d'església en comunió amb la comunitat universal de creients; que sigui ecumènic, obert i en contacte positiu amb altres confessions; amb presència significativa d'Amèrica Llatina; que sigui festiu, celebratiu, alegre i acollidor...

QUATRE VENTS

SOBRE EL DOCUMENT DELS TEÒLEGS

JOSEP M. TOTOSAUS

Un breu escrit signat per divuit professors de la Facultat de Teologia a mitjan març ha originat un rosari de seqüeles i ha tingut ressons d'ací d'allà, un d'ells de primera magnitud: les ratlles que hi dedicaven en el seu comunicat de premsa de finals d'abril els bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense. Tot plegat ha conformat un «afer» que ha estat ben present a la premsa i s'han traduït també a les cartes al director dels diaris. Alguns han volgut presentar-ho com un enfrontament bisbes-teòlegs. La premsa no s'ha limitat no-

més a informar, sinó que hi ha ficat cullerada i s'ha complagut en la tècnica de la informació esbiaixada i els títols cridaners. Malauradament, el setmanari «Catalunya Cristiana» només ha donat informació parcial. I «Documents d'Església» s'ha mantingut en un mutisme absolut, fins avui (30 de juny).

Per això, ara que la bullida ja ha passat i que les aigües han recuperat una certa serenor, he cregut que pot ser útil als lectors de QUADERNS tenir a les mans un recull ordenat de la informació

que va anar apareixent de manera fragmentada. Sortirà al número d'estiu, quan tota cuca viu i el sol, la calor i les vacances no són propicis a enduriments i a polèmiques, sinó que ens conviden a la serenitat i al descans. Bon temps, penso, perquè el lector pugui passar els ulls sobre aquestes pàgines amb ànim tranquil.

Tot i l'esforç que m'ha suposat aplegar i confeccionar aquest dossier, confesso d'antuvi que és ben possible que m'hagin passat coses per alt. De manera que no tinc pas la pretensió de recollir fil per randa i sense deixar-me res totes les ones que ha produït el paper dels teòlegs, talment una pedra llançada en un estany d'aigües pretesament tranquil·les, i de les quals només n'ha anat arribant una informació ventissa. Tanmateix, el seu gruix és prou considerable i goso creure que conté tots els elements bàsics. M'ha animat a preparar-lo un interès informatiu i la convicció que conèixer, saber, és bàsic per a situar-se i per a col·locar les coses al seu lloc. Per això alguna vegada que el fil de la narració sembla demanar-ho m'endinso en el terreny del comentari, la interpretació i la rectificació.

El començament

Ja el saben els nostres lectors, perquè QUADERNS en deixava constància al «Pòrtic» del número 135: el dia 9 de març, en concloure l'acte acadèmic amb el qual la

Facultat de Teologia de Catalunya iniciava les celebracions del seu vint-i-cinquè aniversari, el senyor arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles i Gordó, en funcions de gran canceller, donava lectura a un escrit sobre les relacions entre la teologia i el magisteri. Podeu trobar-lo íntegrament a «Catalunya Cristiana», 18 de març, pàgines 26-27.

El dia 12 de març, divuit professors de la Facultat de teologia feien públic un escrit titulat «Amb motiu dels vint-i-cinc anys». El trobareu sencer al nostre número 135 (p. 44-47). Tal com fèiem notar al «Pòrtic», aquest text estava preparat abans del discurs de l'arquebisbe Carles, encara que es vagi fer públic després. Pel que hem sabut, la iniciativa va partir d'un grup de professors i el text va estar uns dies a disposició de tots els professors a la secretaria de la Facultat perquè el poguessin llegir i signar si ho estimaven convenient.

La premsa diària en va donar notícia de seguida: es plaïa a subratllar-ne en els punts més «conflictius», qualificava els signants de «teòlegs crítics» i «pròxims a la teologia de l'alliberament», però no posava prou de manifest la intenció de l'escrit, tal com figurava en els seus paràgrafs inicials. En feia, doncs, una presentació esbiaixada. Raó de més per lamentar que «Catalunya Cristiana» no el vagi publicar ni en vagi donar notícia, pròpiament parlant. També va ignorar-lo el diari «Avui». Aquest pacte del silenci ha fet objecte d'interpretacions, algunes de

les quals es presenten elles mateixes com de bona font. De manera que els primers dies tothom parlava, en bé o en mal, del document dels teòlegs, però ben pocs l'havien llegit en la seva integritat.

Les primeres reaccions

Després hem pogut saber que la publicació d'aquest text va produir de seguida reaccions de signe divers, algunes de ben enceses, entre els professors de la Facultat que, per les raons que sigui, no l'havien signat i que va doldre molt al senyor arquebisbe de Barcelona, com si es tractés d'una ofensa personal, d'una resposta a les seves paraules del dia 9. Alguns van voler veure'n una manifestació posterior a la carta dominical del dia 2 de maig, «Maig i Maria». Sense massa relació amb el que l'antecedia i el que el seguia, el lector es trobava amb aquest paràgraf: «En alguns àmbits eclesials hi ha enfrontaments entre els germans, agressivitat, faltes de comunió i d'obediència, que acostumen a anar acompanyades de l'absència de devoció a la Mare de Déu i que recorden la situació d'algunes llars quan hi falta la presència d'un amor maternal».

Ben aviat es va saber que el senyor arquebisbe s'havia adreçat per escrit als superiors eclesiàstics dels professors signants: el senyor arquebisbe de Tarragona, el bisbe de Vic, i els superiors provincials dels caputxins, claretians, escola-

pis, jesuïtes i l'abat de Montserrat. No sabem, en canvi, que el senyor arquebisbe hagi cridat aquests professors per a dialogar-hi.

El primer comentari escrit deu ser el text de mossèn Josep Puga, rector de la parròquia de la Mare de Déu de l'Esperança, de Barcelona, datat el 30 de març: «Anàlisi dels continguts ideològics i eclesials de l'escrit...», que el seu autor va difondre abundantment. Són sis espesses pàgines multycopiades, seguides d'un apèndix de tres pàgines i amb una carta de presentació, en la qual diu que «es pot parlar d'una nova Església, l'església "consciencista", oposada a l'Església fundada per Crist i regida per l'Episcopat». Mossèn Puga estableix així l'oposició: «Sabem que la teologia de l'Església del Col·legi Episcopal parteix de principis objectius, que s'entenen situats en un punt més alt —la Revelació— i d'ells es dedueix, per anàlisi i per reflexió, el que cal aplicar a les realitats humanes. És la teologia deductiva. En canvi, pels de l'església "consciencista" tot es dirigeix de baix cap a dalt. La teologia, també». A aquesta església nova («no pretenen de fundar cap església nova, però, de fet, sense voler-ho, la funden») els divuit professors hi pertanyen «de manera diàfana», segons testimonia el seu escrit. I així Puga va resseguint-lo i glossant-lo.

Al final aclareix que ell parla d'«església consciencista perquè neix de la filosofia de la modernitat que arrela en l'exaltació i la

preeminència de la consciència humana en el moment de concebre l'origen del coneixement, del qual es dedueix després el concepte de la nova església». I passa a fer una valoració de la situació: «És totalment intolerable que un bon grup de formadors intel·lectuals de la nostra facultat teològica estigui imbuït d'aquest corrent "conscien-cista", i que des del seu lloc de privilegi eclesial propaguin les seves doctrines»; «seria totalment intolerable que els bisbes es deixessin tirar pedres a la pròpia teulada»; «crec que els nostres bisbes no aniran seguint amb la contractació d'aquests 18 professors i d'altres afins»; «crec que els 18 professors tenen la màxima bona intenció i també el màxim error, cosa aquesta que encara és més difícil de superar que un vici»; «demano una oració sincera que s'encamini a ajudar els nostres bisbes perquè siguin lúcids, clarividents i conseqüents per tal que puguin abordar amb coratge evangèlic aquesta realitat eclesial delicada i urgent». Gaire bé res, doncs: toquem a somatent.

En canvi, en una entrevista a «Catalunya Cristiana» (1 d'abril, p. 18-19), mossèn Gaspar Mora, degà de la Facultat, feia una lectura positiva del document dels teòlegs: «Jo crec que les qüestions centrals són el que diu (el document) i la manera de dir-ho. La manera és respectuosa, dialogant, constructiva; s'hi manifesta l'actitud de persones que estimen l'Església i la gent. I el que diuen són

coses opinables, que responen, segons jo també crec, a les expectatives i les demandes de molts cristians, i han de ser tingudes en compte en el diàleg positiu i necessari de l'Església».

«Pel que jo sé —continuava— el document no té cap relació amb les paraules del Gran Cancellier, ja que s'havia redactat abans. Més aviat crec que és positiu per a la comunitat eclesial veure aquest deocumnt com una aportació al diàleg del qual va parlar el senyor arquebisbe. Fins i tot m'agrada pensar que, mirat amb ulls normals, no arriba ni al nivell de "tensió" que el mateix senyor arquebisbe acceptava com a possible i positiva. Em sembla que cal veure'l com una paraula en el diàleg eclesial que tots desitgem».

Ressons que ens han arribat per camins diversos asseguruen que la inserció d'aquestes paraules va doldre també al senyor arquebisbe Carles i va merèixer un comentari no pas laudatori al director de la publicació.

El dia 22 d'abril «Catalunya Cristiana» publicava a la primera pàgina un escrit del seu director, Manuel Valls, que és una desqualificació sense paliatius del document dels teòlegs, que hi és directament al·ludit, per bé que en termes genèrics i sense anomenar-lo. El lector desprevingut no devia entendre gaire de què anava. Entre altres coses, podíem llegir-hi condemnacions d'aquest gruix: «Quan el magisteri, reflexionant sobre el que és millor per a l'Es-

glésia, ha pres unes determinades decisions, la proclamació pública d'opinions que expressen una clara confrontació amb aquestes decisions no fa altra cosa que debilitar la força del testimoniatge de la comunitat cristiana (...) La crítica i discussió públiques fetes en l'estil de la dissensió i la confrontació amb el magisteri fins poden ser una manera de secundar, ni que sigui involuntàriament, una estratègia específica, "l'objectiu de la qual, entre d'altres, és allunyar l'Església de la fidelitat al seu Espòs i Senyor" (Joan Pau II)». Gairebé res! Bella manera de condemnar, sense informar prèviament, pràctica que ens torna als vells temps franquistes: recordem, per exemple el cas Añoveros («Quaderns», n. 29, p. 196-203) o els fets de Maria Mitjancera (id., n. 28, p. 96-108), per no parlar de la manifestació de capellans de l'11 de maig de 1966 (vegeu id., n. 41, p. 145-159).

Intervenien els bisbes catalans

El dissabte dia 1 de maig podem llegir a La Vanguardia aquest títol: «Els bisbes catalans fan front comú contra els teòlegs crítics». Es referia a la 117 assemblea ordinària de la Conferència Episcopal Tarraconense que es va concloure el 30 d'abril. El comunicat donat a la premsa per la CET, després d'expressar el goig i el reconeixement pels XXV anys de tre-

ball de la Facultat de Teologia de Catalunya, continuava: «En el marc d'aquesta consideració, els bisbes han lamentat la nota de 18 professors apareguda a la premsa el mes de març passat.

»Consideren que aquesta proclamació d'actituds contràries a la disciplina de l'Església i al seu magisteri ordinari en alguns temes importants no s'adequa a la missió que l'Església té confiada als professors de la Facultat. És una missió eclesial de plena confiança, que també inclou la preparació doctrinal dels futurs preveres.

»Per això tots els membres de la Conferència Episcopal Tarraconense han expressat i fan públic el seu suport al gran Canceller de la Facultat, el senyor arquebisbe de Barcelona, i a les orientacions per ell expressades en l'acte d'inauguració de la commemoració del XXV aniversari sobre la relació entre bisbes i teòlegs.

»El necessari diàleg al qual els bisbes es declaren oberts ha de tenir lloc per camins constructius. En aquest sentit, valoren el treball científic dels professors i les seves publicacions especialitzades. Refermen el seu desig de fomentar els intercanvis entre professors i de continuar les reunions anuals entre bisbes i teòlegs iniciades el 1976».

Aquesta nota donava estatut públic a una reacció episcopal que, fins aleshores, es mantenia en el camp més o menys boirós dels comentaris que podem qualificar de privats. I venia a contradir el que

—segons es deia— algun bisbe havia comentat amb algun dels signants en un sentit que no s'avenia amb el to de la nota episcopal i amb la seva proclamada unanimitat.

Els bisbes hi manifesten el seu suport unànim no només a les manifestacions de l'arquebisbe de Barcelona sobre les relacions entre bisbes i teòlegs, sinó també al *senyor arquebisbe* mateix. ¿Com si ell, en persona, hagués estat posat en qüestió pels teòlegs? ¿Com si es tractés, d'un enfrontament bisbe de Barcelona-teòlegs, en el qual els altres bisbes catalans corren a posar-se de part del seu germà? La intervenció dels bisbes catalans dóna així a les reflexions del teòleg una interpretació peculiar, que s'aventura en el terreny dels processos d'intenció i introdueix en aquest afer uns components d'ordre afectiu i gairebé de «bandositats».

La impressió de gravetat s'accentua encara perquè els bisbes qualifiquen el document dels teòlegs com a «proclamació d'actituds contràries a la disciplina de l'Església i al seu magisteri ordinari» i afirmen que «no s'adequa a la missió que l'Església té confiada als professors de la facultat».

No és estrany que aquesta sortida del santcristo gros, que diria l'expressió popular, vagi produir en molts una profunda inquietud: ¿a què ve, ara, caçar mosques a canonades i desqualificar amb tanta solemnitat unes persones de prou bona fe i prou respectables?, es preguntaven més de quatre.

El congrés de teologia

Del dilluns dia 3 de maig a la tarda al dijous dia 6 al migdia tenia lloc el congrés internacional de teologia organitzat per la Facultat amb motiu dels XXV anys. Alguns bisbes hi eren presents. Les ponències i les comunicacions anaven per un cantó i els comentaris entre passadissos anaven —en bona part— per uns altres.

Alguns es demanaven d'on venia aquella duresa dels bisbes i aventuraven algunes respostes: que si l'arquebisbe Carles estava afectadíssim i havia demanat el suport dels seus germans; que si es tractava d'un mal menor per tal de deturar intervencions més rigoroses... Fins s'afirmava, com de costum, que la cosa se sabia de bona tinta (que en aquest cas volia dir tinta episcopal). Altres parlaven de pressions exercides sobre responsables de la Facultat perquè aprofitessin el congrés per a expressar públicament el seu rebuig al document dels teòlegs. L'atmosfera, com es veu, estava carregada.

Dimarts al matí circulaven al vell edifici del seminari de Barcelona còpies fotocopiades d'una carta adreçada als signants del document per la presidenta i el vicepresident de la Unió de Religiosos de Catalunya, en la qual reconeixien i agraiïen el seu «esforç per situar la reflexió, des de la fe, en diàleg amb la nostra societat, a desgrat de totes les dificultats». «La Unió de Religiosos s'arreglera amb els teòlegs acusats de

dissidents pels bisbes catalans», titulava «El País» l'endemà (pàg. 36).

Va venir la ponència de mossèn Modest Prats, de Girona, amb el títol de «Tres cartes i una postal»; en aquesta darrera, adreçada al degà mossèn Gaspar Mora, feia vots perquè la Facultat fos un punt de referència per a l'Església i per al país «en la difícil i merescuda llibertat»; alguns hi van voler veure una allusió a la situació del moment.

Però va ser després del descans que el problema va fer-se present a l'assemblea de manera inescamotejable. La primera comunicació anava a càrrec de mossèn Casimir Martí, prevere de Barcelona, historiador, creu de St. Jordi i antic director de l'Arxiu nacional de Catalunya. Després de presentar-la succintament i de dir que l'havia escrita i lliurada al secretariat de la Facultat i que serà publicada, doncs, a les actes d'aquest Congrés («i per aquest cap he complert amb l'encàrrec que em va ser fet»), va referir-se al confusionisme públic que el darrer cap de setmana havia estat provocat en la comunitat catòlica per la nota de la Conferència episcopal tarraconense, davant la qual ell havia experimentat «consternació, vergonya, vexació i dolor». Per això, va dir, demanava a les autoritats de la Facultat que l'havien invitat a participar en el congrés que comprenguessin «la meva decisió de retirar-me d'aquesta festa en silenci». I així ho va fer «entre el silenci

tens de la majoria i els aplaudiments d'un sector del públic» (vegeu «La Vanguardia» del dia 5 de maig, p. 28, sota el títol «Un historiador planta a cinc bisbes en suport als teòlegs crítics»; vegeu també la crònica del congrés signada per J. Blanch Bahima a «Catalunya Cristiana», 23 de maig, p. 13). En honor de la veritat, cal dir que no és just Manuel Valls, director de «Catalunya Cristiana», en el seu «Llindar» de la pàgina 1 del dia 13 de maig quan parla de «gest irat». L'actitud de mossèn Casimir Martí va ser serena en tot moment. Ho poden testificar tots els que hi eren. Entre ells hi havia —presidint la mesa— el senyor arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella, el qual va fer també una «comunicació». En cap moment, però, no va fer referència a les paraules ni al gest de mossèn Casimir Martí.

Cap al desenllaç?

I així es va arribar al darrer dia, el dijous. Els diaris tornaven a parlar de l'afer: «Carles no sancionarà els teòlegs crítics per a acabar amb la crispació», titulava «El Observador» a tota pàgina. «La tensió generada pels teòlegs crítics obliga Carles a demanar pau a la diòcesi», era el títol de «La Vanguardia», també a tota pàgina. Ambdós coincidien a dir que l'afer estava resolt i que no hi hauria sancions: «Abans de l'assemblea ordinària de la Conferència Episcopal Tarraconense de divendres

passat —deia «La Vanguardia»— s'alçaren veus a la cúpula eclesiàstica per a demanar mesures disciplinàries, però els bisbes es van limitar a abonar les opinions expressades per l'arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles, en l'acte commemoratiu del XXV aniversari de la facultat de teologia. L'abient era, doncs, d'una certa distensió expectant. Per bé que un article a «El Observador», signat per Jaume Lorés —«La rebel·lió dels teòlegs»— mantenia tons d'una gran duresa des del començament («L'arquebisbat de Barcelona està fet un desastre. Hi regna la inoperància més absoluta») fins al final: «La nota dels bisbes fa preveure que no deixaran el bàcul per a donar cops defensant el que es creuen que és l'ortodòxia. No han creat un clima de diàleg quan convoquen els fidels al diàleg conciliar. La situació és preocupant. Som en una de les diòcesis més descristianitzades d'Europa i en una regió que la segueix de ben a prop, i els bisbes no volen escoltar veritats sinó afalacs. Però l'actitud de Casimir Martí, per sort, portarà cua»

La sala no era tan plena com els altres dies: hi faltaven molts dels capellans que havien anat al congrés a escoltar les ponències i les comunicacions i els seminaristes formaven el gros de l'assistència.

A «Catalunya Cristiana» (13 de maig, p. 26-27) trobareu íntegre el discurs de cloenda del senyor arquebisbe de Barcelona. Després de resseguir els tres eixos del congrés

—Església particular, Catalunya, Evangelització— va parlar de la Facultat de teologia. Pel que fa a la qüestió que ens ocupa, va dir, entre altres coses: «la imatge de la Facultat, que ha estat en 25 anys molt alta, hem de tenir cura que no resti desfigurada per esdeveniments que no l'afavoreixen.

»Els bisbes ens vam declarar oberts al diàleg necessari, el qual ha de tenir lloc per camins constructius (...) Aquest diàleg ha de ser intensificat i té els canals institucionals per a poder-se establir d'una forma directa, immediata i fraternal, per a tractar els problemes i solucionar les tensions que la vida fa sorgir (...)

»En consciència haig de recordar que el treball d'una facultat s'ha de fer en comunió amb l'Església i, per tant, amb els bisbes. I que jo, com a gran canceller, tinc, juntament amb els meus germans en l'episcopat de Catalunya, una responsabilitat acadèmica pel que fa al nivell científic, i una responsabilitat pastoral especial pel que toca a la marxa integral de la facultat mateixa i als seus fruits, que han de ser saborosos per a la fe de l'Església».

Acabat el discurs, com obeint una consigna prèvia, un grup força nombrós d'estudiants del seminari de Barcelona es va aixecar i es va posar a aplaudir amb grans entusiasmes.

«La Vanguardia» de l'endemà remarcava el darrer paràgraf que hem transcrit, i el qualificava de «missatge» amb què el senyor ar-

quebisbe clausurava el congrés. I titulava: «Carles reitera als teòlegs que han de fer el seu treball en comunió amb els bisbes. L'arquebisbe de Barcelona va utilitzar un to ferm i dialogant en les seves al·lusions al conflicte suscitat pel manifest crític signat per 18 teòlegs». Que em sigui permès a mi de subratllar que l'apel·lació a «la comunió amb l'Església i, per tant, amb els bisbes» és també d'una gravetat inusitada.

Encara cueja

En el curs d'una llarga entrevista publicada a les pàgines roses de La Vanguardia el dia 12 de maig, el periodista Josep Playà preguntava al doctor Josep Maria Guix, bisbe de Vic: «El document dels 18 teòlegs de la facultat, ¿reflecteix la pluralitat d'opinions de l'Església, o bé és una reacció davant un cert conservadorisme de la cúpula eclesial?». El bisbe contestava: «Em sembla que hi ha de tot. Hi ha vegades en què les divergències, fins i tot en tensió, són fruit d'un pluralisme sa, i això ha existit en l'Església des del començament; nosaltres ja estudiàvem les lluites entre jesuïtes i dominics. Això és positiu, és una riquesa. Hi ha uns altres debats que semblen una reacció contra la involució, contra la cúpula i el Papa. De vegades es tracta d'una barreja de les dues coses. Dit això, em penso que en aquest cas s'imposa el seny i l'ús dels canals de diàleg

existents, encara que aquest diàleg sigui dialèctic, en el sentit marxista del terme, d'oposició i enfrontament. L'error va ser que els bisbes ens en vam assabentar simultàniament per la premsa. És veritat que el document, un cop llegit, és menys dur i més acceptable que les síntesis periodístiques. Va fallar el camí escollit, però és positiu que existeixi tensió». (¿Vol dir, això, que quan els bisbes van redactar la nota no havien llegit el text sencer i es refiaven només dels resums periodístics?).

El dia 24 de maig als quioscs que venen premsa una fotografia en color a tota plana i amb cara de preocupat de l'arquebisbe Carles semblava reclamar l'interès dels passavolants. Acostant-s'hi, es podia llegir: «Rebellió a l'Església catalana. Gran malestar contra l'arquebisbe Carles». Era el setmanari «El Temps», que li dedicava quatre pàgines, amb les corresponents il·lustracions. Contenia una crònica dels esdeveniments fins aquell moment, força ben informada i que mantenia bé les fronteres entre allò que és públic i cert i allò que es diu i es comenta. Deixant de banda els títols cridaners, cal convenir, tanmateix, que els cantells hi resultaven una mica endurits, sobretot al paràgraf conclusiu: «La situació ha arribat a un punt crític. La prova és que alguns bisbes s'han vist obligats a sortir a la premsa amb missatges conciliadors (...) Els sectors progressistes dels capellans i el laïcat (...) apunten una solució dràstica: l'única

esperança per al retorn del diàleg és el seu trasllat a una altra diòcesi. Ja es parla de Madrid i de Toledo.»

Cartes col·lectives i particulars

Tot aquest temps, han anat sortint cartes als diaris. De tots els ordres, naturalment. Fixem-nos, per exemple, en una —publicada en més d'un diari i a «Catalunya Cristiana» (10 de juny)—, que estableix una contraposició «entre l'agressivitat i la manca d'amor d'un grup de teòlegs catalans i la caritativa, encara que resolta, advertència dels nostres bisbes». Mossèn Josep Puga també hi va ficar cullerada («La Vanguardia», 27 de maig) i va reinsistir en la seva pintoresca teoria de les «dues esglésies paral·leles i irreconciliables», que ara anomena «l'església progressista» i «l'Església del Col·legi Episcopal».

Per la significació dels seus signants destaquen dues cartes col·lectives de catòlics coneguts. Una, amb data del 8 de maig, s'adreçava al doctor Carles en aquests termes:

«Benvolgut Arquebisbe:

»Davant els darres esdeveniments que han afectat la comunitat eclesial, nosaltres, cristians de diferents àmbits de la diòcesi de Barcelona, volem fer-vos arribar la nostra opinió a títol personal i manifestar-vos amb tot el respecte que pensem que el document sig-

nat per 18 teòlegs, professors de la Facultat de teologia de Catalunya, recull en el seu conjunt el sentir d'una bona part del poble cristià i que ens sentim solidaris amb el que ells plantegen.

»Pensem que dialogar sobre les qüestions que són objecte del document és bo per a tothom i no creiem que pugui anar en contra de ningú i sí a favor de tots per créixer en l'aprofundiment de la veritat i en la comprensió mútua.

»La incorporació dels laics en aquest diàleg, considerant-los majors d'edat, ens sembla indispensable en la societat actual, que reclama informació, participació i transparència. Els laics no tenim per què tenir menys capacitat de discerniment que els sacerdots, teòlegs i bisbes.

»Us adrecem l'original d'aquesta carta. Després la farem arribar als mitjans de comunicació, atès que així van ser difosos el document dels teòlegs i el comunicat de la Conferència Episcopal Tarraconense.

»Amb la nostra ben sincera disposició a participar en el diàleg, us saludem cordialment».

Entre els signants hi ha Roser Bofill, Joan Gomis, J.A. González Casanova, Maria Martinell, Arcadi Oliveres i Josep Maria Piñol.

Una segona carta, La Vanguardia la inseria íntegra el 25 de maig a la secció «Societat» sota el títol a tres columnes «Seixanta destacats laics se solidaritzen amb els teòlegs crítics i censuren els bisbes». Va adreçada als set bisbes de

les set diòcesis catalanes, amb exclusió del de Barcelona, i s'expressa en aquests termes:

»Benvolguts senyors bisbes i amics,

»Som creients agraïts/agraïdes i respectem i apreciem el valuós servei que feu al poble de Déu, com a pastors abnegats i vigilants a fi que la vida cristiana en les vostres respectives esglésies sigui abundosa i autèntica.

»Però també som persones adultes, lliures i responsables, i no podem ni volem renunciar als drets d'opinió i d'expressió, també a l'interior de la comunitat cristiana, amb afany de millora i esperit de concòrdia, i salvant sempre la comunió entre tots.

»Per una i altra raó ens va decebre molt la nota que vau aprovar a l'assemblea de la Conferència episcopal catalana del proppassat dia 30 d'abril contra el document "Amb motiu dels vint-i-cinc anys" redactat i signat per un grup de professors de la Facultat de teologia, nombrós, prestigiós i integrat per persones d'una bona fe indubtable.

»Ens vam sentir, doncs, plenament identificats/identificades amb la dolguda queixa de mossèn Casimir Martí, expressada en relació a la dita nota el dia 4 de maig al Congrés de teologia.

»I valdriem saber per què, en l'assemblea, en comptes d'arreglar-vos amb la postura que creiem errada per intolerant de l'arquebisbe de Barcelona, no vau optar per convidar-lo i encoratjar-

lo a rectificar-la, en aplicació de la correcció fraternal tan recomanada a l'evangeli.

»Volem bisbes avesats a respectar profundament tothom, inclosos els benemèrits teòlegs, i no jerarquies autoritaris enderiats a aconseguir un impossible i indesitjable monolitisme teològic i pastoral.

»Us saludem amb afecte i respecte».

Entre els signants figuren cristians tan coneguts com Antoni Badia i Margarit, Josep Benet, Joan N. Garcia Nieto, Pere Lluís Font, Jaume Lorés, Joan Majó, Jordi Maragall, Oriol Martorell, Marta Mata, Ramon M. Nogués.

Els arxiprestos

Els dies 24, 25 i 26 de maig van haver-hi unes jornades dels arxiprestos de Barcelona, que es van reunir amb el senyor arquebisbe, els bisbes auxiliars, i el vicari general. Segons informaven «La Vanguardia» del dia 30 de maig i «Catalunya Cristiana» del 10 de juny, el doctor Joan Carrera, bisbe auxiliar, va fer als assistents uns quants desmentiments: «No és veritat que el bisbe Carles Soler hagi fet un viatge a Roma amb l'arquebisbe per a analitzar amb el Vaticà les sancions que caldria imposar als 18 teòlegs que van signar el manifest "Amb motiu dels vint-i-cinc anys". Tampoc no és cert el que afirmava una carta feta pública: que monsenyor Carles estava decidit a aplicar sancions als teò-

legs d'aquest grup i que va demanar, per fer-ho, el suport dels bisbes catalans».

Les informacions deixen constància, també, que al final del dinar de cloenda, que coincidia amb la vigília del tercer aniversari de l'entrada del senyor arquebisbe a Barcelona, el doctor Joan Carrera va dedicar-li unes paraules de felicitació —en nom dels assistents, va dir. «Remarcà el clima arremorat —copiem de «Catalunya Cristiana»— que s'havia respirat aquells dies en alguns sectors, en contrast amb el treball tranquil i conscienciosos dut a terme en les jornades. Subratllà l'actitud propera i dialogant del senyor arquebisbe, que contrastava, va dir, amb la imatge que alguns n'han volgut presentar de “jerarca autoritari” (...) també va observar el contrast entre el desig sempre expressat que la figura del bisbe sigui senzilla i fraterna i la poca valoració que fan alguns d'aquesta qualitat quan es dona en una persona com la del nostre arquebisbe.

»Acabà expressant el desig que tots, va dir, compartim de tirar endavant el treball diocesà amb bon ànim. “Volem dir-li —afirmà— que estem al seu costat en els moments favorables i en els moments difícils”. Els assistents van rubricar aquestes paraules amb un fort aplaudiment».

Com podem veure, el bisbe Carrera parla d'«estar al costat» del senyor arquebisbe de Barcelona també en els moments difícils, de manera semblant a com en la nota

donada a la premsa els membres de la Conferència Episcopal Tarraconense li feien públic «el seu suport», tal com he fet notar al seu lloc. Persisteix, doncs, la tendència a insinuar enfrontaments personals i a culpabilitzar, així, determinades persones.

* * *

I aquí acaba aquesta crònica-recull, que no té altra pretensió que oferir una relació seguida i relativament completa d'uns esdeveniments que han fet enraonar i han somogut alguns cercles de les nostres comunitats. Que encara cuegen. I que trigaran dies a ser oblidats.

GIRONA

Benvolgut amic: Fidel a la nostra cita, t'escric quatre ratlles des de Girona. Dic «quatre» i no seran gaire més. Avui és Corpus. El nostre bisbe Jaume és a Sevilla a celebrar amb el papa. A les parròquies ens esforcem per tal d'aconseguir que aquesta diada, flairosa de ginesta i radiant com una custòdia, tingui el sentit que ha de tenir: mogui els nostres fidels a la solidaritat. Solidaritat sobretot amb els més pobres.

Amb l'ajuda dels escolans acabo d'encatificar l'església. No pas amb flors, sinó amb els sobres de la col·lecta per Càritas. Cada banc

n'és ple. Espero que cada feligrès ja hi posarà una flor, dins el sobre. No hi ha dubte que la millor catifa és la generositat. El peu de Jesús hi transita sense trobar-hi espines amagades.

I bé, amic, aquesta vegada no dispo de grans notícies. Fa relativament poc que et vaig escriure, i no queden notícies al rebost. Això em facilita una cosa que fa temps que volia fer. Informar-te d'aquelles activitats que no aconsegueixen quasi mai ser primera notícia. Com ara, per exemple, les trobades per a escolans, un invent de mossèn Ramon Oller, que comparteix amb en Fèlix Mussoll la pastoral vocacional. La propera d'aquestes trobades serà, si Déu vol, el dia u de juliol al seminari. Des de les onze del matí fins a les sis de la tarda es duran a terme les següents activitats: celebració de la fe, gran joc pel Barri Vell, activitats de relació, concursos... I no sé quantes coses més.

Els escolans, doncs, estan d'enhorabona. Tot demanat a Déu que envii vocacions, hi ha qui no es resigna a estar-se amb els braços plegats i comença a moure la pedra. Els escolans són una bona pedra per a futures vocacions.

Breda

No em refereixo a la ciutat que Velázquez va immortalitzar. No t'estic parlant de la rendició de Breda, ni del famós quadre de les llances, sinó d'aquest poble gironí

als peus del Montseny. No sé si saps que Breda té una de les esglésies parroquials més antigues de Catalunya. Una església que, temps era temps, va ser monestir de monjos benedictins. Ens cal remuntar-nos a l'època de l'abat Oliva, a l'època en què es va fundar Montserrat, quan Catalunya vivia el règim de pau i treva... M'estic referint al bressol de la nostra cultura. I bé, enguany s'escau el 925è aniversari de la consagració d'aquesta església-monestir, a redós de la qual va néixer el poble. I amb motiu d'aquesta escaiença, l'alcalde (Jordi Iglésias) i el rector (Joan Garnatxe) s'han sabut posar d'acord i han organitzat un any cultural. Aviat és dit! No hi ha setmana que no se celebri un aplec, una exposició o una conferència... Els bredencs no paren. I jo t'ho explico perquè t'adonis que es poden fer moltes coses sense fer soroll.

Més coses

El mes de maig ha estat per excel·lència el mes de les activitats silencioses. S'han reunit al seminari els responsables de les comunitats de vida contemplativa. El religiosos també han tingut la seva jornada diocesana. I la jornada mundial per les vocacions també ha deixat darrera seu un xiuxiueig de pregària.

També et voldria recordar que no t'oblidis d'assenyalar amb una creueta la teva aportació personal

a l'Església, en el moment de fer la declaració de renda. I pensa que també hi ha qui fa l'objecció fiscal, és a dir, l'objecció de consciència a les despeses militars. Hi ha qui es nega a pagar a l'estat els diners que aquest destina a preparar i mantenir el seu exèrcit. A canvi, demanen que els diners destinats a les armes siguin encaminats a afavorir la pau, a lluitar contra el racisme i a defensar els drets humans.

El cas és que edificar una ciutat de Déu a la terra vol esforç i una mica d'imaginació. La rutina no serveix d'ajuda.

I acabo, no sense abans explicar-te que el qüestionari de temes que el concili català ens ofereix ha causat una sorpresa a molta gent. És allò que et deia de la rutina. Hem reduït la vida cristiana a quatre coses i resulta que no, que és molt àmplia. Tant àmplia que cal saber discernir quins temes haurien de ser preferencials. Suposo que ja es veurà si hem sabut o no discernir.

Fins a una altra.

Jaume Reixach

Amb permís del cronista

(De manera vergonyant, aquí al final, entre parèntesis i demanant permís al cronista gironí, ens plau de fer saber als nostres lectors que un tal Jaume Reixach, de Girona, naturalment i com tothom sap, ha guanyat el tercer premi d'assaig

de la «Fundación Lili Álvarez» sobre «La juventud y Dios». La convocatòria formulava aquesta doble pregunta, que havien de respondre els escrits que optessin al guardó: Qui o què és Déu per a la joventut? I com hauria de ser la joventut per a aquest Déu? Se n'hi van presentar més de cent. I entre tots, el jurat, on figuraven José Luis L. Aranguren i Lorenzo Gomis, entre altres, va atorgar el premi a «Enrollarse con Dios», que consta d'un introit i deu punts. El trobareu, si us abelleix llegir-lo i «enrotllar-vos-hi», a les pàgines 5-8 del número d'abril d'enguany de la revista «El Ciervo». Enhora-bona, Jaume! —O potser escau de dir: «Albricias!»?— Red.

LLEIDA

Hi ha molta gent de Catalunya que, de Lleida, només en coneix la silueta de la Seu vella. Ja ho deia el nostre poeta capellà, mossèn Agustí Bernaus:

«Lleida és només una silueta / retallada al fons de l'horitzó, / un campanar amb deliris de sageta / i uns finestrals brodat per un poeta / entreteixint la pedra i la claror».

Fins no fa gaires anys la seu vella era, per als lleidatans, «lo castell», perquè en fortalesa i caserna el va convertir, l'any 1707, Felip V, d'ingrata memòria. Que Déu hagi perdonat a aquest bon senyor totes les barrabassades que va co-

metre amb nosaltres, que no van ser poques! Però tot això és història passada, cosa que no vol pas dir oblidada.

La història recent ens diu que l'any 1952, el bisbe Aurelio del Pino es va entossudir a recuperar la seu vella, i a fe de món que ho aconseguí. És cert que els militars havien construït unes noves casernes, a Gardeny, i a la seu vella només hi mantenien «la cria caballar» —recordo aquest rètol castellà en una de les dependències—; però no és menys cert que sense l'entencament i la fermesa de don Aurelio és ben possible que, a hores d'ara, la seu vella fos encara «lo castell».

(Parlant de don Aurelio: en Jaume Barallat és a punt de defensar la seva tesi doctoral sobre aquest bisbe. Segur que serà un bon ajut per a situar degudament una figura tan controvertida com la d'aquest bisbe, arribat des de terres castellanes, i del qual n'han quedat només uns clixés tòpics que possiblement s'hauran de revisar).

Tornem a la seu vella. Un cop recuperada, s'hi inicien les obres de restauració, que a hores d'ara encara continuen. Tanmateix hi va haver una obra paral·lela que es començà i s'acabà ben aviat. Aprofitant l'antiga canonja i la capella de Santa Maria la vella, adossades al claustre, i malmetent-les, s'hi construeix la casa diocesana d'exercicis. De la seva utilitat pastoral no se'n pot dubtar, perquè des de llavors fins ara s'hi han fet moltes tandes d'exercicis, cursets

de cristianitat, trobades de pastoral i reunions de tota mena. Pastoralment, doncs, la casa d'exercicis ha estat ben amortitzada. Però el pecat artístic que s'hi va cometre no ha estat reparat. I ho hem de dir amb franquesa i sinceritat.

Ara, la Generalitat, que és la propietària de tot l'edifici —el bisbat només en té l'ús perpetu— vol recuperar l'actual casa d'exercicis per tal de retornar-li l'estructura primigènia en harmonia amb tot el conjunt. I aquí és quan es pot plantejar un conflicte entre la història i l'art, d'una banda, i la pastoral, de l'altra. No dic que s'hagi plantejat el conflicte. Només dic que es pot plantejar, si no hi ha diàleg i bona voluntat d'ambdues parts.

És ben cert —ja ho he dit abans— que es va cometre un pecat «artístic», però, al meu entendre, aquesta mena de pecats són dels més lleus que es poden cometre. Són molt més greus, i de difícil o impossible reparació, els que es cometen contra les persones i contra els seus drets fonamentals. D'altra banda no es pot oblidar que la casa d'exercicis ha estat un factor determinant en la tasca de conservació i custòdia de la seu: ¿Us imagineu què hagués passat, en un país de vàndals, com ho és el nostre, sense la presència d'una comunitat religiosa i d'unes activitats constants a frec de la catedral aquells primers anys en què el monument era, pràcticament, un mas robat?

Em consta que el bisbat està disposat a anar-se'n del lloc que

ha ocupat fins ara, però no a qual-sevol preu. I molt menys amb l'acusació d'haver-se aprofitat d'unes circumstàncies, o d'haver estat insensible davant uns valors artístics i culturals. Per això, si la Generalitat reclama la casa d'exercicis –i em sembla molt bé que ho faci– és just que s'impliqui també en la construcció d'unes noves instal·lacions que permetin de dur a terme les activitats pastorals que, encara avui, s'aixopluguen en l'entrançable i vella casa d'exercicis.

Primeres comunions i bodes

Compromisos familiars m'han obligat a anar, aquest mes, a una boda i a una primera comunió. I no em refereixo només a la celebració religiosa, sinó també al banquet posterior. I, laic com sóc, m'ho he passat molt malament. Doncs si jo m'ho he passat malament, m'imagino com s'ho deuen passar els capellans.

Com he dit alguna vegada, sóc home de parròquia, encara que no només de parròquia sinó també de moviments. I com a home de parròquia, sóc testimoni de tot l'esforç que s'hi fa –en la meua i en les altres– per aconseguir que la celebració dels sacraments sigui digna i evangelitzadora. Els catequistes de la mainada, per exemple, s'escarrassen perquè els infants visquin la seva primera comunió amb tot el sentit cristià possible. No contents amb això, ells i el rector reuneixen els pares i els

expliquen que combregar vol dir ser solidari, i que l'ambient consumista i de malversament està renyit amb una vivència autèntica de la celebració sacramental. Els pares diuen que sí amb el cap, però després fan el que els assenyala la societat de consum: llista de regals i convit de gran categoria, al qual només poden accedir els qui prèviament s'han retratat amb l'obsequi corresponent.

I les bodes? Són un cas perdut des de fa temps. Tant si es pot com si no es pot –econòmicament, vull dir– s'ha de llançar la casa per la finestra, perquè uns altres ho han fet i «nosaltres no volem ser menys». La celebració litúrgica no és més que un pretext per lluir «modelets», i el grau de participació religiosa dels assistents és mínim o nul, perquè els creients que hi són presents –que algun n'hi deu d'haver– se senten desplaçats i engolits per un ambient asfixiant i enrarit.

No sé pas què s'hi pot fer i, per això mateix planyo els capellans que s'han d'enfrontar amb aquesta situació. En les dues celebracions a les quals m'he referit abans, els celebrants feien cara de resignats. Un d'ells –el de la boda– es veia clarament que volia acabar com més aviat millor, marejat com estava pels focus dels afeccionats al video que no paraven d'anar d'un lloc a l'altre de l'altar, sota l'esguard còmplice dels nuvis –especialment de la núvia– que no parava de fer rialletes estúpides al fil·mador de torn.

¿Això és una celebració de la comunitat cristiana?, pensava dintre meu. ¿Això és el memorial de la mort i la resurrecció de Jesucrist?, continuava pensant. ¿Això és una celebració evangelitzadora per als molts indiferents o no creients que hi són presents? ¿Quina imatge de l'Església se n'emportaran aquesta gent? Ho dic sincerament: em va fer vergonya l'acte perquè, laic sóc, també me'n vaig sentir responsable.

I des l'estat laïcal demano a qui correspongui que es prenguin mesures per tal que no es desvirtuïn, encara més, unes celebracions de la fe cristiana tan profundes i essencials.

No sé quina és la solució. Millor dit: sí que ho sé. Parlar-ne, sense pors, posant damunt la taula, amb tota sinceritat, el problema. I a continuació, prendre —i sense pors— les mesures evangèliques que se'n derivin. En aquest diàleg, si m'hi volen, estic disposat a participar-hi.

Joaquim Colell

MALLORCA

La darrera crònica que sortí al n. 135 de QUADERNS us donava la notícia del plantejament, per part del consell episcopal, d'un sínode per a la diòcesi. Sembla que el projecte va avant. El 20 de maig s'ha enviat a tots els membres dels

consells presbiteral i pastoral un «disseny elemental d'un possible sínode a l'Església de Mallorca». És per preparar les reunions que tindran els dits consells el 24 i 25 de juny.

El bisbe i els seus vicaris desitgen un sínode «eminentment pastoral», preparat en tres anys, que inclogui una «profunda renovació espiritual»; assenyalen com objectiu principal del sínode la «comprensió, assimilació i aplicació de les grans línies del concili Vaticà II i de la doctrina post-conciliar» sobretot en la vessant social. Es proposen tres fases: exploració i consulta sobre les necessitats humanes i religioses, les aspiracions de millora i de reforma de l'Església, les crides que Déu ha fet a la nostra comunitat a través del dit concili i d'altres esdeveniments, incloses les nostres pròpies assemblees. La segona fase seria de reflexió i de diàleg, que és qualificada com la més important. Seria una fase de pregària, estudi, diàleg i formulació de propostes a l'Església diocesana. Seria oberta a una gran participació, especialment de grups nous. La tercera i última fase seria l'assemblea sinodal pròpiament dita amb debat i decisions.

Finalment es diu que a l'inici del proper curs, si la resposta és afirmativa per part dels consells presbiteral i pastoral, es constituïria una «comissió general del sínode» que seria l'encarregada de preparar els materials per a la pri-

mera i segona fase. Hom promet que serà una «comissió plural».

Recordant quatre difunts

Aquest hivern i primavera se'ns han emportat quatre persones de la diòcesi, que crec que aquí mereixen un record.

Primerament, Llorenç Pérez, que morí el 30 de novembre a l'hospital de sant Pau, de Barcelona, d'un repetit atac de cor. És una de les persones que més han treballat aquests últims anys en la investigació de la nostra història, especialment l'eclésiàstica. De seminarista ja havia treballat ferm en la recerca als arxius, singularment de la seu. Es doctorà en història a la Gregoriana de Roma. Fou professor d'història eclésiàstica al seminari. Unes frustrades oposicions de canonge arxiver el 1962 el feren entrar en una crisi que malauradament no superà. Vingué la secularització que mai no arribà a pair. Però ell continuà amb un delit renovat treballant en el camp de la investigació històrica, al front de la biblioteca Bartomeu March, que amb la seva dedicació elevà a una categoria molt alta d'especialització en temes mallorquins. El bisbe i el capítol de la seu li encarregaren la direcció tècnica de l'arxiu Catedral el 1989. Malgrat la manca de salut complia acuradament i amb entusiasme la seva comesa. Va ser iniciativa seva la restauració de la Causa Pia Lul·liana per tornar a

obrir el procés de canonització del beat Ramon Llull, sobre la història del qual havia fet la tesi. ¡Com li demanava al beat que el guarís per esmerçar la vida en la promoció de la seva causa i del seu culte! Ha deixat el magnífic fons de la seva biblioteca a la seu, a l'escola lul·lística i al CETEM. M'impresionà, en la darrera visita que li vaig fer, veure sobre la seva taula de treball oracions al beat Ramon Llull i l'oració que Pau VI va compondre per als sacerdots, i també la Litúrgia de les hores.

Dia 5 de febrer morí mossèn Guillem Fiol, que durant molts anys va ser vicari general de la diòcesi amb els bisbes Álvarez Lara i Teodor Úbeda. Com aquest digué al funeral, ho va ser fins que volgué. Era un home d'unes qualitats diverses i envejables: bon músic i organista, coneixedor de les ciències físiques i dels engranatges dels rellotges (en el poblet de Deià adobava tots els de la vila), dotat d'un gran zel pastoral malavejava per posar-se al dia especialment en la doctrina conciliar, d'una gran afabilitat i humanitat, qualitats que li valgueren la confiança de dos bisbes, però també de la immensa majoria dels capellans. Darrerament es preocupava de la restauració de l'orgue de la seu.

El dia de sant Josep acabà els dies en la vila on va néixer, Senelles, mossèn Bartomeu Oliver, un lluitador infatigable de la nostra cultura i de la promoció de la

nostra llengua, un amic sincer de tots els països que compartim la llengua de Ramon Llull. Passarà a la història contemporània com l'únic capellà mallorquí que des de la trona denuncià les atrocitats dels falangistes que deixaven morts a les cunetes durant la guerra civil. Va ser a un sermó quaresmal sobre la caritat. Sofrí un procés. El bisbe Miralles li féu costat. Mai no renuncià dels seus ideals com a mestre d'escola, com a capellà. Una de les seves darreres alegries va ser la beatificació de la seva compatricia, sor Francinaina, per a qui reivindicava el títol «de Sencelles», talment com Francesc d'Assís, Caterina de Siena, Teresa d'Àvila... I no li mancava raó, per cert! Ha deixat els seus béns a l'Obra Cultural Balear i a una fundació, també de tipus cultural, que s'establirà a Sencelles.

El 24 d'abril moria a Inca el segon rector de l'escola lul·lística de Mallorca i canonge doctoral emèrit, mossèn Sebastià Garcias Palou. El seu nom ha ressonat i ressonarà sobretot en el camp de la investigació científica del lul·lisme. Sobre el pensament orientalista de Ramon Llull va fer a la Gregoriana la seva tesi doctoral. Durant el seu mandat convocà dos congressos de lul·lisme (Formentor i Miramar), fundà la revista científica «Estudios lulinianos», ara finalment dita «Studia lullistica», publicà moltes obres dedicades especialment a aclarir punts de teologia lul·liana, l'ecu-

menisme i el dinamisme missioner de Ramon Llull, el seu diàleg amb l'Islam, la fundació de Miramar, el seu arrelament a Mallorca. Teològicament molt conservador, la seva actitud obedient al papa li estalvià qualsevol curolla de tipus «lefebvríà».

Dos nous preveres benvinguts

Després de les baixes, cal parlar de les altes. El diumenge festa de la Trinitat fou ordenat de prevere Antoni Canyelles, de l'Oratori de Palma. Les seves qualitats humanes i de bon estudiant poden ser una injecció de vitalitat en l'oratori de Palma i de Mallorca, que n'està prou necessitat.

Pel dissabte dia 19 del mes de juny a Sóller és prevista l'ordenació presbiteral de Mateu Tous, una altra valuosa incorporació al nostre presbiteri. Entre tots hauríem de pregar i treballar per noves vocacions. Després d'uns anys d'una certa represa, ara sembla que els ingressos al seminari tornen a fluïxegar.

Una Bíblia, també per a les Illes

Va per bon camí l'edició d'una Bíblia per a les Balears: serà l'adaptació, consemblant a la que hem fet amb els llibres litúrgics, de la versió interconfessional que han preparat l'Associació Bíblica

de Catalunya, la Institució Bíblica Evangèlica de Catalunya, les Societats Bíbliques Unides i l'editorial Claret. En la preparació i en les introduccions ja hi han participat tres professors de Bíblia mallorquins, els mossens Llorenç Tous, Teodor Suau i Francesc Ramis.

Els responsables de l'edició catalana ens han donat tota mena de facilitats. Cal agrair des d'aquí sobretot els bons serveis i relacions de mossèn Armand Puig i de Pere Prat. Amb aquesta edició catalana de la Bíblia, adaptada a les Balears, podrem fruit d'una bona lectura en la nostra llengua de tota la sagrada Escriptura. Es mantindrà el nivell formal i literari de la llengua, introduint just aquelles modificacions de flexions verbals i d'algun mot no usual o poc comprès a les Illes, reconegudes pels gramàtics i encara, una vegada més, recentment per l'Institut. Aina Moll, continuant la tasca de son pare, Francesc de Borja, portarà la supervisió lingüística. L'adaptació es farà en plena col.laboració de les tres illes.

Dia 3 de juny, en l'aplec sacerdotal de Lluc, es pogueren distribuir ja els cartells anunciadors de l'edició, els mateixos que s'han repartit a Catalunya, just amb l'afegit d'una breu nota: «Es fa una edició per a les Balears». Esperam que enguany mateix puguem tenir a les mans la «nostra» Bíblia.

Centenari dels franciscans del TOR

Dia 11 de juny s'escau el centenari del començament de la vida regular d'una petita comunitat franciscana a Lluçmajor, a l'antic convent dels framenors, exclaustrats el 1835. Fra Antoni Ripoll amb alguns companys sembraren la llavor de la restauració de la vida conventual franciscana masculina a Mallorca que, just un any després de la conquesta de Jaume I, el 1230, veia obrir-se a Ciutat un convent de menors i nou més se n'obriren al llarg dels segles, dels quals vuit romanien el 1835, amb una llarga història de compenetració amb el poble i d'aportacions apostòliques i culturals.

La història des del 1893, ha volgut que l'herència franciscana fos recollida per aquests franciscans mallorquins que fa cent anys, al convent de Lluçmajor, formaren una congregació de terciaris de dret diocesà. Més avant la congregació es va unir al tercer Orde regular, que tenia la cúria general a Roma. Va ser el 13 de maig de 1906. Aleshores el bisbe Campins aconseguí que es formàs a Mallorca la província de la Immaculada Concepció, que es mantenia ben unida a la diòcesi, però que s'estengué a la península i a Amèrica. Actualment tenen a l'illa quatre dels antics convents i esglésies dels menors (Palma, Inca, Lluçmajor, Artà) i dues cases de nova implantació: el santuari de Cura a Randa i la Porciúncula.

Dia 11 de juny, a Lluçmajor, hi ha la celebració pròpia per a l'Orde, presidida pel general pare José Angulo, castellà que parla perfectament en català, i el dia 8, a la basílica de sant Francesc de Palma, el bisbe de Mallorca presidia la solemne missa d'acció de gràcies, en la qual participaren franciscans vinguts de Croàcia, Índia, Mèxic, USA i Perú.

Eleccions: com sempre

Em sembla que més d'una vegada, després de les eleccions, he d'escriure que a la nostra «provincia» els resultats són com a qualsevol «provincia de España», és a dir: el bipartidisme es consolida, sobretot a les generals. El PP, que aquí governa, ha pujat; el PSOE ha minvat. Quatre diputats per al primer, tres per al segon; quatre senadors «populares» i un de psocialista.

Abans de les eleccions hi hagué algun intent d'agrupar els partits d'una tendència més o menys nacionalista: des dels independentistes d'Esquerra Republicana fins als «regionalistes» d'Unió Mallorquina. Res de res. Aquest últim partit, que també comptà amb participació menorquina i pitiüsa, ha sofert una derrota humiliant: només ha assolit la meitat de vots que el PSM (nacionalista d'esquerres). Aquest ha triplicat els vots respecte a les eleccions del 1989. Però si s'haguessin unit PSM, Unió Mallorquina i Esquerra

Republicana tampoc no haurien obtingut cap escó. Tot ben llastimós.

Esperem, però, que arribin temps millors que prou falta ens fan. Ve l'estiu, diuen que hi haurà un bon esplet de turistes i els ànims s'aixecaran una mica.

No vull cloure aquesta crònica sense compartir l'alegria amb Barcelona pels nous bisbes auxiliars. Especialment per mossèn Pere Tena, prou conegut i estimat a Mallorca per les vegades que aquí hem pogut escoltar el seu mestratge, per l'ajuda que prestà tothora al CETEM des de la Facultat de Teologia de Catalunya. Que l'Esperit «principal» de l'episcopat davalli damunt ell amb tots els dons. Amén.

Pere Llabrés

MENORCA

D'entre un munt de notícies que us podria assenyalar he escollit aquestes, que m'agradaria que fossin de l'interès dels qui em llegiu.

Cercant noves respostes

Les paròquies i les altres comunitats cristianes de Menorca compten actualment amb més de quatre-cents catequistes. Dia 2 de maig dues-centes persones van participar a la trobada diocesana de catequesi, que havien preparat

conjuntament les delegacions de catequesi i de vocacions. La majoria de participants va pujar al Toro a peu, en petits grups. Es va aprofitar aquesta caminada per a valorar l'experiència d'aquest curs de catequesi, les impressions del primer congrés de catequesi de Catalunya i les Illes Balears i la descoberta de com hauria de ser l'Església des de l'exemple de Maria.

Ja a dalt del Toro, el delegat diocesà de catequesi, en Sebastià Taltavull, va presentar les primeres conclusions de la feina que han fet a Menorca 30 grups, en els quals prenen part 227 catequistes i 11 capellans. En el congrés de catequesi, segons ens va dir en Sebastià, hi participen 800 grups i més de vuit mil catequistes, que valoren una sèrie de coses: la catequesi com a camp de la pastoral on els seglars són totalment protagonistes; el paper evangelitzador i missioner de la catequesi a Menorca; la catequesi és per a molts adolescents i joves el primer contacte que tenen amb el món de la fe.

En opinió del delegat de catequesi aquests fets obliguen a replantejar com s'ha de fer la catequesi. També es constata les dificultats de la catequesi d'adults, que motiva molt poca participació. Entre les propostes, destaquen la importància de la formació de catequistes, les ajudes a un procés de creixement personal, la planificació més seriosa a les comunitats i la constitució de consells parroquials on encara no n'hi ha.

A partir del mes de març es

posà en marxa el segon bloc del congrés, que centra la reflexió entorn de la figura del catequista. El mes d'octubre començarà el tercer i darrer bloc, dedicat a analitzar en quin món i en quina Església feim catequesi.

Durant aquesta trobada de catequistes es va proposar la celebració d'una assemblea diocesana oberta per concretar l'aplicació de les conclusions d'aquest procés de revisió de la catequesi. La trobada acabà amb una pregària amb motiu de la Jornada mundial per les vocacions.

La tasca catequètica acabà el mes de maig i ja es prepara la XIII Escola d'estiu per a catequistes, que se celebrarà a Barcelona i a Vic. L'any passat hi va participar 27 catequistes menorquins.

El Castell de Sta. Àgueda

Al ple de l'ajuntament de Ferreries celebrat el dia 29 d'abril passat, un dels punts de l'ordre del dia contenia un dictamen de la comissió de cultura que es referia a la necessitat que l'ajuntament fes una declaració explícita reafirmant la importància del castell de santa Àgueda com a monument d'especial interès. Aquest dictamen va ser aprovat per unanimitat i tots els membres del consistori demostraren la seva preocupació davant el greu deteriorament de les restes del castell i del darrer tram de l'accés, i coïndidren que de res no ha servit fins ara que el castell ten-

gui dues declaracions oficials que el reconeixen com a bé d'interès cultural.

El puig de santa Àgueda és un dels elevats de Menorca, amb una alçada de 264 metres sobre el nivell del mar. Sols és superat per la muntanya del Toro (357 metres) i el puig de s'Enclusa (274 metres). Així, idò, en una illa amb escàs relleu, santa Àgueda és un indret força destacable. La seva posició dins la geografia illenca no és tampoc gens menyspreable. Situat a l'extrem occidental de la serralada coneguda com sa Marina de la Serra, es troba relativament a prop de l'antiga capital menorquina, Ciutadella (14,6 km.), així com dels ports de Sanitja i Fornells, al nord, però queda allunyat de Maó (26,6 km.).

Des del puig de santa Àgueda es contempla una magnífica panoràmica de la costa nord-occidental de Menorca. Arreu s'escampen les runes del castell, amb els seus tres recintes. L'excursionista mínimament lletraferit que hi accedeix per primera vegada no pot restar sense preguntar-se si realment aquelles runes informes, que a trams pareixen senzilles parets seques de tanca, són les restes d'aquell gran castell musulmà del segle XIII. Refet de la primera impressió sovint negativa –hi ha gent que ha pujat a santa Àgueda i ha quedat convençuda que allà no hi havia cap castell–, el visitant es preguntarà: ¿com era la fortalesa l'any 1287, quan els catalans arribaren a Menorca?; com era la vida

dins aquells murs?; per què fou abandonat?; quines foren les causes de la seva decadència? En Miquel Àngel Casanovas i Camps contesta tots aquests interrogants al n. 12 de les «Monografies Ferrerrienes».

100 anys del santuari de Maria Auxiliadora

Els dies 5 i 6 de juny se celebra a Ciutadella el consell de la federació d'antics alumnes salesians d'Espanya. El motiu foren els cent anys del santuari de Maria Auxiliadora, el primer de tot l'estat espanyol, com agrada dir als ciutadellencs d'arrels salesianes, edificat pel fill adoptiu i medalla d'or de la ciutat, el pare Federico Pareja i Mesa.

Segons la conferència feta pel professor Gabriel Julià al santuari mateix de Maria Auxiliadora el dia 22 de maig passat, aquestes són algunes de les dades principals entorn d'aquesta circumstància:

Les arrels de la devoció envers l'advocació d'auxiliadora són ben velles a Ciutadella. La llavor més antiga l'hem de cercar l'any 1836: el bisbe de Menorca Fra Joan Antoni Diez Merino demanà i obtingué del papa Gregori XVI l'ofici i la missa de Maria Auxiliadora per a la nostra diòcesi.

El pare Federico Pareja va néixer a Ceuta el dia 1 de gener de 1853 i hi inicià els estudis eclesiàstics. En ésser el seu pare destinat a Maó, ingressà al seminari

diocesa a Ciutadella, on féu els estudis de filosofia i teologia.

La seva vocació a l'apostolat de la joventut es desvetllà ben prest. L'any 1886, en un viatge a Barcelona acompanyant el bisbe Mercader, tingué ocasió de conèixer el primer director dels salesians de la ciutat comtal, don Juan Randa. La seva conversa entorn de la joventut va ésser en tal mesura que el salesià l'interrompé per dir-li: «Però si vostè ja és un vertader salesià!».

Don Federico volgué conèixer l'obra salesiana i, entusiasmat amb aquell moviment adreçat al jovent, en tornar a Ciutadella no pensà en altra cosa que a fundar-ne un de l'estil salesià. Adquirí un hortal, que batejà amb el nom d'«oratori de la Immaculada», i el 24 de maig de 1889 beneí la primera pedra del futur edifici de la casa dels salesians de Ciutadella.

El pare Pareja somiava en una església dedicada a Maria sota l'advocació d'auxili dels cristians. Malgrat les dificultats, el 15 d'agost de 1890 se'n beneí la primera pedra. Don Federico no tenia un cèntim a la butxaca. Resà el rosari amb els seus al.lots. Agafà una bossa i, acompanyat dels més grossets, anà davant una imatge de sant Josep i, com si parlàs amb l'amic de més confiança, li digué: «Mirau, no tinc diners. Si voleu que aixequi una església a la vostra esposa, no us trauré aquesta bossa, que pos en el vostre braç, fins que no l'haureu omplerta amb els recursos que calguin per a aquest propòsit».

L'església s'anà aixecant. La construí el mestre Antoni Anglada i Pons, segons els plànols fets per l'arquitecte català Enric Sagnier. El 17 d'agost de 1893 tingué lloc la seva solemne benedicció i l'obertura al culte públic.

El 13 de novembre de 1899 el padre Pareja, fou nomenat fill adoptiu de la ciutat.

L'Església evangèlica celebra el 125è aniversari

L'any 1868 s'instaurà a Espanya un règim liberal. El nou règim que desbancà la reina Isabel II començà a tolerar certs cultes i propagandes i així s'introdueixen les idees reformades. La primera Església evangèlica de Menorca es fundà el 10 de setembre, al carrer de Gràcia, 73, de Maó. El seu iniciador fou en Francesc Tudury de la Torre, un maonés nascut l'any 1825. En Tudury obrí també una escola que arribà a tenir 150 alumnes. Al mateix temps un matrimoni anglès fundà, a Es Castell, l'Obra Metodista, i a petició seva arribà a l'illa un pastor procedent de Londres, anomenat William T. Brown, qui també obriria una escola a Maó.

El 19 de juny de 1936, el govern republicà clausurà els locals de Maó i Es Castell, una situació que es perllongà fins l'octubre del mateix any. L'11 de desembre del 38 es clausuraren novament les esglésies de Maó i Es Castell.

Aquesta situació es mantindrà, de fet, fins el 1945. Durant aquest any es reinicia el culte, al carrer de l'Àngel, de Maó.

Abans de finalitzar la dècada dels cinquanta es comprà el local que fins el dia d'avui és a Es Castell. Després d'uns anys sense pastor, l'any 1969 és ordenat Octavi Abril com a cap principal i dirigeix les esglésies menorquines fins l'any 92, moment en què el substitueix Josuè Sintes.

L'Església evangèlica és composta actualment per més de 90 membres, i la comunitat sencera, comptant-hi els simpatitzants i els adolescents, arriba a les 200 persones. L'any 1868 començaren entre 15 i 20 persones.

Així, idò, l'Església evangèlica de Menorca complirà ben aviat els seus cent vint-i-cinc anys d'existència. Amb motiu d'aquest esdeveniment els seus integrants fan comptes de realitzar una sèrie d'activitats per celebrar-ho. Els practicants evangèlics tenen previst realitzar conferències per les escoles i centres de secundària interessats.

I més coses...

Han passat per la nostra illa persones d'un cert relleu que ens han assenyalat principis concrets i dignes de reflexió:

«La jerarquia eclesial no ha de

dominar els fidels, el que ha de fer és recordar-los l'Evangelí» (Miret Magdalena, teòleg).

«No podem admetre cap tipus de societat que no doni cabuda a tots els ésser humans» (Victor Rennes, sociòleg dels serveis generals de Càritas espanyola).

«La comunió eclesial s'ha d'entendre i viure en un diàleg on siguin capaços d'escoltar, uns i altres, l'Evangelí. Hem d'anar creant aquesta església que està desperta davall d'ambients de malestar» (Gna. Luz Galvan, secretària general de la Conferència espanyola).

A més, i per acabar, vull recordar dues coses:

Durant el temps d'hivern s'han dut a terme a la nostra diòcesi alguns tallers de pregària (Maó, Ciutadella i Ferreries). Durant quinze setmanes seguides han engegat una espiritualitat suau i ferma i han aconseguit resultats que a hores d'ara són cuidats per tots els seus participants, ben nombrosos per cert, a Maó i a Ferreries.

Durant el temps d'estiu es duran a terme al Toro tres tandes d'exercicis espirituals: del 5 al 9 de juliol, dirigits per Joan Huguet, rector del seminari; del 23 al 25 de juliol, dirigits per en Miquel Anglada, rector de la catedral; i del 3 al 15 d'agost, dirigits per en Sebastià Taltavull, vicari general.

J. Bosco Faner

SOLSONA

Feia temps que no m'hi trobava: Com que em vaig veure «obligat» a fer una crònica el dia 13 de gener d'enguany o sigui a mig curs, ara, acostumat com estava al resum anual, em veig una mica perdut. Segons què no ho he dit, segons què ho he dit a mitges... I no dispo de temps suficient per a fer un repàs cronològic. Preneu la bona voluntat d'aquest pobre rector de pagès posat a periodista que, disposant en principi de tot el temps, no atrapa la feina. Gràcies a Déu!

Solsona, 400 anys

Ja us ho anunciava. Estem en plena celebració baptismal. El quart centenari del nostre naixement com a Església es va anunciar oficialment el primer diumenge de gener, durarà tot aquest any i tindrà el seu moment àlgid el diumenge 1 d'agost, justament la data històrica a commemorar, la de la butlla pontificia que ens donava a llum. Aquell dia es preveu que hi hagi una gran concentració de gent a la capital del bisbat. A les 6 de la tarda, hi haurà una magna celebració eucarística, digna de l'esdeveniment. Dos dies abans, exactament el dia 30 de juliol, divendres, a les 10 de la nit, la Polifònica de Puig-reig, acompanyada de l'Orquestra Simfònica haurà obert les festes interpretant «la creació»

de Haydn. Tots a Solsona! és la consigna que dona el bisbe des de la primera pàgina del FULL 400, corresponent al juliol. Ja ho sabeu, doncs: Tots a Solsona! Doneu-vos per invitats tots aquells que vulgueu compartir amb el vostres germans solsonins la joia de ser i de sentir-se Església avui, ara, ací.

Els objectius pastorals d'aquesta celebració han estat dits i repetits una infinitat de vegades: renovació, rejuveniment, esperit missioner, compromís, participació, consciència comunitària... Aquell que ens inspira tan i tantes bones intencions, que ens ajudi a portar-les a terme. Amén.

El programa d'actes i de coses s'ha anat engruixint de mica en mica. Són petits projectes que ja s'han fet o s'estan fent o es faran realitat. Per exemple: l'exposició d'ex-vots que hi ha oberta al cancell del Museu diocesà. Un mapa del bisbat. Clauers, medalles i «pin's» (quin nom més estrany!) amb l'orant de Pedret. Un llibre de divulgació, molt ben il·lustrat, titulat: El Bisbat de Solsona. Què és i què vol ser. Un casset i un disc compacte amb 15 goigs marians del bisbat acompanyats a l'orgue per Montserrat Torrent i interpretats per la Polifònica de Puig-reig com a coral i com a poble. Un llibre amb tots els goigs marians solsonins, estudiats i reproduïts en facsímil. Un àudio-visual meravel·lós fet per «l'àmbit de recerques del Berguedà» i titulat Solsona, Església jove. Un video, De l'hivern a la primavera, inspirat per la

mateixa efemèride, però centrat en la nostra vitalitat religiosa des de les celebracions sacramentals a la catequesi i activitats apostòliques, des de l'interior dels convents de clausura a les expansions populars de les caramelles i les ouades de Pasqua. Hem compost un himne i tot amb lletra (o lletrota) d'un servidor i música del mestre Ros Marbà. Allò més important però, més testimonial, serà l'obra social projectada, d'acord amb el Centre Català de Solidaritat, d'ajut als tòxicòmans. Bé, després, a mitjan setembre tindrà lloc a casa nostra el I Congrés d'Història Eclesiàstica de Catalunya. I, entrada la tardor, un homenatge al cardenal Vidal i Barraquer, antic bisbe-administrador apostòlic de Solsona, en el cinquantenari de la seva mort, i un altre homenatge, encara, als tres religiosos claretians solsonins, beatificats no fa gaire: Lluís Escalé de Fondarella, Antoni Dalmau de Miralcamp i Alfons Miquel de la Molsosa. Abans, però, haurem fet dos pelegrinatges, l'un a Roma a darrers de juny i l'altre a Terra Santa a mitjan setembre. Aquest, presidit pel bisbe Antoni, és presentat com un «retorn als orígens». Ambdós pelegrinatges, motivats especialment pel nostre quart centenari, sembla que tenen o tindran força d'èxit.

Camí de l'altar o de la glòria

Acabo de fer esment dels nostres tres nous beats. Cal afegir-hi

que el sevent de Déu fra Lluís Amigó i Ferrer, bisbe-administrador apostòlic de Solsona entre els anys 1907-1913 (el bisbe de la barba, que li deien), ha estat declarat Venerable pel papa Joan Pau II. Hurra! Llàstima, però, que, si van trigant tant a canonitzar-lo, haurem d'esperar a felicitar-lo dalt del cel. I com li haurà crescut la barba!

En sèrio: darrerament ens han deixat tres germans preveres, que ja són amb Déu, bons com eren, sense necessitat de papers ni de processos: mossèn Josep Sala Cortada, nascut a Gargallà el 1920 i mort al Brasil el dia 1 d'agost de l'any passat (mossèn Sala de les missions), mossèn Maties Palau Rodamilans, ex-religiós carmelita, nascut a Súria el 1912 i mort el dia 11 de març de 1993, i mossèn Sebastià Calaf, nascut a Solsona el 1912 i mort el 28 d'octubre del 1992, l'amic dels malalts, el missioner, el músic... Al cel ens tropirem.

També van camí de la glòria eterna, ni que en aquest cas es tracti d'una petita glòria humana, dos dels nostres grans bisbes missioners: Jaume Brufau, religiós paül, a san Pedro Sula (Hondures), que fou condecorat pel president d'aquell país: «Usted –va dir aquest– es la genuina expresión de un hombre de Dios. Debemos comportarnos como usted ha hecho porque se constituye en un ejemplo que todos debemos imitar». L'altre és el bisbe Pere Casaldàliga, el «fracassat» premi No-

bel de la Pau, però honorat amb el premi Òmnium Cultural de Manresa 1992. Fa goig de veure dos bisbes tan «sants» que no necessiten la comèdia humana, suportant-la i agraint-la des de la humilitat.

En aquest apartat podríem incloure-hi els mossens que han celebrat enguany algunes noces: d'or, Joan Augé Closa, Antoni Palou Pujol i Antoni Traserra Martí; d'argent, Jaume Amorós Masip, Francesc Canals Sampons i Miquel Xandri Farràs. Enhorabona!

De capellà, ara que recordo, se'n va morir un altre l'estiu passat, el «Sendo», Rossend Arceda i Pons. I ben jove que era: havia nascut a Sorba l'any 1925. Només que des de l'any 1964 que treballava a Barcelona, com a capellà vicari de l'hospital de sant Pau, de manera que relacionat amb «pompes fúnebres de Sancho Dàvila», el coneixien tots els morts.

El bisbe Antoni, protagonista

No m'atreveixo pas a fer la ressenya de totes les activitats del nostre bisbe perquè pararia boig (l'estrany és que ell no en pari). Déu li conservi la salut i el bon humor. S'ha convertit, sense voler, en el jerarca eclesiàstic més perseguit pels mitjans de comunicació social de casa nostra. No para: conferències per aquí, discursos per allà... On la seva presència va tornar a ser més aplaudida i agraiada és al «Fòrum Home i Evangeli», i més enguany que hi va pro-

nunciar l'homília de la missa de clausura. El Ton de l'Ateneu de Navàs fa de bisbe, gràcies a Déu, amb la mateixa naturalitat amb què de jove servia cafès o jugava a futbol. Ara, això de poder presidir el quart centenari de la «seva» diòcesi m'imagino que l'omple santament d'orgull i responsabilitat.

Algunes activitats diocesanes

S'ha renovat d'acord amb els estatuts el Consell diocesà de pastoral i pròximament, si no vaig errat, ho farà el del Presbiteri. Per cert que el primer és cada dia més conscient i bon col·laborador des d'una actitud crítica constructiva.

Totes les delegacions van fer les seves aportacions respectives al programa dels 400 anys i en quant d'elles depèn, les van traduint «in actu». N'hi ha tres de delegacions que tal vegada, i sense desmerèixer les altres, es van acreixent de dia en dia guanyant en relleu i en eficàcia. Són aquestes: Mans Unides, sobretot amb el «projecte jove» que està portant a terme una veritable mobilització de jovent a favor del Tercer Món. Missions, que intensifica la comunió Església endins i Església enfora, i amb un detall deliciós: les barres de torrons que va enviar per Nadal a tots els missioners i missioneres. I Càritas, la incansable Càritas que intenta de convertir-se en el cor de

les comunitats. Un detall a notar: al davant d'aquestes tres entitats hi ha noies com a promotores.

I encara més coses

Em consta que els catequistes —els 599 catequistes que hi ha al bisbat, segons dades oficials— treballen de valent en el I Congrés de catequesi. També em consta que tant els clergues com els laics s'han interessat força pel qüestionari oficial o consulta sobre el futur Concili Provincial. Déu vulgui que tot plegat ni sigui un tràmit ni una jugada de tresillo de diumenge a la tarda, sinó un compromís molt seriós, una esperança molt viva i una gràcia extraordinària com ho fou, per exemple, el Vaticà II. Per què no? Per què els uns i els altres, els de dalt i els de baix, no hem de posar tota la carn a les graelles? «Què diu l'Esperit a la nostra Església?» Ai, Déu meu!, Crida tan fort que eixorda, i per això no el sentim. Que sigui realment, com ho desitja l'arquebisbe Ramon Torrella, «una alenada fresca de l'Esperit al lliandar del tercer mil·lenni».

Cal celebrar l'aparició del tomatxo Concili Ecumènic Vaticà II, editat per Claret, baldament només fos per agrair la tasca del seu traductor, solsoní il·lustre, amic entrançable, el doctor Josep Perarnau i Espelt.

Diu que ja ha sortit el nou Catecisme en català. L'hauem de comprar. D'entrada, però, per les referències que en tinc, més que un

nou Catecisme, hauria preferit un «Catecisme Nou». Es allò tan tòpic d'un bon home i un home bo. Sembla igual, i que diferent!

Sobre la Conferència episcopal catalana, a Solsona, allà dies, mossèn Salvador Bardolet, vicari episcopal de Vic, va presentar un llibre titulat: Conferència episcopal catalana, malgrat tot. També, malgrat tot, el nostre bisbe, sempre que pot, va tocant el botet sobre el mateix tema. Deu pensar que val més viure d'utopies que de frustracions. Per cert, acabo de rebre una carta, escrita per un grup de capellans i adreçada a tots els capellans, que parla d'això tan «utòpic», com a tema a proposar al futur concili provincial. Trobo que és una actitud ben legítima i solidària, la que propugna la missiva en qüestió: exigent en el fons, respectuosa en la forma. Ningú no hi pot tenir res a dir. Tant de bo que tots els col·lectius d'Església s'interessessin vivament pel qüestionari o consulta oficial que obre la porta de dit Concili!

A pagès ens han arribat més o menys alguns ressons de la polèmica barcelonina suscitada entre bisbes i teòlegs. Malgrat l'escàndol periodístic que ha promogut (molt millor que s'hagués evitat a base d'un diàleg previ entre ambdues parts que no hagués condicionat la llibertat de ningú), jo crec, pobre de mi, que els bisbes havien d'haver callat, ni que això suposés per a ells una mica d'humiliació. Més encara: ¿per què no

reconèixer, d'alguna manera o altra, que aquests teòlegs tenen bona part de raó, sinó tota? Algun jerarca bé ho ha reconegut públicament «a posteriori», això que s'havia sumat a la condemna conjunta sense haver llegit detingudament l'escrit. Ai, Senyor!

Perdó, perdó, que em fico en camisa d'onze vares i a més no tinc cap motiu per queixar-me en absolut: per aquestes feixes solsonines gaudim d'una llibertat d'esperit i d'una comunió fraternal envejables per a dir allò que hom pensa. Si l'Església, cara endins i cara enfora, no pot ser el major àmbit possible de llibertat i de caritat que hi hagi en aquest món, pleguem. Pleguem.

Jo sí que plego. Del 30 de juny al 2 de juliol tindrem a Solsona unes jornades capellanesques que enguany revestiran un caràcter extraordinari. Com tot el que fem i toquem. Durant el curs ja hi ha hagut a nivell diocesà, a més dels recessos trimestrals, diverses jornades de formació permanent del clergat, amb força assistència. En aquestes últimes hi deurem ser tots. Temes: La iniciació cristiana en l'evangeli de sant Joan i en la pràctica sacramental de l'Església. Conferenciants: Joaquim Clavé i Oriol Tuñí. I un concert de cant gregorià a càrrec del grup de clergues tarragoní.

Viver i Serrateix (Berguedà),
23 de juny.

Climent Forner

TARRAGONA

Durant tot aquest curs se celebra a Reus els quatre-cents aniversari de l'aparició de la Mare de Déu a la pastora Isabel Besora. Amb aquest motiu es fan un seguit d'actes que tenen per centre el santuari de Misericòrdia. Les celebracions acabaran l'octubre que ve

Amb aquesta ocasió, les vuit parròquies de la ciutat han elaborat el que s'anomena «Projecte de nova evangelització». S'han constituït set grup d'estudi per a reflexionar sobre les orientacions que cal donar a set camps de la pastoral: catequesi, família, pobresa i marginació, salut, ensenyament, religiositat popular i líders socials.

El resultat del treball ha estat portat a l'assemblea que s'ha fet al mateix santuari el diumenge 20 de juny, a la qual van assistir dues-centes persones representants de totes es parròquies i els grups de treball.

Mossèn Josep Gil, rector de la parròquia de Sant Joan Baptista, va fer la presentació de la jornada i un resum de les aportacions dels grups. I l'assemblea votà les conclusions en forma de 28 propostes. Com a cloenda se celebrà una litúrgia de la paraula.

28 propostes d'acció pastoral

Les propostes comencen demanant una opció prioritària per una

pastoral d'evangelització, centrada a les parròquies. Tot reconeixent la tasca dels religiosos, és a la parròquia on cal que s'integri la seva tasca pastoral i la de les confraries i associacions.

Amb vista a una pastoral de conjunt seriosa, remarquen la importància del Consell pastoral arxiprestal, del qual han de formar part, també, les instàncies supra-parroquials com, per exemple, les associacions que tenen per centre el santuari de Misericòrdia o el santerist de la Sang i els moviments especialitzats.

Les parròquies han de ser acollidores i obertes. L'Església ha de fer-se present als mitjans de comunicació social. Ha de mantenir desvetllat el sentit crític davant el món i la cultura ambient. Ha de ser humil i respectuosa dels drets de la societat civil.

En la seva vida, ha de posar en primer pla la comunió i ha d'excloure protagonismes i personalismes. Passant a un nivell més pràctic, es proposa la creació d'un servei d'informació i d'intercomunicació de totes les entitats d'Església, concretant en una oficina.

L'Evangeli té prou força per atreure els qui són lluny: aquí es fonamenta la nostra acció evangelitzadora. En la catequesi, la primàcia la tenen els adults; també cal tenir en compte la preparació al sagrament del baptisme i l'atenció a les parelles casades de poc.

Cal una major coordinació de

les activitats amb els pobres. Es proposa la creació a la ciutat d'una casa de misericòrdia.

També es parla de la pastoral de la salut, la pastoral familiar, l'ensenyament religiós a les escoles, els visitadors familiars i els moviments especialitzats de joves i d'adults, que cal potenciar. L'acció en aquests camps s'ha de concretar en la creació de cinc plataformes evangelitzadores: ensenyants, personal sanitari, polítics, periodistes i treballadors socials, les quals s'han d'integrar al Consell pastoral arxiprestal i han de treballar per l'encarnació de l'Evangeli en aquests camps, posant en marxa un procés catecumenal i fent néixer un moviment de professionals d'acció catòlica.

Aquestes propostes han de ser presentades al senyor arquebisbe i caldrà que siguin assumides pels rectors de les vuit parròquies de la ciutat, de manera que es converteixin en l'objectiu del treball parroquial.

Mirant endavant

El quart centenari de l'aparició de la Mare de Déu, va dir-se al final de l'assemblea, no pot acabar-se amb els actes de la seva celebració. Caldria dur endavant una campanya per fer arribar al major nombre possible de persones el missatge de l'Evangeli i organitzar assemblees familiars, de barri, parroquials i sectorials.

Aquest moviment posa de manifest la vitalitat de la nostra Església, concretada, aquesta vegada, a Reus, però extensible a molts llocs de la geografia diocesana. I al mateix temps, les propostes posen de manifest les nostres mancances: es parla, un cop més, de coordinar i unir esforços i de fer tasca comuna; es diu que l'evangelització i els pobres són prioritaris; s'insisteix en la maduració personal.

També veiem que un motiu extern, de vegades ratllant al folklore local i sempre amarat de religiositat popular, serveix per desvetllar projectes pastorals seriosos. Però calen persones que els vetllin i que els assegurin l'eficàcia de la continuïtat. Fem vots perquè l'Església de Reus avanci pel camí que es marca amb ocasió d'aquest centenari. Tot l'arquebisbat hi sortirà guanyant.

Jordi Figueras

TORTOSA

A l'antiquíssim monestir de santa Clara (s. XIII, 1232) s'anava esllanguint la comunitat de monges clarisses per manca de vocacions contemplatives. Fa un parell d'anys que ha arribat saba nova des de Mèxic amb sis monges joves que són no solament l'alegria del convent que acull onze religioses, sinó també del barri. Per a

elles la seriositat monacal no està renyida amb la guitarra i la gresca amb què han captivat els veïns del barri antic de santa Clara, on l'associació de veïns i les monges del convent fan bona conlloga. La saba nova de la comunitat ha posat vida al barri i les cases decrepites d'aquest vell reclòs es veuen avui emblanquinades i polides. Elles han entès l'«ora et labora» com un treball social i de bona convivència veïnal, com sant Francesc que posava joia entre els pobres.

Fa poc va professar una de les noves monges i el barri s'hi va fer present en pes, perquè, és clar, la que professava era una monja seva. Potser aquestes dones joves i somrients poden retornar una imatge nova als nostres convents, perquè les teranyines de l'oblit no deixin sense esperança el que en altres temps varen ser monestirs.

Nou delegat de missions

La cosa no aniria més enllà d'un de tants nomenaments diocesans que es fan per omplir l'organigrama eclesiàstic que amb prou feines es pot aguantar si no és repetint noms. Però aquesta vegada el nomenament de delegat diocesà recau sobre un laic, i això sí que és nou en el vell estil del nostre bisbat. Eduard Blasco, un professor d'ensenyament mitjà, té la seva oficina al palau del bisbat i envia cartes circulars als preveres de les parròquies. És casat, té una trentena d'anys i moltes ganes de treba-

llar per les missions, juntament amb la seva esposa Purificació. Per circumstàncies familiars no han pogut realitzar el seu somni d'anar a terres de missió com a laics, i ara després d'alguns anys de col.laboració a l'oficina missional, el bisbe l'ha nomenat delegat diocesà.

Que un laic tingui un càrrec important dintre l'organigrama del bisbat pot respondre a un convenciment eclesiàstic o simplement a necessitat de personal. Esperem que en el cas d'Eduard Blasco sigui senyal que a casa nostra els laics ja tenen vot i veu i, en aquest cas, també autoritat en l'Església. La petita revista «Tortosa missionera», dirigida per Eduard, és el vincle de tots els missioners, religiosos o laics, del bisbat de Tortosa. Li desitgem molta sort i bon treball.

Una secció nova al butlletí

Estem acostumats a mirar d'esma els diversos apartats del butlletí. Ara de fa poc n'hi ha un altre: «activitats del senyor bisbe», es diu i cada mes, fil per randa, sabem tot el que ha fet el nostre bisbe, on ha anat, quines activitats ha tingut, i el cert és que, a molts preveres que no es belluguen gaire, la rècula de coses que porta entre mans el bisbe els esglaiava. No pot dir ningú que el bisbe es pega una gran vida. Cada cop més caldrà tenir uns nervis d'acer per a poder dur avant aquestes atapeïdes agendes de treball.

Un temps de buidor en l'Església quant a il.lusió i treball apostòlic, tractant-se de capellans i laics, està ara compensat per un treball aclaparador del bisbe. És ell qui a totes les confirmacions on va, «oportune et importune», fa una intensa campanya vocacional. I és que veu que la mitjana d'edat dels preveres va pujant a poc a poc i cada cop més es van concentrant serveis parroquials per manca de preveres. ¿Podríem dir que la veu del bisbe és l'única veu? Potser no, però no és la tònica del ritme de treball i imaginació del clergat. Dintre de poc es prepararà el segon torn de trasllats que, segons es diu, serà fort. Potser movent-la d'una part a una altra, la gent es moga de per si, donant el testimoni d'una església «presbiteriana» i «laïcal» i no tant «episcopalina».

Que les atapeïdes agendes del nostre bisbe ens moguin a tots a fer un treball més missioner, il.lusionat i creatiu en les nostres parròquies, perquè la nostra Església respongui al nostre temps i a la nostra gent, evangelitzant-los.

Primera pedra

El camí que surt de l'antiga murada és conegut com «la costa dels capellans», perquè, acabats els seus llatins, canonges i beneficiats sortien per darrera la catedral i s'enfilaven costa amunt a desentumir aquelles comes afeblides d'hommes que, si no vells, ja eren prou grans.

Doncs, bé, aquest dimecres sant, ans de començar la missa crismal amb tots els preveres, el senyor bisbe posà la primera pedra de la «casa dels capellans ancians». Serà a l'altre extrem de la ciutat, tocant al llegendari asil d'ancians de les germanetes dels pobres, regentat ara per les religioses de la Consolació amb el nom renovat de «Residència d'ancians sant Miquel arcàngel».

El pas és important per al clergat de la diòcesi, que no tenia on anar a parar quan a la fi les forces fallen. S'hauria pogut edificar ran del seminari, en una magnífica finca del bisbat, tal com es pretenia ja fa temps, però ha prevalgut un criteri pràctic: els capellans podran ser atesos per la mateixa comunitat que té cura de la residència d'ancians, ja que les dues residències seran l'una al costat de l'altra i tindran els jardins en comú. D'aquesta manera podrà nàixer una convivència i una relació amistosa que permetrà continuar la dedicació pastoral dels preveres jubilats.

La casa sacerdotal també pot servir per als sacerdots que no tinguin casa pròpia i exerceixin el seu ministeri a la ciutat. Tenim l'exemple del bisbe, que des de la seva arribada va anar a viure a la residència d'ancians i encara hi viu.

A més a més de les almoines de parròquies i fidels, cada capellà aporta una part del seu sou per a finançar-la.

Esperem que l'obra s'acabi aviat i els preveres de Tortosa tinguin la possibilitat d'ésser-hi acoïllits en la seva ancianitat

Una assignatura pendent

Ningú no en sap res de quan, com i de quina manera es portarà a cap l'escola de teologia al nostre bisbat, de la qual fa tant de temps que es parla. El prevere Josep Lluís Arín, biblista i sacerdot actiu, sembla que és la persona a qui el bisbe ha confiat de teixir a poc a poc l'entrellat de l'escola segons les peculiaritats de la nostra diòcesi. Sembla també que és lògic i normal que l'escola s'honori amb el nom del nostre teòleg més insigne dels últims temps, mossèn Joan Baptista Manyà i Alcoverro. Però potser no semblarà bé a tothom aquest nom, que representa, a més d'un alt nivell teològic, el signe de la catalanitat a les nostres terres, tan minses sempre en aquesta dimensió, sense la qual el treball eclesial és atemporal i foraster.

També per veus volanderes arriba la sospita que la seu de l'escola pot no ser la ciutat de Tortosa, malgrat que el seminari seria un bon lloc de trobada; o que, si ho és, potser no ho serà per a sempre, i sinó que es podria tractar d'una seu itinerant a fi i efecte que l'escola de teologia sigui un bon servei al laïcat del nostre bisbat, escampat per tota la geografia de la nostra diòcesi. No es tractaria que els alumnes anessin a l'escola, sinó que l'escola anés allà on hi ha alumnes, i ben cert és que la majoria dels possibles alumnes no són a la ciutat de Tortosa que, per clerical, està poc conscienciada de les responsabilitats laïcals.

Sigui com sigui, convé que l'assignatura pendent s'aprovi aviat i si no pot ser el juny que sigui el setembre, perquè ja fa massa temps que anem darrera de la consecució de l'escola.

Ordenació diaconal

No es tracta de diaques permanents, una altra assignatura pendent, sinó de seminaristes que reben el diaconat com a pas obligat al sacerdoci. El passat 23 de maig la gran capella del seminari diocesà es va omplir de gom a gom per assistir a l'ordenació diaconal de Víctor Cardona, del Forcall (Ports de Morella), de Blai Ruiz, de Vinaròs (Baix Maestrat). Fins ara tots dos han fet la seva pràctica pastoral a les parròquies de sant Jaume de Remolins i de sant Blai, les dues de la ciutat de Tortosa. També va ser ordenat de lector el jove tortosí Julià Escudé.

Guitarres i flautes dolces van omplir de música la celebració i de joia juvenívola, ja que els músics eren tots gent jove. La coral de la parròquia de sant Mateu (Maestrat) va oferir un concert com a cloenda de l'acte. El bisbe va pronunciar una homilia vocacional aprofitant que hi havien molts de joves per raó de la música.

Dos diaques no és poca cosa en aquests temps de sequera vocacio-

nal, però no són prou per omplir les baixes que per raons d'edat es van produint a les fileres del clergat tortosí. Mentrestant les comunitats parroquials s'envelleixen i el jovent té les seves comunitats amb la litúrgia del soroll i l'encens del porro entorn de les «noves parròquies» dels caps de setmana, o sigui les discoteques. És cert que continua confirmant-se com a pas a la maduresa, però en la majoria de casos és quelcom que cal fer perquè sols es fa una vegada a la vida. Els joves ara no fan vida parroquial. L'antiga trobada al vespre al saló parroquial ha passat al pub, on l'únic àrbitre formatiu és el cubata que remulla sempre les mateixes frases.

Tot això no ho esmentem perquè cantem jeremiades, enyorant temps passats. Cal saber refer el diàleg amb la generació jove, trencat per la present cultura, allargar un cap de pont i parlar-ne, però ningú no sap com.

La imatge presbiteral que hem donat no és la més seductora per a un jovent que estrena formes noves. Les causes de la sequera són molt complexes, però no hi hauria pitjor diagnòstic que aquell que es fes sense veure ni analitzar la malaltia. Mentrestant el bisbat de Tortosa té dos puntals més per donar suport a una Església que s'ha refiat massa del clergat.

Joan A. Martinez

URGELL

«Vida Creixent» arrela a les comarques del bisbat.

Aquest moviment cristià va tenir uns inicis tímids a les comarques del bisbat d'Urgell. Però a poc a poc la gent gran s'ha engrescat i s'ha enrolat al moviment. Primerament un grup de la Seu, després els d'Oliana, Guissona, Puigcerdà i Andorra, darrerament el de Linyola. Antoni Vidal, rector d'Oliana, és el consiliari diocesà, l'ajuden altres preveres que han difós el moviment, i animen i dirigeixen els encontres.

Una setantena d'avis de la diòcesi van acudir, el 29 d'abril, a la trobada general de «Vida Creixent» a Montserrat. La bona harmonia i l'entusiasme pel moviment van presidir la jornada. Els mateixos avis redacten els comunicats de premsa del moviment i donen fe de les seves accions. «El moviment, explicava un militant de Guissona, està animat d'un esperit cristià i voldríem vivificar tots els aspectes de la nostra vida madura».

Els catequistes, protagonistes

El fet que s'estigui celebrant el congrés de catequesi de Catalunya i les Illes va fer que els catequistes tinguessin el protagonisme en la IV jornada diocesana. Preveres, catequistes i militants cristians es van concentrar, el dia 5 de juny,

als patis del seminari, on van recomfortar-se amb les salutacions i la coca.

Antoni Tort, delegat diocesà de catequesi, informà sobre la participació dels cinc-cents catequistes de la diòcesi en el congrés i urgí la formació espiritual dels educadors cristians. Josep M. Aragonès pronuncià una conferència sobre la tercera etapa del congrés. «En quin món fem la catequesi?» era la pregunta que el conferenciant es plantejà. En aquest món pluralista, secularitzat, agressiu, els catequistes «han de perdre la por de dirigir-se als adults i han de ser coherents, convençuts i confiats», digué Josep M. Aragonès.

El bisbe agraià la col·laboració dels catequistes i els exhortà a ser testimonis «amb la vida, els exemples i les actituds» i a actuar sempre amb fermesa i constància. Recordà que algunes catequistes li acabaven de dir que fa 60, 50 i 25 anys que es dediquen a la catequesi. Una lliçó de perseverança i una collita segura de bons fruits.

El dinar i la sobretaula van cloure una jornada festiva d'encontre, en la qual el primer valor és la presència dels militants cristians més compromesos que mútuament es contagien la joia del servei a l'Església.

Cap a la canonització de set preveres

El bisbe d'Urgell ha pres una decisió coratjosa. Ha sol·licitat la

introducció de la causa de canonització de sis preveres diocesans assassinats el 1936. El grup se suma a la causa ja iniciada del prevere Josep Tàpies i Sirvant.

El 8 de juny a la capella de la casa del bisbat es va constituir el tribunal que instruirà el procés informatiu a la diòcesi. El formen Ramon Vilardell, com a jutge delegat, Jaume Vila, com a promotor de justícia, i Pere Canyada, com a notari actuari. Actua de postulador Francesc Badia, advocat.

Entre els 104 preveres d'Urgell assassinats el 1936 s'ha escollit el grup dels que van ser immolats a Salàs de Pallars el dia 13 d'agost: Pasqual Araguàs, Silvestre Arnau, Josep Boher, Francesc Castells, Pere Martret i Josep Joan Perot. La seva causa s'adjuntarà a la de Josep Tàpies, ja en «fase avançada a la cúria romana».

El document del bisbe, llegit en la sessió constitutiva del tribunal i d'obertura del procés, recorda que «totes les persones que coneguïn dades que considerin d'utilitat per a la causa, o bé que posseeixin algun escrit o document que d'algun manera guardi relació amb el sacrifici violent d'aquells servents de Déu, vulguin fer-los a mans del senyor postulador o de mi mateix». També exhorta els diocesans a pregar pel bon resultat de la causa que s'inicia amb il·lusió i esperança.

L'acte va desenvolupar-se amb unció i solemnitat, i el va cloure un parlament del bisbe. «Fem justícia a uns fets històrics i fem un

bé a l'Església, digué, perquè els nostres preveres màrtirs són exemples i models de fe cristiana». Explicà també l'oportunitat d'iniciar ara el procés: ja ha passat prou temps des de la contesa i «encara sobreviuen alguns testimonis dels fets martirials». Confessà: «Sento una veu interior que m'urgeix a iniciar els processos». La veu del misteri que d'un altre misteri, el de la paraula i de la sang, en farà llum dels pobles.

Antoni Mirabet

VIC

Parròquies, consells pastorals, comunitats de base i altres petits ens que cuegen arreu, estan esmenussant aquests dies els temes del concili provincial. Tothom s'arrisca a posar nota als enunciats i molta gent lamenta que no hi hagi oficialment més temes a qualificar. Sort que hi ha mitja plana en blanc i tothom podrà dir-hi la seva, potser més que mai ara que el galliner està una mica esverat perquè algun gall cantador s'ha esgargamellat amb motiu d'una nota d'uns quants teòlegs de la Facultat de teologia de Catalunya. No hi ha mal que per bé no vingui. Que les contestes arribin al seu destí i que mereixin una bona nota i una ullada dels de dalt.

També el congrés de catequesi de Catalunya i Balears reuneix pe-

riòdicament a Vic, Manresa i Igualada (els puntals del bisbat), tota una colla de catequistes, ansiosos de dir-hi la seva i que de mica en mica van perdent la por, i quan es presenta també aixequen la veu. Això és bo: com que l'Església és cosa de tots, cal que tothom xerri sense perill de posar un peu en fals i digui el que pensa i com ho pensa.

Trobades i més trobades

La primavera passada les comissions diocesanes del patrimoni cultural dels països catalans es van reunir a Vic, convocades pel SIC-PAS (Promoció interdiocesana de l'art sagrat). El cap de servei del patronat arquitectònic de la Diputació de Barcelona hi va tractar llargament sobre «La restauració de les esglésies antigues: criteris d'intervenció». S'han de compaginar els diferents aspectes d'una església; s'ha de tenir en compte la seva història i salvar els elements vàlids de cada època; s'han de resoldre els aspectes arquitectònics i s'ha d'ésser respectuós amb l'ús i la significació que té per a la comunitat que s'hi reuneix. Cal tenir presents l'arqueologia, la documentació històrica i la sociologia. S'ha de procurar que la restauració permeti endevinar la història de l'edifici. Mai no es pot oblidar la dimensió cultural i pastoral. El criteri de retornar l'edifici a la situació primitiva es pot aplicar en pocs casos. Aquestes van ser les

conclusions després de garbellar els criteris i les opinions dels assistents.

«Vida Creixent» de Catalunya es reuneix de tant en tant per tractar les qüestions que fan referència a la marxa d'aquest moviment de la gent gran. Ara ha estat a Vic on el comitè executiu s'ha reunit amb els consiliaris de tots els bisbats de Catalunya per a refermar l'esperit, planificar noves maneres de formació per als seus membres i buscar iniciatives d'engrescament a favor de les persones grans. Aquest moviment va néixer a França i ara s'ha estès a tot arreu. Al nostre bisbat hi ha grups a Vic i a Manresa.

Trobada «Som-riu». Ha tingut lloc a Berga la trobada general de Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de la demarcació de Manresa i de l'Anoia. L'objectiu era treballar el tema de la «diversitat», per a fomentar l'acceptació de l'altre tal com és, malgrat les diferències. Van trobar-se més de 1500 escoltes i 200 caps. El lema «Som-riu» té una doble lectura: som riu i cadascú és una gota d'aigua, ben diferent dels altres; i somriu pel fet de trobar-nos junts i acceptar-nos els uns als altres.

Com cada any la «Fraternitat cristiana de malalts i minusvàlids» del bisbat s'ha reunit en assemblea per tal de prendre el pols al moviment i empènyer-ne engrescadament la continuïtat. És ja la trentena assemblea. Ha tingut lloc a Igualada. El tema central ha estat «Autoajuda».

Tingué lloc al Casal de l'Església de Manresa la 6a. trobada de grups de catequesi d'adults. També la Coordinadora de pastoral obrera ha organitzat la 9a. trobada de cristians compromesos en el món obrer i en ambients populars, que es féu a Moià.

Aniversaris

No podem passar per alt els esdeveniments del bressol de Catalunya. El juliol farà cent anys que fou consagrada la basílica de Sta. Maria de Ripoll. La seva restauració havia començat el 1886 i tot Catalunya, en un temps de ressorgiment nacional, es bolcà a col·laborar-hi per la significació patriòtica que tenia el monestir de l'abat Oliva. Després de set anys de reconstrucció, el bisbe Morgades consagrà la basílica de Sta Maria i l'oferí a la Catalunya que es desvetllava amb afanys de restauració nacional. Aquest cent anys seran ben commemorats amb la presència del govern de la nació i de l'Església catalana, tant se val.

Les monges dominiques de l'Anunciata han celebrat a Navarres, acompanyades per tot el poble, els seus 125 anys de presència activa a la població veïna del Llobregat. Un programa atapeït d'actes se n'ha fet ressò i ha recordat els esdeveniments, les trifulgues i una sèrie d'efemèrides que han format part de la història navarresa dels últims cent vint-i-cinc anys.

Lletra escrita

Com cada any el bisbat ens ofereix la guia de l'Església de Vic posada al dia. Se'ns hi fa conèixer l'activitat apostòlica i administrativa, els òrgans generals de govern; executius, consultius i judicials; arxiprestats i arxiprestos, delegacions i moviments, serveis i secretariats, centres de formació i altres organismes. També les famílies religioses en exercici i les cases d'espiritualitat. En la part de les parròquies hi ha el resum estadístic i la relació del clergat, ubicació de les parròquies, religiosos amb càrrec pastoral, adreces i altres dades d'interès. Tot plegat fa que aquesta guia sigui necessària per conèixer per dins i per fora els diversos i abundants serveis que ofereix el bisbat.

A Manresa ha pres peu una tasca novella: el servei de visitadors de baptisme i l'acolliment de parelles. Té per finalitat dignificar la celebració dels sacraments i la projecció de la vida cristiana. S'han publicat uns opuscles que s'han difós a dojo per la ciutat: «Preparem el baptisme» i «Ahir amics, avui promesos i demà esposos».

Hi ha parròquies que, a més de distribuir el full parroquial del bisbat, publiquen fulls informatius més o menys interessants per promoure les activitats de la comunitat i deixar-ne constància. El que no és gaire corrent és que una parròquia publiqui mensualment una revista de 36 pàgines o més.

Tal és el cas de Vacarisses (Vallès occidental), que acaba d'oferir als seus lectors el número 300 de la revista «Vacarisses, balcó de Montserrat». Si no és corrent fer una revista amb cara i ulls, menys ho és arribar el número 300. Se'n fa una tirada de 500 exemplars i es reparteix per subscripció als veïns, als estiuers i a tots els que per una raó o altra se senten vinculats amb la comunitat cristiana. Encapçala la publicació la frase «Per una comunitat de fe i d'amor, oberta a tots, acollidora i fraternal.»

(Entre parèntesis, i en cursiva, la Redacció de «Quaderns» felicita efusivament el nostre cronista vigatà, Sebastià Codina, rector de Vacarisses i ànima d'aquest «Vacarisses, balcó de Montserrat», que acaba d'arribar al número 300).

Mossèn Jaume Campalans acaba de publicar un llibre de celebracions comunitàries de la penitència, que han esdevingut pràctica pastoral habitual i cada són més potenciades i acceptades. El títol és «Celebrem el perdó de Déu». Es tracta d'un conjunt de celebracions penitencials que trasllueixen una nova manera d'interpretar el perdó a través de la joia i l'alegria de fer les paus amb Déu i amb els germans.

Com cada any l'editorial d'un diumenge d'abril fa forrolla. En-

guany amb el títol «Un tresor a defensar» el nostre full ha dit veritats com un cove. Fa ressaltar la ignorància, la inconsciència o la mala fe de molts que amb l'engany del bilingüisme oficial es deixen enredar ingènuament. El bilingüisme és l'invent més funest perquè una de les dues llengües, la dèbil (en aquest cas la nostra) vagi perdent lloc ben dolçament però amb tota la mala fe del món. L'enredada està servida i aparentment amb safata d'or. El català és un gran tresor a defensar amb les urpes i amb el que calgui. Té un terreny molt extens per desenvolupar-se, la veïna. Cada u a casa seva i Déu a la de tots.

Exercitar l'esperit

Els que vulguin aprofitar l'estiu i les vacances els ho permetin tindran bona ocasió d'exercitar-se espiritualment. A la Gleba: les monges la segona quinzena de juliol, i matrimonis i persones soles, a finals d'agost. Les primeres sota la direcció de Mn. Josep Bastardas, vicari episcopal, i els altres sota el guiatge de Mn. Rafel Portús. També a la casa de St. Antoni Ma. Claret de Vic hi ha programades tres tandes pel juliol i l'agost per a tota mena de gent.

Sebastià Codina

COL·LABORADORS D'AQUEST NÚMERO

Sebastià Codina (rector de Vacarisses, Vic; corresponsal de «Quaderns») • Joaquim Colell (de la Delegació diocesana de la Pastoral d'adults de Lleida; corresponsal de «Quaderns») • J. Bosco Faner (rector de Ferreries, Menorca; corresponsal de «Quaderns») • Jordi Figueras (rector d'Albinyana i les Peces, Tarragona; corresponsal de «Quaderns») • Climent Forner (rector de Serrateix, Solsona; corresponsal de «Quaderns») • Jaume Grané (consiliari de JOC-JOBAC; rector de Sant Andreu de la Barca, Barcelona) • Pere Llabrés (president del Centre d'Estudis Teològics de Mallorca; corresponsal de «Quaderns») • Joan A. Martínez (rector de St. Jaume de Remolins, Tortosa; corresponsal de «Quaderns») • Antoni Mirabet (membre de la Delegació de MCS, Urgell; corresponsal de «Quaderns») • Xavier Morlans (consiliari d'ACO, professor de la Facultat de Teologia de Catalunya) • Pere Pérez (membre d'ACO, Granollers) • Josep Ramírez (membre d'ACO, Barcelona) • Jaume Reixach (rector de la Mare de Déu del Carme, Girona; corresponsal de «Quaderns») • Ester Saiz (membre d'ACO, La Roca del Vallès) • Joan Sanmartí (equip de preveres de Cornellà, Barcelona) • Josep M. Totosaus (director de «Quaderns», Barcelona).

QP

QUADERNS DE PASTORAL

Revista del Centre d'Estudis Pastorals. Rivadeneyra, 6, 3r. Telèfon 317 48 58. 08002-BARCELONA.

Director: Josep M. Totosaus. Secretari de Redacció: Josep Hortet. Consell de Redacció: Salvador Bardulet, Joan Batllés, Lluís Bonet i Armengol, Jaume Duch, Josep M. Fisa, Jesús Huguet, Joaquim Pla i Mateu Terrats. Disseny: Jaume Duch.

Impressió: I. G. Santa Eulàlia. Santa Eulàlia de Ronçana. Preu de la subscripció per a 1993: 3.000'— ptes. Dipòsit legal: B. 25.506-1969. Amb llicència eclesiàstica. Juliol 1993.

GENERALITAT DE CATALUNYA

BOMBA INCENDIÀRIA

A la natura, qualsevol foc és molt perillós.

Aquest estiu, una simple burilla pot tenir la potència devastadora d'una bomba incendiària; només serà necessari que un inconscient la llenci per la finestreta del cotxe, no l'apagui trepitjant-la o faci servir el bosc com un immens cendrer.

Aquest any, aquest estiu, el perill d'incendi és màxim. Qualsevol flama o espurna, per insignificant que pugui semblar, pot tenir conseqüències desastroses; per això, si us plau, aquest estiu no enceneu foc, enlloc.

**TREBALLEM PEL
2000
DES D'ARA.**

centre d'estudis pastorals